

[pobierz plik pdf do wydruku](#)

Prawo budowlane

z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 414)

tj. z dnia 10 listopada 2000 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 1126)

tj. z dnia 21 listopada 2003 r. (Dz.U. Nr 207, poz. 2016)

tj. z dnia 17 sierpnia 2006 r. (Dz.U. Nr 156, poz. 1118)

tj. z dnia 12 listopada 2010 r. (Dz.U. Nr 243, poz. 1623)

tj. z dnia 2 października 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1409)

tj. z dnia 9 lutego 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 290)

tj. z dnia 8 czerwca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1332)

tj. z dnia 7 czerwca 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1202)

tj. z dnia 21 maja 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1186)

(zm.)

Rozdział 1. Przepisy ogólne.

- Art. 1 [Przedmiot regulacji]
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 733
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 5
- Czasopisma: 5
- Interpretacje: 5
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 1 [Przedmiot regulacji] Ustawa - Prawo budowlane, zwana dalej „ustawą”, normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

- Art. 2 [Rozwinięcie]
- Orzeczenia: tezowane 18, nietezowane 797
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 64
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 2 [Rozwinięcie]

- Art. 2 [Rozwinięcie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 343
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 3

1. Ustawy nie stosuje się do wyrobisk górniczych.

- Art. 2 [Rozwinięcie] § 2
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 273

2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów odrębnych, a w szczególności:

- Art. 2 [Rozwinięcie] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 15

1) prawa geologicznego i górniczego - w odniesieniu do obiektów budowlanych zakładów górniczych;

- Art. 2 [Rozwinięcie] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 68

2) prawa wodnego - w odniesieniu do urządzeń wodnych;

- Art. 2 [Rozwinięcie] § 2 Pkt. 3

- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 58

3) o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami - w odniesieniu do obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

- Art. 3 [Słowniczek]
- Orzeczenia: tezowane 1948, nietezowane 16951
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 21
- Monografie: 4
- Praktyczne wyjaśnienia: 5
- Czasopisma: 17
- Interpretacje: 1773
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 3 [Słowniczek] Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 245, nietezowane 4555
- Piśmiennictwo : 19
- Monografie: 9
- Praktyczne wyjaśnienia: 10
- Czasopisma: 5
- n.ius: 1
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 3
- Interpretacje: 1922

1) obiekcie budowlanym - należy przez to rozumieć budynek, budowlę bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 97, nietezowane 1888

- Piśmiennictwo : 8
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Czasopisma: 2
- n.ius: 3
- Kierunki orzecznicze: 2
- Interpretacje: 1543

2) budynku - należy przez to rozumieć taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 2a
- Orzeczenia: tezowane 27, nietezowane 445
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 107

2a) budynku mieszkalnym jednorodinnym - należy przez to rozumieć budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 693, nietezowane 5266
- Piśmiennictwo : 19
- Monografie: 2
- Praktyczne wyjaśnienia: 8
- Czasopisma: 6
- n.ius: 3
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 7
- Interpretacje: 2089

3) budowli - należy przez to rozumieć każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem tablice reklamowe i urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych, elektrowni jądrowych, elektrowni wiatrowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 3a
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 627
- Piśmiennictwo : 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 469

3a) obiekcie liniowym - należy przez to rozumieć obiekt budowlany, którego charakterystycznym parametrem jest długość, w szczególności droga wraz ze zjazdami, linia kolejowa, wodociąg, kanał, gazociąg, ciepłociąg, rurociąg, linia i trakcja elektroenergetyczna, linia kablowa nadziemna i, umieszczona bezpośrednio w ziemi, podziemna, wał przeciwpowodziowy oraz kanalizacja kablowa, przy czym kable w niej zainstalowane nie stanowią obiektu budowlanego lub jego części ani urządzenia budowlanego;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 57, nietezowane 498
- Piśmiennictwo : 2
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- n.ius: 2
- Interpretacje: 71

4) obiekcie małej architektury - należy przez to rozumieć niewielkie obiekty, a w szczególności:

a) kultu religijnego, jak:
kapliczki, krzyże przydrożne, figury,

b)
posągi, wodotryski i inne obiekty architektury ogrodowej,

c)
użytkowe służące rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, jak: piaskownice, huśtawki, drabinki, śmietniki;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 5
- Orzeczenia: tezowane 123, nietezowane 850
- Piśmiennictwo : 5
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- n.ius: 2
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 2
- Interpretacje: 32

5) tymczasowym obiekcie budowlanym - należy przez to rozumieć obiekt budowlany przeznaczony do czasowego użytkowania w okresie krótszym od jego trwałości technicznej, przewidziany do przeniesienia w inne miejsce lub rozbiórki, a także obiekt budowlany niepołączony trwale z gruntem, jak: strzelnice, kioski uliczne, pawilony sprzedaży ulicznej i wystawowe, przekrycia namiotowe i powłoki pneumatyczne, urządzenia rozrywkowe, barakowozy, obiekty kontenerowe;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 6
- Orzeczenia: tezowane 187, nietezowane 2508
- Piśmiennictwo : 2
- Monografie: 1
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 1399

6) budowie - należy przez to rozumieć wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 7
- Orzeczenia: tezowane 89, nietezowane 1246
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 510

7) robotach budowlanych - należy przez to rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 7a
- Orzeczenia: tezowane 88, nietezowane 1017
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 179

7a) przebudowie - należy przez to rozumieć wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 8
- Orzeczenia: tezowane 150, nietezowane 1114
- Piśmiennictwo : 5
- Monografie: 3
- Praktyczne wyjaśnienia: 4
- Czasopisma: 1
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 930
- Wzory: 3

8) remoncie - należy przez to rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 9
- Orzeczenia: tezowane 216, nietezowane 2195
- Piśmiennictwo : 6
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 5
- Czasopisma: 4
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 728

9) urządzeniach budowlanych - należy przez to rozumieć urządzenia techniczne związane z obiektem budowlany m zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak przyłącza i urządzenia instalacyjne, w tym służące oczyszczaniu lub gromadzeniu ścieków, a także przejazdy, ogrodzenia, place postojowe i place pod śmietniki;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 10
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 40
- Wzory: 6

10) terenie budowy - należy przez to rozumieć przestrzeń, w której prowadzone są roboty budowlane wraz z przestrzenią zajmowaną przez

urządzenia zaplecza budowy;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 11
- Orzeczenia: tezowane 125, nietezowane 1108
- Piśmiennictwo : 6
- Monografie: 1
- Czasopisma: 2
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 2
- Interpretacje: 88
- Wzory: 1

11) prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane - należy przez to rozumieć tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienia do wykonywania robót budowlanych ;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 12
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 149
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 24

12) pozwoleniu na budowę - należy przez to rozumieć decyzję administracyjną zezwalającą na rozpoczęcie i prowadzenie budowy lub wykonywanie robót budowlanych innych niż budowa obiektu budowlanego;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 13
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 51
- Interpretacje: 142

13) dokumentacji budowy - należy przez to rozumieć pozwolenie na budowę wraz z załączonym projektem budowlanym, dziennik budowy, protokoły odbiorów częściowych i końcowych, w miarę potrzeby, rysunki i opisy służące realizacji obiektu, operaty geodezyjne i książkę obmiarów, a w przypadku realizacji obiektów metodą montażu - także dziennik montażu;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 14
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 26
- Interpretacje: 1

14) dokumentacji powykonawczej - należy przez to rozumieć dokumentację budowy z naniesionymi zmianami dokonanymi w toku wykonywania robót oraz geodezyjnymi pomiarami powykonawczymi;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 15
- Orzeczenia: nietezowane 18

15) terenie zamkniętym - należy przez to rozumieć teren zamknięty, o którym mowa w przepisach prawa geodezyjnego i kartograficznego;

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 16 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 2
- Interpretacje: 1

16) (*uchylony*)

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 17 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 35

17) (*uchylony*)

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 18 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 2
- Interpretacje: 3

18) (*uchylony*)

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 19
- Orzeczenia: nietezowane 2

19) organie samorządu zawodowego - należy przez to rozumieć organy określone w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. z 2016 r. poz. 1725, z 2018 r. poz. 1669 oraz z 2019 r. poz. 577 i 730);

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 20
- Orzeczenia: tezowane 230, nietezowane 2900
- Piśmiennictwo : 6
- Czasopisma: 3
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 2

- Interpretacje: 3

20) obszarze oddziaływania obiektu - należy przez to rozumieć teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zagospodarowaniu, w tym zabudowy, tego terenu.

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 21 (*uchylony*)

- Orzeczenia: nietezowane 3

21) (*uchylony*)

- Art. 3 [Słowniczek] Pkt. 22 (*uchylony*)

- Orzeczenia: nietezowane 2

22) (*uchylony*)

23) (*uchylony*)

- Art. 4 [Forma architektoniczna]

- Orzeczenia: tezowane 70, nietezowane 1946

- Komentarze: 26

- Piśmiennictwo : 5

- Monografie: 1

- Czasopisma: 3

- ius.focus: 1

- Interpretacje: 14

- Tłumaczenia GB DE

- [Porównaj](#)

Art. 4 [Forma architektoniczna] Każdy ma prawo zabudowy nieruchomości gruntowej, jeżeli wykaże prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane , pod warunkiem zgodności zamierzenia budowlanego z przepisami.

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy]

- Orzeczenia: tezowane 376, nietezowane 6845

- Komentarze: 26

- Piśmiennictwo : 11

- Monografie: 1

- Praktyczne wyjaśnienia: 1

- Czasopisma: 10
- Interpretacje: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy]

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1
- Orzeczenia: tezowane 275, nietezowane 4383
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Interpretacje: 7

1. Obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając:

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 499
- Piśmiennictwo : 2
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 5

1) spełnienie podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych określonych w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz.Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5, z późn. zm.), dotyczących:

a) nośności i stateczności konstrukcji,

b) bezpieczeństwa pożarowego,

c) higieny, zdrowia i środowiska,

d)

bezpieczeństwa użytkowania i dostępności obiektów,

e)
ochrony przed hałasem,

f)
oszczędności energii i izolacyjności cieplnej,

g)
zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 87
- Interpretacje: 1

2) warunki użytkowe zgodne z przeznaczeniem obiektu, w szczególności w zakresie: a) zaopatrzenia w wodę i energię elektryczną oraz, odpowiednio do potrzeb, w energię cieplną i paliwa, przy założeniu efektywnego wykorzystania tych czynników,

b)
usuwania ścieków, wody opadowej i odpadów;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 2a
- Orzeczenia: nietezowane 4

2a) możliwość dostępu do usług telekomunikacyjnych, w szczególności w zakresie szerokopasmowego dostępu do Internetu;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 26

3) możliwość utrzymania właściwego stanu technicznego;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 52
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

4) niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), w tym osoby starsze;

4a) minimalny udział lokali mieszkalnych dostępnych dla osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w tym osób starszych w ogólnej liczbie lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 5
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 31

5) warunki bezpieczeństwa i higieny pracy;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 6
- Orzeczenia: tezowane 53, nietezowane 507

6) ochronę ludności, zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 7
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 36

7) ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów objętych ochroną konserwatorską;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 8
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 183

8) odpowiednie usytuowanie na działce budowlanej;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 9
- Orzeczenia: tezowane 173, nietezowane 2540
- Piśmiennictwo : 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

- ius.focus: 1
- Interpretacje: 1
- Wzory: 1

9) poszanowanie, występujących w obszarze oddziaływania obiektu, uzasadnionych interesów osób trzecich, w tym zapewnienie dostępu do drogi publicznej;

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 1 Pkt. 10
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 9

10) warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia osób przebywających na terenie budowy.

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 2
- Orzeczenia: tezowane 75, nietezowane 1225
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 15

2. Obiekt budowlany należy użytkować w sposób zgodny z jego przeznaczeniem i wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywać w należyтым stanie technicznym i estetycznym, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia jego właściwości użytkowych i sprawności technicznej, w szczególności w zakresie związanym z wymaganiami, o których mowa w ust. 1 pkt 1-7.

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 2a
- Orzeczenia: nietezowane 3

2a. W nowych budynkach oraz istniejących budynkach poddawanych przebudowie lub przedsięwzięciu służącemu poprawie efektywności energetycznej w rozumieniu przepisów o efektywności energetycznej, które są użytkowane przez jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych, zaleca się stosowanie urządzeń wykorzystujących energię wytworzoną w odnawialnych źródłach energii, a także technologie mające na celu budowę budynków o wysokiej charakterystyce energetycznej.

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 2b
- Orzeczenia: nietezowane 1

2b. W przypadku robót budowlanych polegających na dociepleniu budynku, obejmujących ponad 25% powierzchni przegród zewnętrznych tego budynku, należy spełnić wymagania minimalne dotyczące energooszczędności i ochrony cieplnej przewidziane w przepisach techniczno-budowlanych dla przebudowy budynku.

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 3 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 34
- Interpretacje: 7

- 3. (*uchylony*)
- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 4 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 15

- 4. (*uchylony*) 4a. (*uchylony*)
- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 5 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 7

- 5. (*uchylony*) 5a. (*uchylony*) 5b. (*uchylony*)

- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 6 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 23

- 6. (*uchylony*)
- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 7 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 25

- 7. (*uchylony*)
- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 8 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 11

- 8. (*uchylony*)
- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 9 (*uchylony*)
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 173

- 9. (*uchylony*) 10. (*uchylony*)
- Art. 5 [Podstawy prawidłowej budowy] § 11 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 2

- 11. (*uchylony*) 12. (*uchylony*) 13. (*uchylony*)

- 14. (*uchylony*)

- 15. (*uchylony*)

- Art. 5¹ (*uchylony*)
- Komentarze: 19
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 5¹ (*uchylony*)

- Art. 5² (*uchylony*)
- Akty wykonawcze: 1
- Komentarze: 19
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 5² (*uchylony*)

- Art. 5a [Budowa obiektu liniowego]
- Orzeczenia: nietezowane 28
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 5a [Budowa obiektu liniowego]

- Art. 5a [Budowa obiektu liniowego] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 13

1. W przypadku budowy obiektu liniowego, którego przebieg został ustalony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a także wykonywania innych robót budowlanych dotyczących obiektu liniowego, gdy liczba stron w postępowaniu przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.

- Art. 5a [Budowa obiektu liniowego] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 3

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do inwestora oraz właścicieli, użytkowników wieczystych i zarządców nieruchomości, jeżeli na tych nieruchomościach są lub będą wykonywane roboty budowlane.

- Art. 6 [Zagospodarowanie terenów]
- Orzeczenia: tezone 6, nietezowane 434
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 29
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 6 [Zagospodarowanie terenów] Dla działek budowlanych lub terenów, na których jest przewidziana budowa obiektów budowlanych lub funkcjonalnie powiązanych zespołów obiektów budowlanych, należy zaprojektować odpowiednie zagospodarowanie, zgodnie z wymaganiami art. 5 ust. 1-2b, zrealizować je przed oddaniem tych obiektów (zespołów) do użytkowania oraz zapewnić utrzymanie tego zagospodarowania we właściwym stanie techniczno-użytkowym przez okres istnienia obiektów (zespołów) budowlanych.

- Art. 7 [Warunki techniczne]
- Orzeczenia: tezowane 45, nietezowane 2073
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 6
- Czasopisma: 6
- Interpretacje: 109
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 7 [Warunki techniczne]

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 1
- Orzeczenia: tezowane 16, nietezowane 318
- Piśmiennictwo : 1
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 6

1. Do przepisów techniczno-budowlanych zalicza się:

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 166
- Interpretacje: 10

1) warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie, uwzględniające wymagania, o których mowa w art. 5 ust. 1-2b;

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 8

2) warunki techniczne użytkowania obiektów budowlanych.

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 2
- Akty wykonawcze: 22
- Orzeczenia: tezowane 22, nietezowane 903
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

2. Warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, określają, w drodze rozporządzenia:

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 15, nietezowane 527
- Interpretacje: 1

1) minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa dla budynków oraz związanych z nimi urządzeń;

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 2 Pkt. 2
- Akty wykonawcze: 6
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 266
- Interpretacje: 2

2) właściwi ministrowie, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, dla obiektów budowlanych niewymienionych w pkt 1.

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 3
- Akty wykonawcze: 5
- Orzeczenia: nietezowane 23

3. Warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą określić, w drodze rozporządzenia:

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 3 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 12

1) minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa - dla budynków mieszkalnych;

- Art. 7 [Warunki techniczne] § 3 Pkt. 2
- Akty wykonawcze: 1

2) właściwi ministrowie, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa - dla

innych obiektów budowlanych.

- Art. 8 [Upoważnienie]
- Orzeczenia: nietezowane 193
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 127
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 8 [Upoważnienie] Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki służące bezpieczeństwu lub obronności państwa, albo których przepisów, wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1, nie stosuje się do tych budynków, biorąc pod uwagę funkcję tych budynków oraz potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa lub obronności państwa.

- Art. 9 [Odstępstwa]
- Orzeczenia: tezowane 108, nietezowane 1585
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 4
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 2
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 21
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 9 [Odstępstwa]

- Art. 9 [Odstępstwa] § 1
- Orzeczenia: tezowane 47, nietezowane 344
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2

1. W przypadkach szczególnie uzasadnionych dopuszcza się odstępstwo od przepisów techniczno- budowlanych, o których mowa w art. 7. Odstępstwo nie może powodować zagrożenia życia ludzi lub bezpieczeństwa mienia, a w stosunku do obiektów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 - ograniczenia dostępności dla osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w tym osób starszych, oraz nie powinno powodować pogorszenia warunków zdrowotno-sanitarnych i użytkowych, a także stanu środowiska, po spełnieniu określonych warunków zamiennych.

- Art. 9 [Odstępstwa] § 2
- Orzeczenia: tezowane 26, nietezowane 173

2. Organ administracji architektoniczno-budowlanej, po uzyskaniu upoważnienia ministra, który ustanowił przepisy techniczno-budowlane, w drodze postanowienia, udziela bądź odmawia zgody na odstępstwo.

- Art. 9 [Odstępstwa] § 3
- Orzeczenia: tezowane 14, nietezowane 101

3. Wniosek do ministra, o którym mowa w ust. 2, w sprawie upoważnienia do udzielenia zgody na odstępstwo organ administracji architektoniczno-budowlanej składa przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę. Wniosek powinien zawierać:

- Art. 9 [Odstępstwa] § 3 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 8

1) charakterystykę obiektu oraz, w miarę potrzeby, projekt zagospodarowania działki lub terenu, a jeżeli odstępstwo mogłoby mieć wpływ na środowisko lub nieruchomości sąsiednie - również projekty zagospodarowania tych nieruchomości, z uwzględnieniem istniejącej i projektowanej zabudowy;

- Art. 9 [Odstępstwa] § 3 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 5

2) szczegółowe uzasadnienie konieczności wprowadzenia odstępstwa;

- Art. 9 [Odstępstwa] § 3 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 7
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

3) propozycje rozwiązań zamiennych; 4)
pozytywną opinię wojewódzkiego konserwatora zabytków w odniesieniu do obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków oraz innych obiektów budowlanych usytuowanych na obszarach objętych ochroną konserwatorską;

5)

w zależności od potrzeb - pozytywną opinię innych zainteresowanych organów.

- Art. 9 [Odstępstwa] § 4
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 4

4. Minister, o którym mowa w ust. 2, może uzależnić upoważnienie do wyrażenia zgody na odstępstwo od spełnienia dodatkowych warunków.

- Art. 10 [Wyroby budowlane]
- Akty wykonawcze: 6
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 69
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 2
- Monografie: 2
- Interpretacje: 4
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 10 [Wyroby budowlane] Wyroby wytworzone w celu zastosowania w obiekcie budowlanym w sposób trwały o właściwościach użytkowych umożliwiających prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym obiektom budowlanym spełnienie podstawowych wymagań, można stosować przy wykonywaniu robót budowlanych wyłącznie, jeżeli wyroby te zostały wprowadzone do obrotu lub udostępnione na rynku krajowym zgodnie z przepisami odrębnymi, a w przypadku wyrobów budowlanych - również zgodnie z zamierzonym zastosowaniem.

- Art. 10a (*uchylony*)
- Komentarze: 7
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 10a (*uchylony*)

- Art. 11 [Upoważnienie]
- Orzeczenia: nietezowane 39
- Komentarze: 26

- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 11 [Upoważnienie]

- Art. 11 [Upoważnienie] § 1
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 5

1. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

- Art. 11 [Upoważnienie] § 2
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

2. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, może określić, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych w pomieszczeniach przeznaczonych dla zwierząt.

Rozdział 2. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie.

- Art. 12 [Definicja]
- Orzeczenia: tezowane 31, nietezowane 1229
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 3
- Monografie: 1
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 9
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 12 [Definicja]

- Art. 12 [Definicja] § 1
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 137
- Interpretacje: 4

1. Za samodzielną funkcję techniczną w budownictwie uważa się działalność związaną z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych, a w szczególności działalność obejmującą:

- Art. 12 [Definicja] § 1 Pkt. 1

- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 35
- Interpretacje: 1

1) projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego;

- Art. 12 [Definicja] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 22

2) kierowanie budową lub innymi robotami budowlanymi;

- Art. 12 [Definicja] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 5

3) kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;

- Art. 12 [Definicja] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 10
- Interpretacje: 2

4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego;

- Art. 12 [Definicja] § 1 Pkt. 5
- Orzeczenia: nietezowane 9

5) sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych.

6)

(uchylony)

- Art. 12 [Definicja] § 1 Pkt. 7 *(uchylony)*
- Orzeczenia: nietezowane 3

7) (uchylony)

- Art. 12 [Definicja] § 2
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 78
- Interpretacje: 3

2. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, określone w ust. 1 pkt 1-5, mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową, dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją, stwierdzone decyzją, zwaną dalej „uprawnieniami budowlanymi”, wydaną przez organ samorządu zawodowego.

- Art. 12 [Definicja] § 3
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 47

3. Warunkiem uzyskania uprawnień budowlanych jest zdanie egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

- Art. 12 [Definicja] § 3a
- Orzeczenia: nietezowane 2

3a. Właściwa izba samorządu zawodowego prowadzi postępowanie kwalifikacyjne składające się z dwóch etapów:

- Art. 12 [Definicja] § 3a Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 2

1) kwalifikowania wykształcenia i praktyki zawodowej jako odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności uprawnień budowlanych, zwanego dalej „kwalifikowaniem”;

2)
egzaminu ze znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej.

- Art. 12 [Definicja] § 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 10

4. Egzamin składa się przed komisją egzaminacyjną powoływaną przez organ samorządu zawodowego albo inny upoważniony organ.

- Art. 12 [Definicja] § 4a
- Orzeczenia: nietezowane 1

4a. Egzamin składa się z części pisemnej, przeprowadzanej w formie testu, oraz z części ustnej.

4b. Z egzaminu zwalnia się absolwenta studiów prowadzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo

o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1668, z późn. zm.

2)
) , zawartej między uczelnią a właściwym organem samorządu zawodowego w zakresie odpowiadającym programowi studiów opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego oraz zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 16.

4c. W zależności od posiadanego wykształcenia i zakresu odbytej praktyki zawodowej egzamin jest przeprowadzany na uprawnienia

budowlane

do:

1)
projektowania w danej specjalności;

2)
kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności;

3)
projektowania i kierowania robotami budowlanymi w danej specjalności.

4d. Przy ubieganiu się o nadanie uprawnień budowlanych w innej specjalności lub w innym zakresie niż posiadane egzamin jest ograniczony wyłącznie do zagadnień nieobjętych zakresem egzaminu obowiązującym przy ubieganiu się o już posiadane uprawnienia budowlane.

- Art. 12 [Definicja] § 4e
- Orzeczenia: nietezowane 1

4e. Egzamin jest przeprowadzany co najmniej dwa razy w roku, w terminach ustalanych przez właściwą izbę samorządu zawodowego.

- Art. 12 [Definicja] § 4f
- Orzeczenia: nietezowane 1

4f. Zawiadomienie o terminie egzaminu właściwa izba samorządu zawodowego doręcza, za pośrednictwem operatora pocztowego przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru, osobie ubiegającej się o nadanie uprawnień budowlanych, co najmniej miesiąc przed tym terminem.

4g. Negatywny wynik części pisemnej egzaminu powoduje niedopuszczenie do części ustnej.

- Art. 12 [Definicja] § 4h
- Orzeczenia: nietezowane 1

4h. Osoba, która uzyskała negatywny wynik egzaminu, może ponownie do niego przystąpić, nie wcześniej niż po upływie 3 miesięcy. Osoba, która uzyskała negatywny wynik części ustnej egzaminu, może ponownie przystąpić tylko do tej części.

- Art. 12 [Definicja] § 4i
- Orzeczenia: nietezowane 1

4i. Pozytywny wynik części pisemnej egzaminu jest ważny przez okres 3 lat od dnia jego uzyskania.

- Art. 12 [Definicja] § 5
- Orzeczenia: nietezowane 3

5. Osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień budowlanych wnosi opłatę za postępowanie kwalifikacyjne.

5a. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych, o których mowa w art. 14 ust. 3 pkt 1-4:

1)

z tytułu kwalifikowania nie przekracza 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270, 2245 oraz z 2019 r. poz. 39, 730 i 752) zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;

2)

z tytułu przeprowadzenia egzaminu nie przekracza 22% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;

3)

z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu nie przekracza 13% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

5b. Opłata za postępowanie kwalifikacyjne o nadanie uprawnień budowlanych, o których mowa w art. 14 ust. 3 pkt 5 i 6:

1)

z tytułu kwalifikowania nie przekracza 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;

2)

z tytułu przeprowadzenia egzaminu nie przekracza 33% kwoty przeciętnego wynagrodzenia;

3)

z tytułu ponownego przeprowadzenia części ustnej egzaminu nie przekracza 19% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

5c. Wysokość opłat za postępowanie kwalifikacyjne ustala i podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej właściwa krajowa izba samorządu zawodowego.

5d. Opłatę za postępowanie kwalifikacyjne wnosi się na rachunek bankowy właściwej izby samorządu zawodowego, co najmniej 14 dni przed terminem egzaminu. Opłata stanowi przychód właściwej izby samorządu zawodowego.

5e. Opłata, o której mowa w ust. 5a pkt 1 i ust. 5b pkt 1, nie podlega zwrotowi, natomiast opłata, o której mowa w ust. 5a pkt 2 i 3 oraz ust. 5b pkt 2 i 3, podlega zwrotowi w przypadku usprawiedliwionego niestawienia się na egzamin albo usprawiedliwionego odstąpienia od egzaminu.

5f. Za udział w postępowaniu kwalifikacyjnym członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie z opłat za postępowanie kwalifikacyjne. Wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej nie może być wyższe niż:

1)

za udział w kwalifikowaniu - 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 5a pkt 1 i ust. 5b pkt 1 od jednego wniosku o nadanie uprawnień budowlanych;

2)

za przeprowadzenie egzaminu - 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 5a pkt 2 i ust. 5b pkt 2 od jednej osoby egzaminowanej;

3)

za ponowne przeprowadzenie części ustnej egzaminu - 9% opłaty ustalonej na podstawie ust. 5a pkt 3 i ust. 5b pkt 3 od jednej osoby egzaminowanej.

- Art. 12 [Definicja] § 6
- Orzeczenia: nietezowane 37
- Interpretacje: 3

6. Osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie są odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji zgodnie z przepisami i zasadami wiedzy technicznej oraz za należyłą staranność w wykonywaniu pracy, jej właściwą organizację, bezpieczeństwo i jakość.

- Art. 12 [Definicja] § 7
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 884
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 2

7. Podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie stanowi wpis, w drodze decyzji, do centralnego rejestru, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a, oraz - zgodnie z odrębnymi przepisami - wpis na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego, potwierdzony zaświadczeniem wydanym przez tę izbę, z określonym w nim terminem ważności.

8. (*uchylony*) 9. Organy samorządu zawodowego są obowiązane przekazywać bezzwłocznie informacje o wpisie na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego oraz o wykreśleniu z tej listy, w celu ujawnienia w rejestrze, o którym mowa w art. 88a ust. 1 pkt 3 lit. a.

- Art. 12a [Weryfikacja]
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 21
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 12a [Weryfikacja] Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, określone w art. 12 ust. 1, mogą również wykonywać osoby, których odpowiednie kwalifikacje zawodowe zostały uznane na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

- Art. 12b (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 2
- Komentarze: 5
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 12b (*uchylony*)

- Art. 12c (*uchylony*)

- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 1
- Komentarze: 5
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 12c (*uchylony*)

- Art. 13 [Uprawnienia budowlane]
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 90
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 13 [Uprawnienia budowlane]

- Art. 13 [Uprawnienia budowlane] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 41
- Interpretacje: 9

1. Uprawnienia budowlane mogą być udzielane do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w ograniczonym zakresie lub bez ograniczeń.

- Art. 13 [Uprawnienia budowlane] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 9

2. W uprawnieniach budowlanych należy określić specjalność i ewentualną specjalizację techniczno-budowlaną oraz zakres prac projektowych lub robót budowlanych objętych danym uprawnieniem.

- Art. 13 [Uprawnienia budowlane] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 6

3. Uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi stanowią również podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 i 4.

- Art. 13 [Uprawnienia budowlane] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 12

4. Uprawnienia do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi stanowią również podstawę do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 5 i 6.

- Art. 14 [Rozwinięcie]
- Orzeczenia: tezowane 41, nietezowane 205
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 14 [Rozwinięcie]

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 1
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 96
- Interpretacje: 3
- Wzory: 1

1. Uprawnienia budowlane są udzielane w specjalnościach:

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 39
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 14

1) architektonicznej;

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 21
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 2

2) konstrukcyjno-budowlanej;

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 2
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

3) inżynierskiej:

- a) mostowej,
- b) drogowej,

c)

kolejowej w zakresie kolejowych obiektów budowlanych,

d)

kolejowej w zakresie sterowania ruchem kolejowym,

e)
hydrotechnicznej,

f)
wyburzeniowej;

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 15
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

4) instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń:

a)
telekomunikacyjnych,

b)
ciepnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych,

c)
elektrycznych i elektroenergetycznych.

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 4

2. W ramach specjalności wymienionych w ust. 1 mogą być wyodrębniane specjalizacje techniczno-budowlane.

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 3
- Orzeczenia: tezowane 21, nietezowane 97
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

3. Uzyskanie uprawnień budowlanych w specjalnościach, o których mowa w ust. 1, wymaga:

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 3 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 35

1) do projektowania bez ograniczeń: a)
ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,

b)
odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,

c)
odbycia rocznej praktyki na budowie;

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 3 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 15

2) do projektowania w ograniczonym zakresie: a)
ukończenia:

-
studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub

-
studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,

b)
odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,

c)
odbycia rocznej praktyki na budowie;

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 3 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 22
- Interpretacje: 1

3) do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń:

a) ukończenia studiów drugiego lub pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,

b) odbycia odpowiednio półtorarocznej lub trzyletniej praktyki na budowie;

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 3 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 11

4) do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:

a) ukończenia:

- studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności lub

- studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności, lub

- studiów pierwszego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności, lub

b) posiadania:

- tytułu zawodowego technika lub mistrza, albo

-
dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika

- w zawodach związanych z budownictwem określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 16, w zakresie odpowiednim dla danej specjalności,

c)
odbycia praktyki na budowie w wymiarze:

-
półtora roku w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret pierwsze i drugie,

-
trzech lat w przypadku, o którym mowa w lit. a tiret trzecie,

-
czterech lat w przypadku, o którym mowa w lit. b;

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 3 Pkt. 5
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 3

5) do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń: a) ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności,

b)
odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,

c)
odbycia półtorarocznej praktyki na budowie;

6)

do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie:

a)

ukończenia:

-

studiów pierwszego stopnia na kierunku odpowiednim dla danej specjalności lub

-

studiów drugiego stopnia na kierunku pokrewnym dla danej specjalności,

b)

odbycia rocznej praktyki przy sporządzaniu projektów,

c)

odbycia półtorarocznej praktyki na budowie.

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 4
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 24

4. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest praca polegająca na bezpośrednim uczestnictwie w pracach projektowych albo na pełnieniu funkcji technicznej na budowie pod kierownictwem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane, a w przypadku odbywania praktyki za granicą pod kierunkiem osoby posiadającej uprawnienia odpowiednie w danym kraju.

4a. Praktykę studencką uznaje się za część lub całość praktyki zawodowej, o której mowa w ust. 4, w przypadku gdy odbywała się na studiach w zakresie odpowiadającym programowi studiów opracowanemu z udziałem organu samorządu zawodowego oraz w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 16, zgodnie z warunkami określonymi w umowie, o której mowa w art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. -

Prawo

o szkolnictwie wyższym i nauce, zawartej między uczelnią a organem samorządu zawodowego.

4b. Za równorzędną z praktyką zawodową polegającą na bezpośrednim uczestnictwie w pracach projektowych, o której mowa w ust. 4, uznaje się roczną praktykę przy sporządzaniu projektów odbytą pod patronatem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane

, zwanej dalej „patronem”. Patronem, może być osoba, która posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie zawodowe przy sporządzaniu projektów w ramach posiadanych uprawnień budowlanych.

- Art. 14 [Rozwinięcie] § 5
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 3

5. Do osób ubiegających się o nadanie uprawnień budowlanych bez ograniczeń, posiadających uprawnienia budowlane w ograniczonym zakresie w tej specjalności, nie stosuje się przepisów ust. 3 pkt 1 lit. b i c, pkt 3 lit. b lub pkt 5 lit. b i c.

- Art. 15 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 15, nietezowane 33
- Komentarze: 25
- Interpretacje: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 15 (*uchylony*)

- Art. 15a [Zakres uprawnień budowlanych]
- [Porównaj](#)

Art. 15a [Zakres uprawnień budowlanych] 1. Uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności uprawniają do sporządzania projektu zagospodarowania działki lub terenu, w zakresie tej specjalności.

2. Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej bez ograniczeń uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w odniesieniu do architektury obiektu.

3. Uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej w ograniczonym zakresie

uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi, w odniesieniu do architektury obiektu o kubaturze do 1000 m

³

w zabudowie zagrodowej lub na terenie zabudowy zagrodowej.

4. Uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej bez ograniczeń uprawniają do projektowania konstrukcji obiektu lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji oraz architektury obiektu.

5. Uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania konstrukcji obiektu lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do konstrukcji obiektu, o kubaturze do 1000 m

³

oraz:

1)

o wysokości do 12 m nad poziomem terenu, do 3 kondygnacji nadziemnych i o wysokości kondygnacji do 4,8 m;

2)

posadowionego na głębokości do 3 m poniżej poziomu terenu, bezpośrednio na stabilnym gruncie nośnym;

3)

przy rozpiętości elementów konstrukcyjnych do 6 m i wysięgu wsporników do 2 m;

4)

niezawierającego elementów wstępnie sprężanych na budowie;

5)
niewymagającego uwzględniania wpływu eksploatacji górniczej.

6. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej mostowej bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

1)
drogowy obiekt inżynierski w rozumieniu przepisów o drogach publicznych;

2)
kolejowy obiekt inżynierski: most, wiadukt, przepust, ściany oporowe, tunele liniowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie.

7. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej mostowej do projektowania bez ograniczeń uprawniają również do obliczania światła mostów i przepustów.

8. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej mostowej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

1)
jednoprzęsłowy obiekt mostowy, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych lub przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, o przęśle wykonanym z zastosowaniem prefabrykatów i rozpiętości do 21 m, posadowiony na stabilnym gruncie;

2)
przepust.

9. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej drogowej bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

1)
droga w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, z wyłączeniem drogowych obiektów inżynierskich oprócz przepustów;

2)
droga dla ruchu i postoju statków powietrznych oraz przepust.

10. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej drogowej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak:

1)
droga klasy: lokalna i dojazdowa oraz droga wewnętrzna, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, z wyłączeniem drogowych obiektów inżynierskich oprócz przepustów;

2)
droga na terenie lotniska, nieprzeznaczona dla ruchu i postoju statków powietrznych.

11. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej kolejowej bez ograniczeń w

zakresie kolejowych obiektów budowlanych uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do obiektów budowlanych, takich jak: stacje, linie kolejowe, bocznicie kolejowe i inne budowle, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, z wyłączeniem obiektów budowlanych, o których mowa w ust. 6 pkt 2, sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych przeznaczonych dla kolei, o których mowa w ust. 22, oraz urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym.

12. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej kolejowej w ograniczonym zakresie w zakresie kolejowych obiektów budowlanych uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w odniesieniu do obiektów budowlanych, takich jak: stacje, linie kolejowe, bocznicie kolejowe i inne budowle kolejowe w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, z wyjątkiem linii kolejowych przystosowanych do prędkości większych niż 200 km/h.

13. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej kolejowej bez ograniczeń w zakresie sterowania ruchem kolejowym uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym w odniesieniu do urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie.

14. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej kolejowej w ograniczonym zakresie w zakresie sterowania ruchem kolejowym uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, w zakresie urządzeń zabezpieczenia i sterowania ruchem kolejowym w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie, z wyjątkiem stacji wyposażonych w ponad 50 rozjazdów i linii kolejowych w zakresie blokad samoczynnych.

15. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej hydrotechnicznej bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w zakresie morskich budowli hydrotechnicznych oraz budowli hydrotechnicznych tymczasowych i stałych, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie, oraz przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie.

16. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej hydrotechnicznej w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi w zakresie budowli hydrotechnicznych IV klasy ważności, a w przypadku budowli morskich IV klasy chronionego obszaru, w rozumieniu przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie, oraz przepisów w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać morskie budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie.

17. Uprawnienia budowlane w specjalności inżynierskiej wyburzeniowej bez ograniczeń uprawniają do projektowania robót rozbiórkowych lub kierowania tymi robotami budowlanymi, związanymi z użyciem materiałów wybuchowych.

18. Uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, w zakresie telekomunikacji przewodowej wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną oraz telekomunikacji bezprzewodowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

19. Uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym wraz z infrastrukturą telekomunikacyjną, w odniesieniu do obiektu budowlanego, takiego jak lokalne linie i instalacje.

20. Uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak: sieci i instalacje ciepłe, wentylacyjne, gazowe, wodociągowe i kanalizacyjne.

21. Uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania lub kierowania robotami budowlanymi przy wykonywaniu instalacji wraz z przyłączami i instalowaniem tych urządzeń dla obiektów budowlanych o kubaturze do 1000 m

3

22. Uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych bez ograniczeń uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi związanymi z obiektem budowlanym, takim jak: sieci, instalacje i urządzenia elektryczne i elektroenergetyczne, w tym kolejowe, trolejbusowe i tramwajowe sieci trakcyjne, sieci trakcyjne metra, wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi zasilania, w tym kolejowej, trolejbusowej i tramwajowej sieci trakcyjnej, sieci trakcyjne metra oraz elektrycznego ogrzewania rozjazdów.

23. Uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych w ograniczonym zakresie uprawniają do projektowania obiektu budowlanego lub kierowania robotami budowlanymi przy wykonywaniu instalacji wraz z przyłączami o napięciu do 1 kV w obiektach budowlanych o kubaturze do 1000 m

3

- Art. 15a [Zakres uprawnień budowlanych] § 24
- Piśmiennictwo : 2
- n.ius: 2
- Interpretacje: 1

24. Uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności do kierowania robotami budowlanymi w ograniczonym zakresie, dla osób posiadających tytuł zawodowy mistrza, stanowią podstawę do wykonywania czynności wyłącznie w zakresie objętym danym rzemiosłem w odniesieniu do obiektów budowlanych o kubaturze do 1000 m³.

- Art. 16 [Delegacja ustawowa]
- Akty wykonawcze: 8
- Orzeczenia: nietezowane 44
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 2
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE

- [Porównaj](#)

Art. 16 [Delegacja ustawowa] Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia:

- Art. 16 [Delegacja ustawowa] Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 19
- Interpretacje: 1

1) rodzaje i zakres przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie: a)
kierunki studiów odpowiednie lub pokrewne dla danej specjalności,

b)
wykaz zawodów związanych z budownictwem,

c)
wykaz specjalizacji wyodrębnionych w ramach poszczególnych specjalności,

- Art. 16 [Delegacja ustawowa] Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 1

2) sposób stwierdzania posiadania przygotowania zawodowego i jego weryfikacji, w tym sposób: a) dokumentowania i weryfikacji posiadanego wykształcenia, a także kwalifikowania,

b)
stwierdzania przygotowania zawodowego oraz jego dokumentowania do uzyskania specjalizacji techniczno-budowlanej

c)

dokumentowania i odbywania praktyki, a także kryteria uznawania praktyki,

d)

przeprowadzania egzaminu ze znajomości procesu budowlanego

oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej,

- mając na względzie zapewnienie przejrzystego i sprawnego przeprowadzania czynności związanych z nadawaniem uprawnień

budowlanych

, a także uznawaniem praktyk zawodowych.

Rozdział 3.

Prawa

i obowiązki uczestników procesu budowlanego

▪

- Art. 17 [Określenie uczestników procesu budowlanego]
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 294
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 2
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 31
- Wzory: 10
- Tłumaczenia GB DE

Art. 17 [Określenie uczestników procesu budowlanego] Uczestnikami procesu budowlanego, w rozumieniu ustawy, są:

- Art. 17 [Określenie uczestników procesu budowlanego] Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 70
- Piśmiennictwo : 1

- Monografie: 1
- Interpretacje: 4
- 1) inwestor;
- Art. 17 [Określenie uczestników procesu budowlanego] Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 11
- Interpretacje: 1
- 2) inspektor nadzoru inwestorskiego;
- Art. 17 [Określenie uczestników procesu budowlanego] Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 11
- 3) projektant;
- Art. 17 [Określenie uczestników procesu budowlanego] Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 7

- 4) kierownik budowy lub kierownik robót.
- Art. 18 [Obowiązki inwestora]
- Akty wykonawcze: 3
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 209
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 4
- Monografie: 1
- Czasopisma: 3
- Interpretacje: 19
- Wzory: 10
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 18 [Obowiązki inwestora]

- Art. 18 [Obowiązki inwestora] § 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 90
- Interpretacje: 11

1. Do obowiązków inwestora należy zorganizowanie procesu budowy, z uwzględnieniem zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, a w szczególności zapewnienie:

- Art. 18 [Obowiązki inwestora] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 14

1) opracowania projektu budowlanego i, stosownie do potrzeb, innych projektów,

- Art. 18 [Obowiązki inwestora] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 3

2) objęcia kierownictwa budowy przez kierownika budowy,

- Art. 18 [Obowiązki inwestora] § 1 Pkt. 3

- Orzeczenia: nietezowane 3

3) opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,

- Art. 18 [Obowiązki inwestora] § 1 Pkt. 4

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 8

- Piśmiennictwo : 1

- Monografie: 1

- Interpretacje: 1

4) wykonania i odbioru robót budowlanych,

- Art. 18 [Obowiązki inwestora] § 1 Pkt. 5

- Orzeczenia: nietezowane 3

5) w przypadkach uzasadnionych wysokim stopniem skomplikowania robót budowlanych lub warunkami gruntowymi, nadzoru nad wykonywaniem robót budowlanych

- przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

- Art. 18 [Obowiązki inwestora] § 2

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 8

- Interpretacje: 5

2. Inwestor może ustanowić inspektora nadzoru inwestorskiego na budowie.

- Art. 18 [Obowiązki inwestora] § 3

- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 5

3. Inwestor może zobowiązać projektanta do sprawowania nadzoru autorskiego.

- Art. 19 [Wypadki szczególne]
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 62
- Komentarze: 27
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 19 [Wypadki szczególne]

- Art. 19 [Wypadki szczególne] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 18
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 4
- Wzory: 1

1. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może w decyzji o pozwoleniu na budowę nałożyć na inwestora obowiązek ustanowienia inspektora nadzoru inwestorskiego, a także obowiązek zapewnienia nadzoru autorskiego, w przypadkach uzasadnionych wysokim stopniem skomplikowania obiektu lub robót budowlanych bądź przewidywanym wpływem na środowisko.

- Art. 19 [Wypadki szczególne] § 2
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 9

2. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego, oraz listę obiektów budowlanych i kryteria techniczne, jakimi powinien kierować się organ administracji architektoniczno-budowlanej podczas nakładania na inwestora obowiązku ustanowienia inspektora nadzoru inwestorskiego.

- Art. 20 [Obowiązki projektanta]
- Orzeczenia: tezowane 32, nietezowane 1330
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 5
- Monografie: 1
- Czasopisma: 4
- Interpretacje: 6
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 20 [Obowiązki projektanta]

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 1
- Orzeczenia: tezowane 19, nietezowane 484
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

- Interpretacje: 5

1. Do podstawowych obowiązków projektanta należy:

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 148
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 1
- ius.focus: 1

1) opracowanie projektu budowlanego w sposób zgodny z wymaganiami ustawy, ustaleniami określonymi w decyzjach administracyjnych dotyczących zamierzenia budowlanego, obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej;

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 1 Pkt. 1a
- Orzeczenia: nietezowane 6

1a) zapewnienie, w razie potrzeby, udziału w opracowaniu projektu osób posiadających uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności oraz wzajemne skoordynowanie techniczne wykonanych przez te osoby opracowań projektowych, zapewniające uwzględnienie zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie budowy, z uwzględnieniem specyfiki projektowanego obiektu budowlanego;

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 1 Pkt. 1b
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 209
- Interpretacje: 1

1b) sporządzenie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia ze względu na specyfikę projektowanego obiektu budowlanego, uwzględnianej w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 1 Pkt. 1c
- Orzeczenia: nietezowane 10

1c) określenie obszaru oddziaływania obiektu;

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 19

2) uzyskanie wymaganych opinii, uzgodnień i sprawdzeń rozwiązań projektowych w zakresie wynikającym z przepisów;

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 25
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1

3) wyjaśnianie wątpliwości dotyczących projektu i zawartych w nim rozwiązań; 3a) sporządzanie lub uzgadnianie indywidualnej dokumentacji technicznej, o której mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U. z 2019 r. poz. 266 i 730);

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 15
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 4

4) sprawowanie nadzoru autorskiego na żądanie inwestora lub organu administracji architektoniczno-budowlanej w zakresie: a)
stwierdzania w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z projektem,

b)
uzgadniania możliwości wprowadzenia rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w projekcie, zgłoszonych przez kierownika budowy lub inspektora nadzoru inwestorskiego.

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 201
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

2. Projektant ma obowiązek zapewnić sprawdzenie projektu architektoniczno-budowlanego pod względem zgodności z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności.

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 95
- Interpretacje: 4

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy: 1)
zakresu objętego sprawdzaniem i opiniowaniem na podstawie przepisów szczególnych;

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 3 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 65

2) projektów obiektów budowlanych o prostej konstrukcji, jak: budynki mieszkalne jednorodzinne, niewielkie obiekty gospodarcze, inwentarskie i składowe.

- Art. 20 [Obowiązki projektanta] § 4
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 612

4. Projektant, a także sprawdzający, o którym mowa w ust. 2, do projektu budowlanego dołącza oświadczenie o sporządzeniu projektu budowlanego, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

- Art. 21 [Uprawnienia projektanta]
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 111
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE

Art. 21 [Uprawnienia projektanta] Projektant, w trakcie realizacji budowy, ma prawo:

- Art. 21 [Uprawnienia projektanta] Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 53

1) wstępu na teren budowy i dokonywania zapisów w dzienniku budowy dotyczących jej realizacji;

- Art. 21 [Uprawnienia projektanta] Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 10

2) żądania wpisem do dziennika budowy wstrzymania robót budowlanych w razie:

a)
stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia,

b)
wykonywania ich niezgodnie z projektem.

- Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia]
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 32
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia]

- Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia] § 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 11

1. Kierownik budowy jest obowiązany, w oparciu o informację, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b, sporządzić lub zapewnić sporządzenie, przed rozpoczęciem budowy, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, uwzględniając specyfikę obiektu budowlanego i warunki prowadzenia robót budowlanych, w tym planowane jednoczesne prowadzenie robót budowlanych i produkcji przemysłowej.

- Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia] § 1a
- Orzeczenia: nietezowane 3

1a. Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie sporządza się, jeżeli:

- Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia] § 1a Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 1

1) w trakcie budowy wykonywany będzie przynajmniej jeden z rodzajów robót budowlanych wymienionych w ust. 2 lub

- Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia] § 1a Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 2

2) przewidywane roboty budowlane mają trwać dłużej niż 30 dni roboczych i jednocześnie będzie przy nich zatrudnionych co najmniej 20 pracowników lub pracochłonność planowanych robót będzie przekraczać 500 osobodni.

- Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 4

2. W planie, o którym mowa w ust. 1, należy uwzględnić specyfikę następujących rodzajów robót budowlanych:

1) których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności przysypania ziemią lub upadku z wysokości;

2) przy prowadzeniu których występują działania substancji chemicznych lub czynników biologicznych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi;

3) stwarzających zagrożenie promieniowaniem jonizującym;

4) prowadzonych w pobliżu linii wysokiego napięcia lub czynnych linii komunikacyjnych;

- 5)
stwarzających ryzyko utonięcia pracowników;

- 6)
prowadzonych w studniach, pod ziemią i w tunelach;

- 7)
wykonywanych przez kierujących pojazdami zasilanymi z linii napowietrznych;

- 8)
wykonywanych w kesonach, z atmosferą wytwarzaną ze sprężonego powietrza;

- 9)
wymagających użycia materiałów wybuchowych;

- 10)
prowadzonych przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych.

- Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia] § 3
- Akty wykonawcze: 1

3. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy wykonywaniu

robót budowlanych określają odrębne przepisy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

- Art. 21a [Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia] § 4
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 2

4. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

1)

szczegółowy zakres i formę:

a)

informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,

b)

planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

- mając na uwadze specyfikę projektowanego obiektu budowlanego;

2)

szczegółowy zakres rodzajów robót budowlanych, o których mowa w ust. 2, mając na uwadze stopień zagrożeń, jakie stwarzają poszczególne ich rodzaje.

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy]
- Orzeczenia: tezowane 14, nietezowane 144
- Komentarze: 27
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Interpretacje: 10
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy:

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 22

1) protokolarne przejęcie od inwestora i odpowiednie zabezpieczenie terenu budowy wraz ze znajdującymi się na nim obiektami budowlanymi, urządzeniami technicznymi i stałymi punktami osnowy geodezyjnej oraz podlegającymi ochronie elementami środowiska przyrodniczego i kulturowego;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 14

2) prowadzenie dokumentacji budowy;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 30

3) zapewnienie geodezyjnego wytyczenia obiektu oraz zorganizowanie budowy i kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem lub pozwoleniem na budowę, przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 3a
- Orzeczenia: nietezowane 1

3a) koordynowanie realizacji zadań zapobiegających zagrożeniom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia: a) przy opracowywaniu technicznych lub organizacyjnych założeń planowanych robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów, które mają być prowadzone jednocześnie lub kolejno,

b)

przy planowaniu czasu wymaganego do zakończenia robót budowlanych lub ich poszczególnych etapów;

3b)

koordynowanie działań zapewniających przestrzeganie podczas wykonywania robót budowlanych zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zawartych w przepisach, o których mowa w art. 21a ust. 3, oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 3c
- Orzeczenia: nietezowane 1

3c) wprowadzanie niezbędnych zmian w informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b, oraz w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, wynikających z postępu wykonywanych robót budowlanych;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 3d
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 1

3d) podejmowanie niezbędnych działań uniemożliwiających wstęp na budowę osobom nieupoważnionym; 3e)
zapewnienie przy wykonywaniu robót budowlanych stosowania wyrobów, zgodnie z art. 10;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 4
- Orzeczenia: nietezowane 5

4) wstrzymanie robót budowlanych w przypadku stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia oraz bezzwłoczne zawiadomienie o tym właściwego organu;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 5
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 3

5) zawiadomienie inwestora o wpisie do dziennika budowy dotyczącym wstrzymania robót budowlanych z powodu wykonywania ich niezgodnie z projektem;

6)
realizacja zaleceń wpisanych do dziennika budowy;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 7
- Interpretacje: 1

7) zgłaszanie inwestorowi do sprawdzenia lub odbioru wykonanych robót ulegających zakryciu bądź zanikających oraz zapewnienie dokonania wymaganych przepisami lub ustalonych w umowie prób i sprawdzeń instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych przed zgłoszeniem obiektu budowlanego do odbioru;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 8
- Orzeczenia: nietezowane 3

8) przygotowanie dokumentacji powykonawczej obiektu budowlanego;

- Art. 22 [Obowiązki kierownika budowy] Pkt. 9
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 9

9) zgłoszenie obiektu budowlanego do odbioru odpowiednim wpisem do dziennika budowy oraz uczestniczenie w czynnościach odbioru i zapewnienie usunięcia stwierdzonych wad, a także przekazanie inwestorowi oświadczenia, o którym mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2.

- Art. 23 [Uprawnienia kierownika budowy]
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 42
- Komentarze: 27
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Tłumaczenia GB DE

Art. 23 [Uprawnienia kierownika budowy] Kierownik budowy ma prawo:

- Art. 23 [Uprawnienia kierownika budowy] Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 16

1) występowania do inwestora o zmiany w rozwiązaniach projektowych, jeżeli są one uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy;

- Art. 23 [Uprawnienia kierownika budowy] Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 8

2) ustosunkowania się w dzienniku budowy do zaleceń w nim zawartych.

- Art. 23a (*uchylony*)
- Komentarze: 8
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 23a (*uchylony*)

- Art. 24 [Zakaz łączenia funkcji]
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 23
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Wzory: 2
- Tłumaczenia GB DE

Art. 24 [Zakaz łączenia funkcji]

- Art. 24 [Zakaz łączenia funkcji] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 10
- Interpretacje: 5

1. Łączenie funkcji kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego nie jest dopuszczalne.

- Art. 24 [Zakaz łączenia funkcji] § 2
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 6
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Wzory: 1

2. Przepisy ust. 1 oraz art. 22 i art. 23 stosuje się odpowiednio do kierownika robót.

- Art. 25 [Obowiązki inspektora nadzoru]
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 81
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 13
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE

- [Porównaj](#)

Art. 25 [Obowiązki inspektora nadzoru] Do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy:

- Art. 25 [Obowiązki inspektora nadzoru] Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 12

1) reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem lub pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej;

- Art. 25 [Obowiązki inspektora nadzoru] Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 2

2) sprawdzanie jakości wykonywanych robót budowlanych i stosowania przy wykonywaniu tych robót wyrobów zgodnie z art. 10;

- Art. 25 [Obowiązki inspektora nadzoru] Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 2
- Interpretacje: 1

3) sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania;

- Art. 25 [Obowiązki inspektora nadzoru] Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 1

4) potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie inwestora, kontrolowanie rozliczeń budowy.

- Art. 26 [Uprawnienia inspektora nadzoru]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 40
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 5
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 26 [Uprawnienia inspektora nadzoru] Inspektor nadzoru inwestorskiego ma praw

o :

- Art. 26 [Uprawnienia inspektora nadzoru] Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 7
- Interpretacje: 1

1) wydawać kierownikowi budowy lub kierownikowi robót polecenia, potwierdzone wpisem do dziennika budowy, dotyczące: usunięcia nieprawidłowości lub zagrożeń, wykonania prób lub badań, także wymagających odkrycia robót lub elementów zakrytych, przedstawienia ekspertyz dotyczących prowadzonych robót budowlanych oraz informacji i dokumentów potwierdzających zastosowanie przy wykonywaniu robót budowlanych wyrobów, zgodnie z art. 10, a także informacji i dokumentów potwierdzających dopuszczenie do stosowania urządzeń technicznych;

- Art. 26 [Uprawnienia inspektora nadzoru] Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 8

2) żądać od kierownika budowy lub kierownika robót dokonania poprawek bądź ponownego wykonania wadliwie wykonanych robót, a także wstrzymania dalszych robót budowlanych w przypadku, gdyby ich kontynuacja mogła wywołać zagrożenie bądź spowodować niedopuszczalną niezgodność z projektem lub pozwoleniem na budowę.

- Art. 27 [Wyznaczenie koordynatora]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 13
- Komentarze: 27
- Interpretacje: 3
- Tłumaczenia GB DE

Art. 27 [Wyznaczenie koordynatora] Przy budowie obiektu budowlanego, wymagającego ustanowienia inspektorów nadzoru inwestorskiego w zakresie różnych specjalności, inwestor wyznacza jednego z nich jako koordynatora ich czynności na budowie.

Rozdział 4. Postępowanie poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych.

- Art. 28 [Obowiązek uzyskania pozwolenia]
- Orzeczenia: tezowane 1340, nietezowane 13279
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 10
- Monografie: 4
- Czasopisma: 5
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 17
- Wzory: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 28 [Obowiązek uzyskania pozwolenia]

- Art. 28 [Obowiązek uzyskania pozwolenia] § 1
- Orzeczenia: tezowane 282, nietezowane 3965
- Piśmiennictwo : 7
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 4
- n.ius: 1
- Kierunki orzecznicze: 2
- Interpretacje: 27

1. Roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę, z zastrzeżeniem art. 29-31.

- Art. 28 [Obowiązek uzyskania pozwolenia] § 1a
- Orzeczenia: nietezowane 2

1a. Decyzję o pozwoleniu na budowę wydaje organ administracji architektoniczno-budowlanej.

- Art. 28 [Obowiązek uzyskania pozwolenia] § 2
- Orzeczenia: tezowane 801, nietezowane 4945
- Piśmiennictwo : 13
- Czasopisma: 6
- ius.focus: 2
- Kierunki orzecznicze: 5
- Interpretacje: 17
- Wzory: 1

2. Stronami w postępowaniu w sprawie pozwolenia na budowę są: inwestor oraz właściciele, użytkownicy wieczysti lub zarządcy nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu.

- Art. 28 [Obowiązek uzyskania pozwolenia] § 3
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 206

3. Przepisu art. 31 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się w postępowaniu w sprawie pozwolenia na budowę.

- Art. 28 [Obowiązek uzyskania pozwolenia] § 4
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 231

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się w postępowaniu w sprawie pozwolenia na budowę wymagającym udziału społeczeństwa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2018 r. poz. 2081 oraz z 2019 r. poz. 630).

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia]
- Orzeczenia: tezowane 818, nietezowane 7015
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 7
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 6
- Interpretacje: 11
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia]

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1
- Orzeczenia: tezowane 333, nietezowane 3553
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 1

1. Pozwolenia na budowę nie wymaga budowa:

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 18, nietezowane 403
- Interpretacje: 1

1) obiektów gospodarczych związanych z produkcją rolną i uzupełniających zabudowę zagrodową w ramach istniejącej działki siedliskowej:

a)

parterowych budynków gospodarczych o powierzchni zabudowy do 35 m

, przy rozpiętości konstrukcji nie większej niż 4,80 m,

b)

płyt do składowania obornika,

c)

szczelnych zbiorników na gnojówkę lub gnojownicę o pojemności do 25 m

3

,

d)

naziemnych silosów na materiały sypkie o pojemności do 30 m

3

i wysokości nie większej niż 7 m,

e)

suszarni kontenerowych o powierzchni zabudowy do 21 m

2

;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 1a
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 142
- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1
- Interpretacje: 1

1a) wolno stojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 78, nietezowane 878
- Interpretacje: 3

2) wolno stojących parterowych budynków gospodarczych, garaży, wiat lub przydomowych ganków i oranżerii (ogrodów zimowych) o powierzchni zabudowy do 35 m

2

, przy czym łączna liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać dwóch na każde 500

m
2

powierzchni działki;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 2a
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 34
- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1

2a) wolno stojących parterowych budynków rekreacji indywidualnej, rozumianych jako budynki przeznaczone do okresowego wypoczynku, o powierzchni zabudowy do 35 m², przy czym liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać jednego na każde 500 m² powierzchni działki;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 2b
- Orzeczenia: tezowane 1

2b) wolno stojących parterowych budynków stacji transformatorowych i kontenerowych stacji transformatorowych o powierzchni zabudowy do 35 m² ;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 2c
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 50

2c) wiat o powierzchni zabudowy do 50 m², sytuowanych na działce, na której znajduje się budynek mieszkalny lub przeznaczonej pod budownictwo mieszkaniowe, przy czym łączna liczba tych wiat na działce nie może przekraczać dwóch na każde 1000 m² powierzchni działki;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 2d
- Orzeczenia: nietezowane 4

2d) wolno stojących altan o powierzchni zabudowy do 35 m², przy czym łączna liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać dwóch na każde 500 m² powierzchni działki;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 25, nietezowane 113
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 2

3) przydomowych oczyszczalni ścieków o wydajności do 7,50 m³ na dobę;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 3a
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 9
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

3a) zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 174
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 3

4) altan działkowych i obiektów gospodarczych, o których mowa w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2176);

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 5
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 22

5) wiat przystankowych i peronowych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 6
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 64
- Interpretacje: 1

6) parterowych budynków o powierzchni zabudowy do 35 m², służących jako zaplecze do bieżącego utrzymania linii kolejowych, położonych na terenach stanowiących własność Skarbu Państwa;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 7
- Orzeczenia: tezowane 16, nietezowane 127

7) wolno stojących kabin telefonicznych, szaf i słupków telekomunikacyjnych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 8
- Orzeczenia: nietezowane 2

8) parkometrów z własnym zasilaniem; 8a)
stacji ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz.U. poz. 317, 1356 i 2348) oraz punktów ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 17 tej ustawy, z wyłączeniem infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 3 tej ustawy;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 9
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 26

9) boisk szkolnych oraz boisk, kortów tenisowych, bieżni służących do rekreacji;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 10
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 101

10) miejsc postojowych dla samochodów osobowych do 10 stanowisk włącznie;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 11
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 22

11) zjazdów z dróg krajowych i wojewódzkich oraz zatok parkingowych na tych drogach;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 11a
- Orzeczenia: tezowane 1

11a) zjazdów z dróg powiatowych i gminnych oraz zatok parkingowych na tych drogach;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 11b
- Orzeczenia: nietezowane 1

11b) przepustów o średnicy do 100 cm;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 11c
- Orzeczenia: nietezowane 2

11c) urządzeń instalowanych w pasie drogowym dróg publicznych, wraz z fundamentami, konstrukcjami wsporczymi oraz przynależnymi elementami wyposażenia:
a) służących do zarządzania drogami, w tym do wdrażania inteligentnych systemów transportowych,

b) służących do zarządzania ruchem drogowym, w tym urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,

c) o których mowa w art. 13o ust. 1 i art. 20g ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2068 oraz z 2019 r. poz. 698 i 730);

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 12
- Orzeczenia: tezowane 43, nietezowane 431
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

12) tymczasowych obiektów budowlanych, niepołączonych trwale z gruntem i przewidzianych do rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce w terminie określonym w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 30 ust. 1, ale nie później niż przed upływem 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 13
- Orzeczenia: nietezowane 6

13) gospodarczych obiektów budowlanych o powierzchni zabudowy do 35 m², przy rozpiętości konstrukcji nie większej niż 4,80 m, przeznaczonych wyłącznie na cele gospodarki leśnej i położonych na gruntach leśnych Skarbu Państwa;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 14
- Orzeczenia: nietezowane 11

14) obiektów budowlanych piętrzących wodę i upustowych o wysokości piętrzenia poniżej 1 m poza rzekami żeglownymi oraz poza obszarem parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych oraz ich otulin;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 15
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 43
- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1

15) przydomowych basenów i oczek wodnych o powierzchni do 50 m²;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 16
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 10

16) pomostów o długości całkowitej do 25 m i wysokości, liczonej od korony pomostu do dna akwenu, do 2,50 m, służących do:

- a) cumowania niewielkich jednostek pływających, jak łodzie, kajaki, jachty,

- b) uprawiania wędkarstwa,

- c) rekreacji;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 17
- Orzeczenia: nietezowane 9

17) opasek brzegowych oraz innych sztucznych, powierzchniowych lub liniowych umocnień brzegów rzek i potoków górskich oraz brzegu morskiego, brzegu morskich wód wewnętrznych, niestanowiących konstrukcji oporowych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 18

- Orzeczenia: nietezowane 9

18) pochylni przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 19

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 27

19) instalacji zbiornikowych na gaz płynny z pojedynczym zbiornikiem o pojemności do 7 m³, przeznaczonych do zasilania instalacji gazowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 19a

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 33

19a) sieci: a) elektroenergetycznych obejmujących napięcie znamionowe nie wyższe niż 1 kV,

b)
wodociągowych,

c)
kanalizacyjnych,

d)
cieplnych,

e)
telekomunikacyjnych,

f)
gazowych o ciśnieniu roboczym nie wyższym niż 0,5 MPa;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 20
- Orzeczenia: tezowane 26, nietezowane 207
- Interpretacje: 2

20) przyłączy: elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłych i telekomunikacyjnych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 20a
- Orzeczenia: nietezowane 31

20a) telekomunikacyjnych linii kablowych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 20b
- Orzeczenia: nietezowane 7

20b) kanalizacji kablowej; 21) urządzeń pomiarowych, wraz z ogrodzeniami i drogami wewnętrznymi, państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej i państwowej służby hydrogeologicznej:

a)
posterunków: wodowskazowych, meteorologicznych, opadowych oraz wód podziemnych,

b)
punktów: obserwacyjnych stanów wód podziemnych oraz monitoringu jakości wód podziemnych,

c)
piezometrów obserwacyjnych i obudowanych źródeł;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 22
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 141
- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1

22) obiektów małej architektury;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 23
- Orzeczenia: tezowane 24, nietezowane 315
- Interpretacje: 1

23) ogrodzeń;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 24
- Orzeczenia: tezowane 19, nietezowane 97

24) obiektów przeznaczonych do czasowego użytkowania w trakcie realizacji robót budowlanych, położonych na terenie budowy, oraz ustawianie barakowozów używanych przy wykonywaniu robót budowlanych, badaniach geologicznych i pomiarach geodezyjnych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 25
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 22
- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1

25) tymczasowych obiektów budowlanych stanowiących wyłącznie eksponaty wystawowe, niepełniących jakichkolwiek funkcji użytkowych, usytuowanych na terenach przeznaczonych na ten cel;

26)

znaków geodezyjnych, a także obiektów triangulacyjnych, poza obszarem parków narodowych i rezerwatów przyrody;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 27
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 29
- Interpretacje: 7

27) instalacji elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych, klimatyzacyjnych i telekomunikacyjnych wewnątrz użytkowanego budynku;

28)

obiektów
budowlanych

służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. -

Prawo

geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2019 r. poz. 725 i 730) w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 1 Pkt. 29
- Orzeczenia: nietezowane 3

29) poligonowych obiektów budowlanych, w szczególności: stanowisk obronnych, przepraw, budowli ziemnych, budowli fortyfikacyjnych, instalacji tymczasowych oraz obiektów kontenerowych, lokalizowanych na terenach zamkniętych wyznaczonych przez Ministra Obrony Narodowej do prowadzenia ćwiczeń wojskowych z wykorzystaniem obozowisk polowych oraz umocnień terenu do pozoracji bezpośredniego prowadzenia walki.

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2
- Orzeczenia: tezowane 399, nietezowane 2466
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 6

2. Pozwolenia na budowę nie wymaga wykonywanie robót budowlanych polegających na:

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 42, nietezowane 517
- Interpretacje: 3

1) remoncie obiektów budowlanych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 1a
- Orzeczenia: nietezowane 5

1a) przebudowie obiektów, o których mowa w ust. 1;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 1aa
- Orzeczenia: nietezowane 7

1aa) przebudowie budynków, innych niż budynki, o których mowa w

ust. 1, z wyłączeniem ich przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych, a także z wyłączeniem przebudowy, której projekt budowlany wymaga uzgodnienia pod względem ochrony przeciwpożarowej;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 1b
- Orzeczenia: nietezowane 14

1b) przebudowie przegród zewnętrznych oraz elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych, o ile nie prowadzi ona do zwiększenia dotychczasowego obszaru oddziaływania tych budynków;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 1c
- Orzeczenia: nietezowane 4

1c) remoncie lub przebudowie urządzeń budowlanych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 2 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 75

2) (*uchylony*)

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 3 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 3

3) (*uchylony*)

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 15, nietezowane 86

4) dociepleniach budynków o wysokości do 25 m;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 5
- Orzeczenia: tezowane 22, nietezowane 286
- Interpretacje: 7

5) utwardzeniu powierzchni gruntu na działkach budowlanych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 6
- Orzeczenia: tezowane 204, nietezowane 549
- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1

6) instalowaniu tablic i urządzeń reklamowych, z wyjątkiem usytuowanych na obiektach wpisanych do rejestru zabytków w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz z wyjątkiem reklam świetlnych i podświetlanych usytuowanych poza obszarem zabudowanym w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 7 (*uchylony*)

- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 10

7) (*uchylony*)

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 8 (*uchylony*)

- Orzeczenia: nietezowane 2

8) (*uchylony*)

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 9

- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 115

- Piśmiennictwo : 1

- n.ius: 1

- Interpretacje: 1

9) wykonywaniu i przebudowie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 10

- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 36

10) wykonywaniu obudowy ujęć wód podziemnych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 11

- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 180

11) przebudowie sieci gazowych oraz elektroenergetycznych innych niż wymienione w ust. 1 pkt 19a lit. a;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 12

- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 115

12) przebudowie dróg, torów i urządzeń kolejowych;

12a)

budowie kanałów technologicznych, w rozumieniu art. 4 pkt 15a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w pasie drogowym w ramach przebudowy tej drogi;

13)

(uchylony)

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 14
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 15

14) instalowaniu krat na obiektach budowlanych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 15
- Orzeczenia: tezowane 60, nietezowane 348
- Piśmiennictwo : 1
- Kierunki orzecznicze: 1

15) instalowaniu urządzeń, w tym antenowych konstrukcji wsporczych i instalacji radiokomunikacyjnych, na obiektach budowlanych;

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 16
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 28
- Interpretacje: 1

16) montażu pomp ciepła, wolno stojących kolektorów słonecznych, urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW oraz mikroinstalacji biogazu rolniczego w rozumieniu art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2018 r. poz. 2389 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 42, 60 i 730); obowiązek uzgodnienia pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej projektu budowlanego urządzeń fotowoltaicznych oraz mikroinstalacji biogazu rolniczego, o którym mowa w art. 6b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 620 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 730), oraz zawiadomienia organów Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 56 ust. 1a, stosuje się.

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 2 Pkt. 17 *(uchylony)*
- Orzeczenia: nietezowane 2

17) *(uchylony)*

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 3
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 205

3. Pozwolenia na budowę wymagają przedsięwzięcia, które wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, oraz przedsięwzięcia wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 66
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

4. Roboty budowlane, o których mowa w ust. 1 i 2, wykonywane:

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 4 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 7

1) przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków - wymagają pozwolenia na budowę,

- Art. 29 [Zwolnienia od uzyskania pozwolenia] § 4 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 21

2) na obszarze wpisanym do rejestru zabytków - wymagają dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 ust. 1 - przy czym do wniosku o pozwolenie na budowę oraz do zgłoszenia należy dołączyć pozwolenie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków wydane na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

- Art. 29a [Budowa przyłączy]
- Orzeczenia: tezowane 19, nietezowane 287
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 3
- Wzory: 5
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 29a [Budowa przyłączy]

- Art. 29a [Budowa przyłączy] § 1
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 87
- Wzory: 1

1. Budowa przyłączy, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 20, oraz stacji ładowania, w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, wymaga sporządzenia planu sytuacyjnego na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

- Art. 29a [Budowa przyłączy] § 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 26
- Interpretacje: 1

2. Do budowy, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy prawa energetycznego albo o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

- Art. 29a [Budowa przyłączy] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 9

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli inwestor dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 30.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia]
- Orzeczenia: tezowane 867, nietezowane 6389
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 11
- Monografie: 3
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 6
- n.ius: 1
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 9
- Wzory: 12
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia]

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1
- Orzeczenia: tezowane 342, nietezowane 3912
- Piśmiennictwo : 3
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

- Czasopisma: 2
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 2

1. Zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej wymaga, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 3 i 4:

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 55, nietezowane 1281
- Interpretacje: 5

1) budowa, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b-d, pkt 1a-2b, 3, 3a, 9, 11, 12, 14, 16, 19, 19a, 20b oraz 28;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 1a
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 123

1a) budowa, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 20, oraz budowa stacji ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, z zastrzeżeniem art. 29a;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 1b
- Orzeczenia: nietezowane 2

1b) budowa obiektów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 6, 10 i 13, sytuowanych na obszarze Natura 2000;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 71, nietezowane 1047
- Interpretacje: 6

2) wykonywanie robót budowlanych, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, 6, 9 oraz 11-12a;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 2a
- Orzeczenia: nietezowane 26

2a) wykonywanie remontu, o którym mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1, dotyczącego: a) budowli, których budowa wymaga uzyskania pozwolenia na budowę,

b) przegród zewnętrznych albo elementów konstrukcyjnych budynków, których budowa wymaga uzyskania pozwolenia na budowę;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 2b
- Orzeczenia: nietezowane 13

2b) wykonywanie przebudowy obiektów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b-d oraz pkt 2b, 3, 3a, 11, 12, 14, 16, 19, 19a, 20b i 28;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 2c
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 6

2c) docieplenie budynków o wysokości powyżej 12 m i nie wyższych niż 25 m;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 112, nietezowane 894
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 1
- Kierunki orzecznicze: 1

3) budowa ogrodzeń o wysokości powyżej 2,20 m i wykonywanie robót budowlanych polegających na instalowaniu: a) krat na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych, użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz obiektach wpisanych do rejestru zabytków,

b) urzędzeń o wysokości powyżej 3 m na obiektach budowlanych;

c)
(uchylona)

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 79

4) budowa obiektów małej architektury w miejscach publicznych.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 1a
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 109

1a. Inwestor zamiast dokonania zgłoszenia dotyczącego robót budowlanych, o których mowa w ust. 1, może wystąpić z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 2
- Orzeczenia: tezowane 141, nietezowane 1318
- Piśmiennictwo : 5
- Monografie: 1
- Czasopisma: 4
- Interpretacje: 3

2. W zgłoszeniu należy określić rodzaj, zakres i sposób wykonywania robót budowlanych oraz termin ich rozpoczęcia. Do zgłoszenia należy dołączyć oświadczenie, o którym mowa w art. 32 ust. 4 pkt 2, oraz, w zależności od potrzeb, odpowiednie szkice lub rysunki, a także pozwolenia, uzgodnienia i opinie wymagane odrębnymi przepisami.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 3
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 187
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

3. Do zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 19 i 20, należy ponadto dołączyć projekt zagospodarowania działki lub terenu wraz z opisem technicznym instalacji, wykonany przez projektanta posiadającego odpowiednie uprawnienia budowlane. Projekt zagospodarowania działki lub terenu, w przypadku budowy instalacji gazowej, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 19, powinien być uzgodniony z podmiotem właściwym do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 30

4. W zgłoszeniu budowy, o której mowa w ust. 1 pkt 4, należy ponadto przedstawić projekt zagospodarowania działki lub terenu, wykonany przez projektanta posiadającego wymagane uprawnienia budowlane.

4a. W zgłoszeniu przebudowy drogi w transeuropejskiej sieci drogowej należy ponadto przedstawić:

1)

wynik audytu bezpieczeństwa ruchu drogowego, o którym mowa w art. 24l ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

2)

uzasadnienie zarządcy drogi, o którym mowa w art. 24l ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 4b
- Orzeczenia: nietezowane 12

4b. Do zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a należy dołączyć dokumenty, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1-4. Przepis art. 35 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 4c
- Orzeczenia: nietezowane 2

4c. Do zgłoszenia przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, należy dołączyć dokumenty, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1, 2 i 4. Przepis art. 35 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 5
- Orzeczenia: tezowane 208, nietezowane 1136
- Piśmiennictwo : 5
- Monografie: 1
- Czasopisma: 3
- Kierunki orzecznicze: 1
- Wzory: 1

5. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, należy dokonać przed terminem zamierzonego rozpoczęcia robót budowlanych. Organ administracji architektoniczno-budowlanej, w terminie 21 dni od dnia doręczenia zgłoszenia, może, w drodze decyzji, wnieść sprzeciw. Do wykonywania robót budowlanych można przystąpić, jeżeli organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu w tym terminie.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 5a (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 2

5a. (uchylony)

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 5aa
- Orzeczenia: nietezowane 1

5aa. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może z urzędu, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 5, wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 6 i 7, oraz uprawnia inwestora do rozpoczęcia robót budowlanych. Przepis ust. 5e stosuje się odpowiednio.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 5b
- Orzeczenia: nietezowane 5

5b. W przypadku nierozpoczęcia wykonywania robót budowlanych przed upływem 3 lat od określonego w zgłoszeniu terminu ich rozpoczęcia, rozpoczęcie tych robót może nastąpić po dokonaniu ponownego zgłoszenia.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 5c
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 79
- Wzory: 1

5c. W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia organ administracji architektoniczno-budowlanej nakłada na zgłaszającego, w drodze postanowienia, obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia - wnosi sprzeciw w drodze decyzji.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 5d
- Orzeczenia: nietezowane 4

5d. Nałożenie obowiązku, o którym mowa w ust. 5c, przerywa bieg terminu, o którym mowa w ust. 5.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 5e
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 2

5e. W przypadku gdy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, projekt budowlany dotyczący budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, oraz przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, podlega ostemplowaniu. Organ administracji architektoniczno-budowlanej dokonuje ostemplowania niezwłocznie po upływie terminu na wniesienie sprzeciwu.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 6
- Orzeczenia: tezowane 95, nietezowane 1349
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2
- Wzory: 1

6. Organ administracji architektoniczno-budowlanej wnosi sprzeciw, jeżeli:

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 6 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 26, nietezowane 724

1) zgłoszenie dotyczy budowy lub wykonywania robót budowlanych objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 6 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 45, nietezowane 510

2) budowa lub wykonywanie robót budowlanych objętych zgłoszeniem narusza ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy, inne akty
pr
awa
miejscowego lub inne przepisy;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 6 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 32

3) zgłoszenie dotyczy budowy tymczasowego obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 12, w miejscu, w którym taki obiekt istnieje.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 6a
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 12

6a. Za dzień wniesienia sprzeciwu uznaje się dzień nadania decyzji w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 2188) albo w przypadku, o którym mowa w art. 39 ¹ Kodeksu postępowania administracyjnego, dzień wprowadzenia do systemu teleinformatycznego.

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 7

- Orzeczenia: tezowane 52, nietezowane 367

7. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może nałożyć, w drodze decyzji, o której mowa w ust. 5, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ich realizacja może naruszać ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy lub spowodować:

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 7 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 99

1) zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 7 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 47

2) pogorszenie stanu środowiska lub stanu zachowania zabytków;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 7 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 6

3) pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych;

- Art. 30 [Obowiązek zgłoszenia] § 7 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 90

4) wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

- Art. 30a [Informacja w Biuletynie Informacji Publicznej]
- Orzeczenia: nietezowane 6
- Komentarze: 12
- Piśmiennictwo : 2
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 2
- [Porównaj](#)

Art. 30a [Informacja w Biuletynie Informacji Publicznej] W przypadku zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, organ administracji architektoniczno-budowlanej zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu w terminie 3 dni od dnia:

- Art. 30a [Informacja w Biuletynie Informacji Publicznej] Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 1

1) doręczenia zgłoszenia - informację o dokonaniu zgłoszenia, zawierającą imię i nazwisko albo nazwę inwestora oraz adres i opis projektowanego obiektu;

- Art. 30a [Informacja w Biuletynie Informacji Publicznej] Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 1

2) wniesienia sprzeciwu - informację o dacie jego wniesienia;

3) upływu terminu, o którym mowa w art. 30 ust. 5 - informację o braku wniesienia sprzeciwu.

- Art. 31 [Wypadki szczególne]
- Orzeczenia: tezowane 37, nietezowane 565
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 1
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 31 [Wypadki szczególne]

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 1
- Orzeczenia: tezowane 17, nietezowane 319
- Interpretacje: 2

1. Pozwolenia nie wymaga rozbiórka:

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 91
- Piśmiennictwo : 1

- Czasopisma: 1

1) budynków i budowli - niewpisanych do rejestru zabytków oraz nieobjętych ochroną konserwatorską - o wysokości poniżej 8 m, jeżeli ich odległość od granicy działki jest nie mniejsza niż połowa wysokości;

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 1 Pkt. 2

- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 28

2) obiektów i urządzeń budowlanych, na budowę których nie jest wymagane pozwolenie na budowę, jeżeli nie podlegają ochronie jako zabytki.

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 2

- Orzeczenia: nietezowane 67

2. Rozbiórka obiektów budowlanych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wymaga uprzedniego zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej, w którym należy określić rodzaj, zakres i sposób wykonywania tych robót. Przepisy art. 30 ust. 5, 5aa, 5c, 5d i 6a stosuje się odpowiednio.

2a. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi wzór zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 700, 730 i 848).

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 3

- Orzeczenia: nietezowane 19

3. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może nałożyć obowiązek uzyskania pozwolenia na rozbiórkę obiektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli rozbiórka tych obiektów:

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 3 Pkt. 1

- Orzeczenia: nietezowane 4

1) może wpłynąć na pogorszenie stosunków wodnych, warunków sanitarnych oraz stanu środowiska lub

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 3 Pkt. 2

- Orzeczenia: nietezowane 1

2) wymaga zachowania warunków, od których spełnienia może być uzależnione prowadzenie robót związanych z rozbiórką.

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 4

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 12

4. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może żądać, ze względu na bezpieczeństwo ludzi lub mienia, przedstawienia danych o obiekcie budowlanym lub dotyczących prowadzenia robót rozbiórkowych.

- Art. 31 [Wypadki szczególne] § 5
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 52
- Interpretacje: 1

5. Roboty zabezpieczające i rozbiórkowe można rozpocząć przed uzyskaniem pozwolenia na rozbiórkę lub przed ich zgłoszeniem, jeżeli mają one na celu usunięcie bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia. Rozpoczęcie takich robót nie zwalnia od obowiązku bezzwłocznego uzyskania pozwolenia na rozbiórkę lub zgłoszenia o zamierzonej rozbiórce obiektu budowlanego.

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń]
- Orzeczenia: tezowane 569, nietezowane 5522
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 11
- Monografie: 2
- Czasopisma: 9
- Interpretacje: 4
- Wzory: 3
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń]

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 1
- Orzeczenia: tezowane 44, nietezowane 936
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 1

1. Pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego może być wydane po uprzednim:

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 289

1) przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli jest ona wymagana przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 16, nietezowane 266

2) uzyskaniu przez inwestora, wymaganych przepisami szczególnymi,

pozwoleń, uzgodnień lub opinii innych organów;

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 6

3) wyrażeniu zgody przez ministra właściwego do spraw energii - w przypadku budowy lub rozbiórki gazociągu przesyłowego, linii przesyłowej elektroenergetycznej albo rurociągu dalekosiężnego ropy naftowej lub produktów naftowych, a także gazociągu, linii elektroenergetycznej albo rurociągu ropy naftowej lub produktów naftowych dochodzących do granicy Rzeczypospolitej Polskiej. 1a. Minister właściwy

do spraw energii wyraża zgodę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli budowa lub rozbiórka gazociągu przesyłowego, linii przesyłowej elektroenergetycznej albo rurociągu dalekosiężnego ropy naftowej lub produktów naftowych, a także gazociągu, linii elektroenergetycznej albo rurociągu ropy naftowej lub produktów naftowych dochodzących do granicy Rzeczypospolitej Polskiej, nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej, po uzyskaniu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefa Agencji Wywiadu. Wyrażenie zgody następuje w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku. Niezajęcie przez organ stanowiska w tym terminie uznaje się za wyrażenie zgody.

1b. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szef Agencji Wywiadu, w zakresie swoich właściwości, wydają pozytywne opinie, jeżeli budowa lub rozbiórka gazociągu przesyłowego, linii przesyłowej elektroenergetycznej albo rurociągu dalekosiężnego ropy naftowej lub produktów naftowych, a także gazociągu, linii elektroenergetycznej albo rurociągu ropy naftowej lub produktów naftowych dochodzących do granicy Rzeczypospolitej Polskiej, nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej.

1c. Organy, o których mowa w ust. 1b, przedstawiają ministrowi właściwemu do spraw energii, w drodze postanowienia, opinie, o których mowa w ust. 1a, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia o ich opinie.

1d. Organy, o których mowa w ust. 1b, mogą odstąpić od uzasadnienia opinii ze względu na interes bezpieczeństwa państwa lub porządek publiczny.

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 2
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 143

2. Uzgodnienie, wyrażenie zgody lub opinii, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powinny

nastąpić w terminie 14 dni od dnia przedstawienia proponowanych rozwiązań. Niezajęcie przez organ stanowiska w tym terminie uznaje się jako brak zastrzeżeń do przedstawionych rozwiązań.

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 3
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 31

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy przypadków, w których stanowisko powinno być wyrażone w drodze decyzji, oraz uzgodnienia i opiniowania przeprowadzanego w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 4
- Orzeczenia: tezowane 447, nietezowane 4166
- Piśmiennictwo : 7
- Czasopisma: 5
- Kierunki orzecznicze: 2
- Interpretacje: 3
- Wzory: 1

4. Pozwolenie na budowę może być wydane wyłącznie temu, kto:

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 4 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 53, nietezowane 760
- Interpretacje: 5

1) złożył wniosek w tej sprawie w okresie ważności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

1a)

złożył wniosek w tej sprawie w okresie ważności pozwoleń, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1, oraz decyzji, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125 i 730), jeżeli są one wymagane;

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 4 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 294, nietezowane 2059
- Piśmiennictwo : 6
- Monografie: 2
- Czasopisma: 1
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 2
- Interpretacje: 56

2) złożył oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, o posiadającym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 4a
- Orzeczenia: tezowane 21, nietezowane 282
- Piśmiennictwo : 1
- Kierunki orzecznicze: 1

4a. Nie wydaje się pozwolenia na budowę w przypadku rozpoczęcia robót budowlanych z naruszeniem przepisu art. 28 ust. 1.

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 5
- Akty wykonawcze: 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 34

5. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzory:

1)
wniosku o pozwolenie na budowę;

2)
oświadczenia o posiadającym
prawie
do dysponowania nieruchomością na cele
budowlane
;

3)

decyzji o pozwoleniu na budowę;

4)
zgłoszenia budowy i przebudowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego.

- Art. 32 [Wymagania dotyczące pozwoleń] § 6
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 7

6. Wzory wniosku, oświadczenia oraz zgłoszenia, o których mowa w ust. 5, powinny obejmować w szczególności dane osobowe lub nazwę inwestora oraz inne informacje niezbędne do podjęcia rozstrzygnięcia w prowadzonym postępowaniu. Wzór decyzji o pozwoleniu na budowę powinien obejmować, w szczególności, określenie organu wydającego decyzję, dane osobowe lub nazwę inwestora i innych stron postępowania oraz inne informacje niezbędne inwestorowi do legalnego wykonywania robót budowlanych.

- Art. 33 [Wypadki szczególne]
- Orzeczenia: tezowane 217, nietezowane 5272
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 3
- Monografie: 1
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 6
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 33 [Wypadki szczególne]

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 1
- Orzeczenia: tezowane 88, nietezowane 3036
- Piśmiennictwo : 4
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 3
- Interpretacje: 5

1. Pozwolenie na budowę dotyczy całego zamierzenia budowlanego. W przypadku zamierzenia budowlanego obejmującego więcej niż jeden obiekt, pozwolenie na budowę może, na wniosek inwestora, dotyczyć wybranych obiektów lub zespołu obiektów, mogących samodzielnie funkcjonować zgodnie z przeznaczeniem. Jeżeli pozwolenie na budowę dotyczy

wybranych obiektów lub zespołu obiektów, inwestor jest obowiązany przedstawić projekt zagospodarowania działki lub terenu, o którym mowa w art. 34 ust. 3 pkt 1, dla całego zamierzenia budowlanego.

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 2
- Orzeczenia: tezowane 97, nietezowane 2280
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 6

2. Do wniosku o pozwolenie na budowę należy dołączyć:

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 588
- Piśmiennictwo : 3
- Monografie: 2
- n.ius: 1

1) cztery egzemplarze projektu budowlanego wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi oraz zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7, aktualnym na dzień opracowania projektu; nie dotyczy to uzgodnienia i opiniowania przeprowadzanego w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 50, nietezowane 753
- Piśmiennictwo : 1
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 62
- Wzory: 1

2) oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane ;

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 2 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 17, nietezowane 256
- Interpretacje: 4

3) decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

3a)

pozwolenia, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1, oraz decyzję, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, jeżeli są one wymagane;

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 2 Pkt. 4
- Orzeczenia: nietezowane 13

4) w przypadku obiektów zakładów górniczych oraz obiektów usytuowanych na terenach zamkniętych i terenach, o których mowa w art. 82 ust. 3 pkt 1, postanowienie o uzgodnieniu z organem administracji architektoniczno-budowlanej, o którym mowa w art. 82 ust. 2, projektowanych rozwiązań w zakresie:

a)

linii zabudowy oraz elewacji obiektów budowlanych projektowanych od strony dróg, ulic, placów i innych miejsc publicznych,

b)

przebiegu i charakterystyki technicznej dróg, linii komunikacyjnych oraz sieci uzbrojenia terenu, wyprowadzonych poza granice terenu zamkniętego, portów morskich i przystani morskich, a także połączeń tych obiektów do sieci użytku publicznego;

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 2 Pkt. 5 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 2

5) (*uchylony*)

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 2 Pkt. 6 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 15

6) (*uchylony*)

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 2 Pkt. 7
- Orzeczenia: nietezowane 3

7) w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej:

a)

wynik audytu bezpieczeństwa ruchu drogowego, o którym mowa w art. 24l ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,

b)

uzasadnienie zarządcy drogi, o którym mowa w art. 24l ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

8)

umowę urbanistyczną, jeżeli jej zawarcie jest wymagane zgodnie z miejscowym planem rewitalizacji.

2a. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, nie przysługuje zażalenie.

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 3
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 45

3. Do wniosku o pozwolenie na budowę obiektów budowlanych:

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 3 Pkt. 1
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 9

1) których wykonanie lub użytkowanie może stwarzać poważne zagrożenie dla użytkowników, takich jak: obiekty energetyki jądrowej, rafinerie, zakłady chemiczne, zapory wodne lub

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 3 Pkt. 2
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 6

2) których projekty budowlane zawierają nowe, niesprawdzone w krajowej praktyce, rozwiązania techniczne, nieznajdujące podstaw w przepisach i Polskich Normach, należy dołączyć specjalistyczną opinię wydaną przez osobę fizyczną lub jednostkę organizacyjną wskazaną przez właściwego ministra.

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 4
- Orzeczenia: tezowane 18, nietezowane 196

- 4. Do wniosku o pozwolenie na rozbiórkę należy dołączyć:
- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 4 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 55

- 1) zgodę właściciela obiektu;
- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 4 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 8

- 2) szkic usytuowania obiektu budowlanego;
- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 4 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 6

- 3) opis zakresu i sposobu prowadzenia robót rozbiórkowych;

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 4 Pkt. 4
- Orzeczenia: nietezowane 5

- 4) opis sposobu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia;

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 4 Pkt. 5
- Orzeczenia: nietezowane 8

- 5) pozwolenia, uzgodnienia lub opinie innych organów, a także inne dokumenty, wymagane przepisami szczególnymi; nie dotyczy to uzgodnienia i opinii uzyskiwanych w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000;
- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 4 Pkt. 6
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 6

- 6) w zależności od potrzeb, projekt rozbiórki obiektu.

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 5
- Orzeczenia: nietezowane 3

5. Projekt budowlany i inne dokumenty, o których mowa w ust. 2-4, zawierające informacje niejawną mogą być za zgodą organu administracji architektoniczno-budowlanej przechowywane przez inwestora.

- Art. 33 [Wypadki szczególne] § 6
- Orzeczenia: nietezowane 26

6. W przypadku wezwania do usunięcia braków innych niż braki, o których mowa w art. 35 ust. 1, stosuje się art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, z tym że wezwanie wnoszącego do usunięcia braków nie powinno nastąpić później niż po upływie 14 dni od dnia wpływu wniosku.

- Art. 34 [Projekt budowlany]
- Orzeczenia: tezowane 161, nietezowane 5007
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 8
- Monografie: 3
- Czasopisma: 5
- Interpretacje: 4
- Wzory: 5
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 34 [Projekt budowlany]

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 1
- Orzeczenia: tezowane 28, nietezowane 762
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 3

1. Projekt budowlany powinien spełniać wymagania określone w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, lub w pozwoleniach, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1, oraz decyzji, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, jeżeli są one wymagane.

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 2
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 264
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

2. Zakres i treść projektu budowlanego powinny być dostosowane do specyfiki i charakteru obiektu oraz stopnia skomplikowania robót budowlanych.

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 3
- Orzeczenia: tezowane 74, nietezowane 1413
- Interpretacje: 3

3. Projekt budowlany powinien zawierać:

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 3 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 37, nietezowane 635
- Piśmiennictwo : 2
- Monografie: 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 3

1) projekt zagospodarowania działki lub terenu, sporządzony na aktualnej mapie, obejmujący: określenie granic działki lub terenu, usytuowanie, obrys i układy istniejących i projektowanych obiektów budowlanych, sieci uzbrojenia terenu, sposób odprowadzania lub oczyszczania ścieków, układ komunikacyjny i układ zieleni, ze wskazaniem charakterystycznych elementów, wymiarów, rzędnych i wzajemnych odległości obiektów, w nawiązaniu do istniejącej i projektowanej zabudowy terenów sąsiednich;

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 3 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 76
- Interpretacje: 1

2) projekt architektoniczno-budowlany określający funkcję, formę i konstrukcję obiektu budowlanego, jego charakterystykę energetyczną i ekologiczną oraz proponowane niezbędne rozwiązania techniczne, a także materiałowe, ukazujące zasady nawiązania do otoczenia, a w stosunku do obiektów budowlanych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 - również opis dostępności dla osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w tym osób starszych;

2a)

informację o udziale lokali mieszkalnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4a - w przypadku budynków mieszkalnych wielorodzinnych;

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 3 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 236
- Interpretacje: 1

3) stosownie do potrzeb - w przypadku drogi krajowej lub wojewódzkiej, oświadczenie właściwego zarządcy drogi o możliwości połączenia działki z drogą, zgodnie z przepisami o drogach publicznych;

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 3 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 163

4) w zależności od potrzeb, wyniki badań geologiczno-inżynierskich oraz geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych;

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 3 Pkt. 5
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 22

5) informację o obszarze oddziaływania obiektu.

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 3a
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 23
- Interpretacje: 2

3a. Przepisu ust. 3 pkt 1 nie stosuje się do projektu budowlanego przebudowy lub montażu obiektu budowlanego, jeżeli, zgodnie z przepisami o zagospodarowaniu przestrzennym, nie jest wymagane ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 3b
- Orzeczenia: nietezowane 1

3b. Przepisu ust. 3 pkt 2 nie stosuje się do projektu budowlanego budowy lub przebudowy urządzeń budowlanych bądź podziemnych sieci uzbrojenia terenu, jeżeli całość problematyki może być przedstawiona w projekcie zagospodarowania działki lub terenu.

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 4
- Orzeczenia: tezowane 21, nietezowane 2784

- Piśmiennictwo : 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 6
- Wzory: 1

4. Projekt budowlany podlega zatwierdzeniu w decyzji o pozwoleniu na budowę.

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 4a
- Orzeczenia: nietezowane 2

4a. Zatwierdzeniu podlegają cztery egzemplarze projektu budowlanego, z których dwa egzemplarze przeznaczone są dla inwestora, jeden egzemplarz dla organu zatwierdzającego projekt oraz jeden egzemplarz dla właściwego organu nadzoru budowlanego.

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 5
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 37
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

5. Inwestor, spełniający warunki do uzyskania pozwolenia na budowę, może żądać wydania odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego, poprzedzającej wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę. Decyzja jest ważna przez czas w niej oznaczony, jednak nie dłużej niż rok.

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 6
- Akty wykonawcze: 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 75
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

6. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 6 Pkt. 1
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 42
- Interpretacje: 1

1) szczegółowy zakres i formę projektu budowlanego, uwzględniając zawartość projektu budowlanego w celu zapewnienia czytelności danych;

- Art. 34 [Projekt budowlany] § 6 Pkt. 2
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 9

2) szczególne zasady ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych, uwzględniając przydatność gruntu na potrzeby projektowanego obiektu i jego charakteru oraz zakwalifikowania go do odpowiedniej kategorii geotechnicznej.

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych]
- Orzeczenia: tezowane 1015, nietezowane 8218
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 10
- Monografie: 2
- Czasopisma: 8
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych]

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 1
- Orzeczenia: tezowane 586, nietezowane 6288
- Piśmiennictwo : 2
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 3

1. Przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę lub odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego organ administracji architektoniczno-budowlanej sprawdza:

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 259, nietezowane 3185
- Piśmiennictwo : 5
- Czasopisma: 2
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 2
- Interpretacje: 2

1) zgodność projektu budowlanego z ustaleniami miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami

prawa

miejscowego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu, a także wymaganiami ochrony środowiska, w szczególności określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 55, nietezowane 1167
- Piśmiennictwo : 2
- Kierunki orzecznicze: 2

2) zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu z przepisami, w tym techniczno- budowlanymi;

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 17, nietezowane 598

3) kompletność projektu budowlanego i posiadanie wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń oraz informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o której mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1b, oraz zaświadczenia, o którym mowa w art. 12 ust. 7;

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 122

4) wykonanie - w przypadku obowiązku sprawdzenia projektu, o którym mowa w art. 20 ust. 2, także sprawdzenie projektu - przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia budowlane i legitymującą się aktualnym na dzień opracowania projektu - lub jego sprawdzenia - zaświadczeniem, o którym mowa w art. 12 ust. 7;

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 1 Pkt. 5
- Orzeczenia: nietezowane 2

5) spełnienie wymagań określonych w art. 60 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz.U. z 2018 r. poz. 2363) - w przypadku inwestycji na nieruchomości wchodzącej w skład Zasobu Nieruchomości, o którym mowa w tej ustawie, oddanej w użytkowanie wieczyste lub sprzedanej w trybie określonym w art. 53 ust. 1 lub 2 tej ustawy, przeznaczonej na wynajem o czynszu najmu określonym zgodnie z przepisami rozdziału 7 tej ustawy, zwanej dalej „inwestycją KZN”.

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 2 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 196

2. (*uchylony*)

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 3
- Orzeczenia: tezowane 153, nietezowane 2168
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2
- Wzory: 1

3. W razie stwierdzenia naruszeń, w zakresie określonym w ust. 1, organ administracji architektoniczno-budowlanej nakłada postanowieniem obowiązek usunięcia wskazanych nieprawidłowości, określając termin ich usunięcia, a po jego bezskutecznym upływie wydaje decyzję o odmowie zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę.

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 4
- Orzeczenia: tezowane 122, nietezowane 1919
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 1
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 2

4. W razie spełnienia wymagań określonych w ust. 1 oraz w art. 32 ust. 4, organ administracji architektoniczno-budowlanej nie może odmówić wydania decyzji o pozwoleniu na budowę.

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 5
- Orzeczenia: tezowane 36, nietezowane 227
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

5. Organ administracji architektoniczno-budowlanej wydaje decyzję o odmowie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę, jeżeli na terenie, którego dotyczy projekt zagospodarowania działki lub terenu, znajduje się obiekt budowlany, w stosunku do którego orzeczono nakaz rozbiórki.

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 6
- Orzeczenia: tezowane 88, nietezowane 269
- Piśmiennictwo : 3
- Monografie: 1

- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 2
- Wzory: 1

6. W przypadku gdy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wyda decyzji w sprawie pozwolenia na budowę:

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 6 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 43
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

1) w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie takiej decyzji albo 2) w zakresie realizacji inwestycji kolejowej, w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie takiej decyzji

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 6
- Orzeczenia: tezowane 1

- organ wyższego stopnia wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 6a
- Orzeczenia: nietezowane 1

6a. Przepisu ust. 6 nie stosuje się do pozwolenia na budowę wydawanego dla przedsięwzięcia podlegającego ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 7
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 4

7. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 6. W przypadku nieuiszczenia kary, o której mowa w ust. 6, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

- Art. 35 [Sprawdzanie rozwiązań projektowych] § 8
- Orzeczenia: tezowane 48, nietezowane 144

8. Do terminu, o którym mowa w ust. 6, nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony, albo z przyczyn niezależnych od organu.

- Art. 35a [Kaucja na zabezpieczenie]
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 382
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 35a [Kaucja na zabezpieczenie]

- Art. 35a [Kaucja na zabezpieczenie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 197

1. W przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję o pozwoleniu na budowę wstrzymanie wykonania tej decyzji na wniosek skarżącego sąd może uzależnić od złożenia przez skarżącego kaucji na zabezpieczenie roszczeń inwestora z powodu wstrzymania wykonania decyzji.

- Art. 35a [Kaucja na zabezpieczenie] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 1

2. W przypadku uznania skargi za słuszną w całości lub w części kaucja podlega zwrotowi. 3. W przypadku oddalenia skargi kaucję przeznacza się na zaspokojenie roszczeń inwestora.

- Art. 35a [Kaucja na zabezpieczenie] § 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 3

4. W sprawach kaucji stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o zabezpieczeniu roszczeń.

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu]
- Orzeczenia: tezowane 46, nietezowane 3467
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 2
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu]

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu] § 1
- Orzeczenia: tezowane 20, nietezowane 555
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 4

1. W decyzji o pozwoleniu na budowę organ administracji architektoniczno-budowlanej, w razie potrzeby:

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 77

- Interpretacje: 1

1) określa szczególne warunki zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych;

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu] § 1 Pkt. 2

- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 37

2) określa czas użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych;

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu] § 1 Pkt. 3

- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 41

3) określa terminy rozbiórki: a) istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania,

b)

tymczasowych obiektów budowlanych;

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu] § 1 Pkt. 4

- Orzeczenia: nietezowane 3

4) określa szczegółowe wymagania dotyczące nadzoru na budowie;

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu] § 1 Pkt. 5

- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 36

- Interpretacje: 1

5) zamieszcza informację o obowiązkach i warunkach, wynikających z art. 54 lub art. 55.

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu] § 1 Pkt. 6 (*uchylony*)

- Orzeczenia: nietezowane 2

6) (*uchylony*)

- Art. 36 [Treść decyzji o pozwoleniu] § 2 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 65

2. (*uchylony*)

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia]
- Orzeczenia: tezowane 273, nietezowane 2232
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 11
- Monografie: 2
- Czasopisma: 8
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 10
- Wzory: 3
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia]

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 1
- Orzeczenia: tezowane 95, nietezowane 746
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 7
- Wzory: 2

1. Istotne odstępianie od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę jest dopuszczalne jedynie po uzyskaniu decyzji o zmianie pozwolenia na budowę wydanej przez organ administracji architektoniczno-budowlanej.

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 1a
- Orzeczenia: nietezowane 1

1a. Istotne odstępianie od projektu budowlanego złożonego wraz ze zgłoszeniem budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, lub przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, wobec którego organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, jest dopuszczalne jedynie po uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na budowę dotyczącej całego zamierzenia budowlanego.

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 2
- Orzeczenia: tezowane 44, nietezowane 485
- Interpretacje: 2

2. Organ administracji architektoniczno-budowlanej uchyla decyzje o pozwoleniu na budowę, w przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 3.

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 3
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 109

3. W postępowaniu w sprawie zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę, przepisy art. 32-35 stosuje się odpowiednio do zakresu tej zmiany.

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 4 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 7

4. (*uchylony*)

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5
- Orzeczenia: tezowane 64, nietezowane 829
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 1
- ius.focus: 1

5. Istotne odstępnie od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę stanowi odstępnie w zakresie:

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 211

1) projektu zagospodarowania działki lub terenu, z wyjątkiem urządzeń budowlanych oraz obiektów małej architektury;

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 158

2) charakterystycznych parametrów obiektu budowlanego: kubatury, powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości i liczby kondygnacji obiektu budowlanego, z zastrzeżeniem ust. 5a;

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 3

3) zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania z obiektu budow

lanego

przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o
prawach

osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w tym osoby
starsze;

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5 Pkt. 4

- Orzeczenia: nietezowane 8

4) zmiany zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego
lub jego części;

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5 Pkt. 5

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 2

5) ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
innych aktów prawa miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy i
zagospodarowania terenu;

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5 Pkt. 6

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 38

6) wymagającym uzyskania lub zmiany uzgodnień lub pozwoleń, które
są wymagane do uzyskania pozwolenia na budowę lub dokonania zgłoszenia:

a)

budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, lub

b)

przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b.

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5a

- Orzeczenia: nietezowane 27

5a. Nie jest istotnym odstępniem od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę zmiana wysokości, szerokości lub długości obiektu budowlanego niebędącego obiektem liniowym, jeżeli odstępniem łącznie spełnia następujące warunki:

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5a Pkt. 1

- Orzeczenia: nietezowane 5

1) nie przekracza 2% wysokości, szerokości lub długości obiektu budowlanego określonych w projekcie budowlanym;

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5a Pkt. 2

- Orzeczenia: nietezowane 1

2) nie zwiększa obszaru oddziaływania obiektu;

3) nie mieści się w zakresie odstępstw, o których mowa w ust. 5 pkt 3-6, z wyjątkiem odstępstwa od projektowanych warunków ochrony przeciwpożarowej, jeżeli odstępstwo zostało uzgodnione z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych;

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 5a Pkt. 4

- Orzeczenia: nietezowane 2

4) nie narusza przepisów techniczno-budowlanych.

- Art. 36a [Decyzja o zmianie pozwolenia] § 6

- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 96

- Piśmiennictwo : 1

- ius.focus: 1

6. Projektant dokonuje kwalifikacji zamierzonego odstępniem od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę, a w przypadku uznania, że jest ono nieistotne, obowiązany jest zamieścić w projekcie budowlanym odpowiednie informacje (rysunek i opis) dotyczące tego odstępniem. Nieistotne odstępniem od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę nie wymaga uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę.

- Art. 37 [Wygaśnięcie pozwolenia]

- Orzeczenia: tezowane 96, nietezowane 3159
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 2
- Monografie: 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 6
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 37 [Wygaśnięcie pozwolenia]

- Art. 37 [Wygaśnięcie pozwolenia] § 1
- Orzeczenia: tezowane 54, nietezowane 2289
- Piśmiennictwo : 3
- Monografie: 1
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 4
- Wzory: 1

1. Decyzja o pozwoleniu na budowę wygasa, jeżeli budowa nie została rozpoczęta przed upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna lub budowa została przerwana na czas dłuższy niż 3 lata.

- Art. 37 [Wygaśnięcie pozwolenia] § 2
- Orzeczenia: tezowane 27, nietezowane 537
- Interpretacje: 2

2. W przypadku:

- Art. 37 [Wygaśnięcie pozwolenia] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 2

1) określonym w ust. 1 albo

- Art. 37 [Wygaśnięcie pozwolenia] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 25

2) stwierdzenia nieważności albo uchylenia decyzji o pozwoleniu na budowę

- Art. 37 [Wygaśnięcie pozwolenia] § 2
- Orzeczenia: tezowane 1

- rozpoczęcie albo wznowienie budowy może nastąpić po wydaniu decyzji o pozwoleniu na budowę, o której mowa w art. 28 ust. 1.

- Art. 37 [Wygaśnięcie pozwolenia] § 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 12

3. W przypadku, o którym mowa w art. 36a ust. 2, wznowienie budowy może nastąpić po wydaniu decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych, o której mowa w

art. 51 ust. 4.

- Art. 37a [Wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę tymczasowego obiektu budowlanego]

- Orzeczenia: nietezowane 1
- Komentarze: 4
- [Porównaj](#)

Art. 37a [Wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę tymczasowego obiektu budowlanego]

1. Inwestor może, przed upływem 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu, złożyć wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę tymczasowego obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 12.

Przepisy art. 32-36 stosuje się odpowiednio.

2.

W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, inwestor może powstrzymać się od rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce tymczasowego obiektu budowlanego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 12, do czasu zakończenia postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę.

- Art. 38 [Rejestr decyzji o pozwoleniu]
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 266
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 38 [Rejestr decyzji o pozwoleniu]

- Art. 38 [Rejestr decyzji o pozwoleniu] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 127

1. Decyzję o pozwoleniu na budowę lub kopię zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, lub kopię zgłoszenia przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, wraz z adnotacją o niewniesieniu sprzeciwu, organ administracji architektoniczno-budowlanej przesyła niezwłocznie wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta albo organowi, który wydał decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub pozwolenie, o którym mowa w art. 23 i art. 23a ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

- Art. 38 [Rejestr decyzji o pozwoleniu] § 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 49

2. Organ administracji architektoniczno-budowlanej przechowuje zatwierdzone

projekty budowlane, projekty budowlane załączone do zgłoszenia, w stosunku do którego organ nie wniósł sprzeciwu, a także inne dokumenty objęte pozwoleniem na budowę lub tym zgłoszeniem, co najmniej przez okres istnienia obiektu budowlanego.

- Art. 38 [Rejestr decyzji o pozwoleniu] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 4

3. Organ administracji architektoniczno-budowlanej w decyzji o pozwoleniu na budowę obiektu budowlanego na terenie zamkniętym niezbędnym na cele obronności lub bezpieczeństwa państwa może wyrazić zgodę, aby zatwierdzony projekt budowlany, a także inne dokumenty objęte pozwoleniem na budowę zawierające informacje niejawnie przechowywane były przez użytkownika obiektu budowlanego.

- Art. 38 [Rejestr decyzji o pozwoleniu] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 6

4. Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wskazują przypadki, gdy informacje o wydanych decyzjach o pozwoleniu na budowę podaje się do publicznej wiadomości oraz gdy dane o tych decyzjach zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

- Art. 39 [Obiekty zabytkowe]
- Orzeczenia: tezowane 66, nietezowane 864
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 1
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 39 [Obiekty zabytkowe]

- Art. 39 [Obiekty zabytkowe] § 1
- Orzeczenia: tezowane 25, nietezowane 272
- Piśmiennictwo : 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 1

1. Prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie budowlanym wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

- Art. 39 [Obiekty zabytkowe] § 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 65

2. Pozwolenie na rozbiórkę obiektu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków może być wydane po uzyskaniu decyzji Generalnego Konserwatora Zabytków działającego w

imieniu ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o skreśleniu tego obiektu z rejestru zabytków.

- Art. 39 [Obiekty zabytkowe] § 3
- Orzeczenia: tezowane 19, nietezowane 280

3. W stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego wydaje organ administracji architektoniczno-budowlanej w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

- Art. 39 [Obiekty zabytkowe] § 4
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 33

4. Wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany zająć stanowisko w sprawie wniosku o pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektów budowlanych, o których mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Niezajęcie stanowiska w tym terminie uznaje się jako brak zastrzeżeń do przedstawionych we wniosku rozwiązań projektowych.

- Art. 39a [Budowa na obszarze Pomnika Zagłady]
- Orzeczenia: nietezowane 1
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 39a [Budowa na obszarze Pomnika Zagłady] Budowa obiektu budowlanego, tymczasowego obiektu budowlanego i urządzenia budowlanego na obszarze Pomnika Zagłady lub jego strefy ochronnej w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. z 2015 r. poz. 2120) wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania zgody właściwego wojewody.

- Art. 40 [Przeniesienie decyzji]
- Orzeczenia: tezowane 61, nietezowane 1877
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 5
- Monografie: 1
- Czasopisma: 4
- Interpretacje: 30
- Wzory: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 40 [Przeniesienie decyzji]

- Art. 40 [Przeniesienie decyzji] § 1
- Orzeczenia: tezowane 17, nietezowane 157
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 9
- Wzory: 1

1. Organ, który wydał decyzję określoną w art. 28, jest obowiązany, za zgodą strony, na rzecz której decyzja została wydana, do przeniesienia tej decyzji na rzecz innego podmiotu, jeżeli przyjmuje on wszystkie warunki zawarte w tej decyzji oraz złoży oświadczenie, o którym mowa w art. 32 ust. 4 pkt 2.

- Art. 40 [Przeniesienie decyzji] § 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 41

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych, o której mowa w art. 51 ust. 4.

- Art. 40 [Przeniesienie decyzji] § 3
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 65

3. Stronami w postępowaniu o przeniesienie decyzji o pozwoleniu na budowę lub o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych są jedynie podmioty, między którymi ma być dokonane przeniesienie decyzji.

- Art. 40 [Przeniesienie decyzji] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 3

4. Prawa i obowiązki wynikające ze zgłoszenia, wobec którego organ nie wniósł sprzeciwu, mogą być przeniesione na rzecz innej osoby w drodze decyzji. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio.

- Art. 40a [Rozszerzenie pojęcia]
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 40a [Rozszerzenie pojęcia] Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału jest mowa o decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, rozumie się przez to także decyzję o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej w rozumieniu ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 710 i 730).

Rozdział 5. Budowa i oddawanie do użytku obiektów budowlanych

- - Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów]
 - Orzeczenia: tezowane 16, nietezowane 394
 - Komentarze: 26
 - Piśmiennictwo : 3
 - Monografie: 2
 - Czasopisma: 1
 - Interpretacje: 8
 - Wzory: 8
 - Tłumaczenia GB DE
 - [Porównaj](#)

 - Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów]
 - Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 1
 - Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 137
 - Piśmiennictwo : 1
 - Monografie: 1
 - Interpretacje: 36

 - 1. Rozpoczęcie budowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy.
 - Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 2
 - Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 99
 - Interpretacje: 21

 - 2. Pracami przygotowawczymi są:
 - Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 2 Pkt. 1

 - Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 4

 - 1) wytyczenie geodezyjne obiektów w terenie;
 - Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 2 Pkt. 2

 - Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 13
 - Interpretacje: 3

 - 2) wykonanie niwelacji terenu;
 - Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 2 Pkt. 3

 - Orzeczenia: nietezowane 3

3) zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów;
4) wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy.

- Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 18
- Interpretacje: 1

3. Prace przygotowawcze mogą być wykonywane tylko na terenie objętym pozwoleniem na budowę lub zgłoszeniem.

- Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 4
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 78

4. Inwestor jest obowiązany zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, dla których wymagane jest pozwolenie na budowę, zgłoszenie budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, lub zgłoszenie przebudowy, o której mowa w art. 29 ust. 2 pkt 1b, organ nadzoru budowlanego oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem, dołączając na piśmie:

- Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 4 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 6

1) oświadczenie kierownika budowy (robót), stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7;

2)

w przypadku ustanowienia nadzoru inwestorskiego - oświadczenie inspektora nadzoru inwestorskiego, stwierdzające przyjęcie obowiązku pełnienia nadzoru inwestorskiego nad danymi robotami budowlanymi, a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7;

3)

informację zawierającą dane zamieszczone w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2.

- Art. 41 [Prace przygotowawcze i obowiązki inwestorów] § 5
- Orzeczenia: nietezowane 3

5. Rozpoczęcie dostaw energii, wody, ciepła lub gazu na potrzeby budowy może nastąpić jedynie po okazaniu wymaganego pozwolenia na budowę lub zgłoszenia.

- Art. 42 [Kierownictwo i nadzór]
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 1002
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 42 [Kierownictwo i nadzór]

- Art. 42 [Kierownictwo i nadzór] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 223

1. Inwestor jest obowiązany zapewnić: objęcie kierownictwa budowy (rozbiórki) lub określonych robót budowlanych oraz nadzór nad robotami przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

- Art. 42 [Kierownictwo i nadzór] § 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 278
- Interpretacje: 20

2. Kierownik budowy (robót) jest obowiązany:

- Art. 42 [Kierownictwo i nadzór] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 12

1) prowadzić dziennik budowy lub rozbiórki;

- Art. 42 [Kierownictwo i nadzór] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 16

2) umieścić na budowie lub rozbiórce, w widocznym miejscu, tablicę informacyjną oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia; nie dotyczy to budowy obiektów służących obronności i bezpieczeństwu państwa oraz obiektów liniowych;

- Art. 42 [Kierownictwo i nadzór] § 2 Pkt. 3

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 4

3) odpowiednio zabezpieczyć teren budowy (rozbiórki).

- Art. 42 [Kierownictwo i nadzór] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 264

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do budowy lub rozbiórki obiektów, dla których nie jest wymagane pozwolenie na budowę, z wyjątkiem budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b, 19 i 19a. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może wyłączyć, w drodze decyzji, stosowanie tych przepisów również w stosunku do innych obiektów, jeżeli jest to uzasadnione nieznacznym stopniem skomplikowania robót budowlanych lub innymi ważnymi względami.

3a. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, stosuje się do budowy lub rozbiórki, na której przewiduje się prowadzenie robót budowlanych trwających dłużej niż 30 dni roboczych i jednoczesne zatrudnienie co najmniej 20 pracowników albo na których planowany zakres robót przekracza 500 osobodni.

- Art. 42 [Kierownictwo i nadzór] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 6

4. Przy prowadzeniu robót budowlanych, do kierowania którymi jest wymagane przygotowanie zawodowe w specjalności techniczno-budowlanej innej niż posiada kierownik budowy, inwestor jest obowiązany zapewnić ustanowienie kierownika robót w danej specjalności.

- Art. 43 [Sytuacje szczególne]
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 147
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 43 [Sytuacje szczególne]

- Art. 43 [Sytuacje szczególne] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 71
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 49

1. Obiekty budowlane wymagające pozwolenia na budowę, obiekty, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a-20b, oraz stacje ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, podlegają geodezyjnemu wyznaczeniu w terenie, a po ich wybudowaniu - geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, obejmującej ich położenie na gruncie.

- Art. 43 [Sytuacje szczególne] § 1a
- Orzeczenia: nietezowane 7

1a. Obowiązki geodezyjnego wyznaczenia, o którym mowa w ust. 1, nie podlega:

- Art. 43 [Sytuacje szczególne] § 1a Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 7

1) przyłącze, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 20, jeżeli jego połączenie z siecią znajduje się na tej samej działce co przyłącze lub na działce do niej przyległej; 2) stacja ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

1b. Zapewnienie wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 1, należy do kierownika budowy, a w przypadku gdy kierownik budowy nie zostanie ustanowiony - do inwestora.

- Art. 43 [Sytuacje szczególne] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 7
- Interpretacje: 2
- Wzory: 1

2. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może nałożyć obowiązek stosowania przepisu ust. 1 również w stosunku do obiektów budowlanych wymagających zgłoszenia.

- Art. 43 [Sytuacje szczególne] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 10
- Interpretacje: 1

3. Obiekty lub elementy obiektów budowlanych, ulegające zakryciu, wymagające inwentaryzacji, o której mowa w ust. 1, podlegają inwentaryzacji przed ich zakryciem.

- Art. 43 [Sytuacje szczególne] § 4
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 32

4. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje i zakres opracowań geodezyjno-kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie.

- Art. 44 [Obowiązek zawiadamiania]
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 66
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 44 [Obowiązek zawiadamiania] W przypadku zmiany:

- Art. 44 [Obowiązek zawiadamiania] Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 18
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

1) kierownika budowy lub kierownika robót, 2)
inspektora nadzoru inwestorskiego,

- Art. 44 [Obowiązek zawiadamiania] Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 2

3) projektanta sprawującego nadzór autorski

- Art. 44 [Obowiązek zawiadamiania]
- Orzeczenia: tezowane 1

- inwestor dołącza do dokumentacji budowy oświadczenia o przejęciu obowiązków przez osoby wymienione w pkt 1-3.

- Art. 45 [Dziennik budowy]
- Orzeczenia: tezowane 19, nietezowane 192
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 5
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 45 [Dziennik budowy]

- Art. 45 [Dziennik budowy] § 1
- Orzeczenia: tezowane 17, nietezowane 126
- Interpretacje: 9

1. Dziennik budowy stanowi urzędowy dokument przebiegu robót budowlanych

oraz zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku wykonywania robót i jest wydawany odpłatnie przez organ administracji architektoniczno-budowlanej.

- Art. 45 [Dziennik budowy] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 18

2. Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy dokonać w dzienniku budowy wpisu osób, którym zostało powierzone kierownictwo, nadzór i kontrola techniczna robót budowlanych. Osoby te są obowiązane potwierdzić podpisem przyjęcie powierzonych im funkcji.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do prowadzenia dzienników: montażu i rozbiórki.

- Art. 45 [Dziennik budowy] § 4
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 6
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

4. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia dzienników budowy, montażu i rozbiórki oraz osoby upoważnione do dokonywania w nich wpisów, a także dane, jakie powinna zawierać tablica informacyjna oraz ogłoszenie zawierające dane dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

- Art. 45 [Dziennik budowy] § 5
- Orzeczenia: nietezowane 2

5. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 4, określa się w szczególności:

1) kształt i wymiary tablicy informacyjnej oraz napisów na niej umieszczonych;

2) formę ogłoszenia;

- Art. 45 [Dziennik budowy] § 5 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 1

3) miejsce umieszczenia tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia;

4)

zakres danych osobowych uczestników procesu budowlanego i pełnionych przez nich funkcji w dziedzinie bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia;

5)

informacje dotyczące decyzji o pozwoleniu na budowę;

6)

informacje dotyczące podmiotów wykonujących roboty budowlane, w tym imię lub imiona i nazwisko lub nazwę i adres;

7)

przewidywane terminy rozpoczęcia i zakończenia wykonywania robót budowlanych oraz maksymalną liczbę pracowników zatrudnionych na budowie;

8)

informacje dotyczące telefonów alarmowych.

- Art. 46 [Przechowywanie dokumentacji]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 30
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 46 [Przechowywanie dokumentacji] Kierownik budowy (rozbiórki), a jeżeli jego ustanowienie nie jest wymagane - inwestor, jest obowiązany przez okres wykonywania robót budowlanych przechowywać dokumenty stanowiące podstawę ich wykonania, a także oświadczenie dotyczące wyrobów budowlanych jednostkowo zastosowanych w obiekcie budowlanym, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach

budowlanych, oraz udostępniać te dokumenty przedstawicielom uprawnionych organów.

- Art. 47 [Wejście na nieruchomość sąsiada]
- Orzeczenia: tezowane 75, nietezowane 378
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 2
- Monografie: 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 6
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 47 [Wejście na nieruchomość sąsiada]

- Art. 47 [Wejście na nieruchomość sąsiada] § 1
- Orzeczenia: tezowane 17, nietezowane 156

1. Jeżeli do wykonania prac przygotowawczych lub robót budowlanych jest niezbędne wejście do sąsiedniego budynku, lokalu lub na teren sąsiedniej nieruchomości, inwestor jest obowiązany przed rozpoczęciem robót uzyskać zgodę właściciela sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu (najemcy) na wejście oraz uzgodnić z nim przewidywany sposób, zakres i terminy korzystania z tych obiektów, a także ewentualną rekompensatę z tego tytułu.

- Art. 47 [Wejście na nieruchomość sąsiada] § 2
- Orzeczenia: tezowane 51, nietezowane 179
- Interpretacje: 1
- Wzory: 1

2. W razie niezgodnienia warunków, o których mowa w ust. 1, organ administracji architektoniczno-budowlanej - na wniosek inwestora - w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, rozstrzyga, w drodze decyzji, o niezbędności wejścia do sąsiedniego budynku, lokalu lub na teren sąsiedniej nieruchomości. W przypadku uznania zasadności wniosku inwestora, organ administracji architektoniczno-budowlanej określa jednocześnie granice niezbędnej potrzeby oraz warunki korzystania z sąsiedniego budynku, lokalu lub nieruchomości.

- Art. 47 [Wejście na nieruchomość sąsiada] § 3
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 35

3. Inwestor, po zakończeniu robót, o których mowa w ust. 1, jest obowiązany naprawić szkody powstałe w wyniku korzystania z sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu

- na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

- Art. 47 [Wejście na nieruchomości sąsiada] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 2

4. Zajęcie, na potrzeby budowy, pasa drogowego lub jego części może nastąpić po spełnieniu wymagań określonych w odrębnych przepisach.

- Art. 48 [Rozbiórka]
- Orzeczenia: tezowane 1339, nietezowane 10485
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 20
- Monografie: 2
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 17
- n.ius: 1
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 48 [Rozbiórka]

- Art. 48 [Rozbiórka] § 1
- Orzeczenia: tezowane 374, nietezowane 4726
- Piśmiennictwo : 3
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 2
- Wzory: 1

1. Organ nadzoru budowlanego nakazuje, z zastrzeżeniem ust. 2, w drodze decyzji, rozbiórkę obiektu budowlanego lub jego części, będącego w budowie albo wybudowanego:

- Art. 48 [Rozbiórka] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 188

1) bez wymaganego pozwolenia na budowę albo

- Art. 48 [Rozbiórka] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 18

2) bez wymaganego zgłoszenia dotyczącego budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, albo pomimo wniesienia sprzeciwu do tego zgłoszenia.

- Art. 48 [Rozbiórka] § 2
- Orzeczenia: tezowane 204, nietezowane 3303
- Wzory: 1

2. Jeżeli budowa, o której mowa w ust. 1, jest zgodna z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a w szczególności ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego oraz nie narusza przepisów, w tym techniczno-budowlanych, w zakresie uniemożliwiających doprowadzenie obiektu budowlanego lub jego części do stanu zgodnego z prawem, organ nadzoru budowlanego wstrzymuje postanowieniem prowadzenie robót budowlanych. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

- Art. 48 [Rozbiórka] § 3
- Orzeczenia: tezowane 150, nietezowane 1778
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

3. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 2, ustala się wymagania dotyczące niezbędnych zabezpieczeń budowy oraz nakłada obowiązek przedstawienia, w wyznaczonym terminie:

- Art. 48 [Rozbiórka] § 3 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 32, nietezowane 599

1) zaświadczenia wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o zgodności budowy z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego;

- Art. 48 [Rozbiórka] § 3 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 147

2) dokumentów, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 oraz ust. 3;

do projektu architektoniczno-budowlanego nie stosuje się przepisu art. 20 ust. 3 pkt 2.

- Art. 48 [Rozbiórka] § 4
- Orzeczenia: tezowane 36, nietezowane 1590

4. W przypadku niespełnienia w wyznaczonym terminie obowiązków, o których mowa w ust. 3, stosuje się przepis ust. 1.

- Art. 48 [Rozbiórka] § 5
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 159

5. Przedłożenie w wyznaczonym terminie dokumentów, o których mowa w ust. 3, traktuje się jak wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego i pozwolenie na wznowienie robót budowlanych, jeżeli budowa nie została zakończona.

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki]
- Orzeczenia: tezowane 288, nietezowane 2676
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 3
- Czasopisma: 1
- ius.focus: 2
- Wzory: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki]

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 1
- Orzeczenia: tezowane 127, nietezowane 1137
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Interpretacje: 2
- Wzory: 3

1. Organ nadzoru budowlanego, przed wydaniem decyzji w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na wznowienie robót budowlanych, bada:

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 55

1) zgodność projektu zagospodarowania działki lub terenu z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a w szczególności z ustaleniami

obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 47

2) kompletność projektu budowlanego i posiadanie wymaganych opinii, uzgodnień, pozwoleń i sprawdzeń,

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 75

3) wykonanie projektu budowlanego przez osobę posiadającą wymagane uprawnienia budowlane

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2

- oraz, w drodze postanowienia, ustala wysokość opłaty legalizacyjnej. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 2
- Orzeczenia: tezowane 63, nietezowane 443
- Interpretacje: 1

2. Do opłaty legalizacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kar, o których mowa w art. 59f ust. 1, z tym że stawka opłaty podlega pięćdziesięciokrotnemu podwyższeniu.

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 3
- Orzeczenia: tezowane 31, nietezowane 343
- Piśmiennictwo : 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Kierunki orzecznicze: 1

3. W przypadku stwierdzenia naruszeń, w zakresie określonym w ust. 1, organ nadzoru budowlanego nakłada postanowieniem obowiązek usunięcia wskazanych nieprawidłowości, w określonym terminie, a po jego bezskutecznym upływie wydaje decyzję, o której mowa w art. 48 ust. 1. Decyzję tę wydaje się również w przypadku nieuiszczenia w terminie opłaty legalizacyjnej, z zastrzeżeniem art. 49c ust. 2.

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 4
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 205

4. W razie spełnienia wymagań, określonych w ust. 1, organ nadzoru budowlanego wydaje decyzję:

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 4 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 49

1) o zatwierdzeniu projektu budowlanego i pozwoleniu na wznowienie robót;

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 4 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 46

2) o zatwierdzeniu projektu budowlanego, jeżeli budowa została zakończona.

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 4a
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 18
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

4a. Decyzje, o których mowa w ust. 4, mogą być wydane po uprzednim przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000, jeżeli jest ona wymagana przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w przypadkach gdy ocena ta jest możliwa do przeprowadzenia z uwzględnieniem analizy rozwiązań alternatywnych przedsięwzięcia i możliwości ustalenia warunków jego realizacji w zakresie ochrony środowiska.

- Art. 49 [Wyłączenie rozbiórki] § 5
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 49
- Interpretacje: 1

5. W decyzji, o której mowa w ust. 4, nakłada się obowiązek uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.

- Art. 49a [Wykonanie decyzji o nakazie rozbiórki]
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 46
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 49a [Wykonanie decyzji o nakazie rozbiórki]

- Art. 49a [Wykonanie decyzji o nakazie rozbiórki] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 6

1. W przypadku uchylenia w postępowaniu odwoławczym decyzji, o której mowa w art. 49 ust. 4, i wydania decyzji, o której mowa w art. 48 ust. 1, opłata legalizacyjna podlega zwrotowi, z zastrzeżeniem ust. 2, w terminie 30 dni od dnia stwierdzenia wykonania rozbiórki.

- Art. 49a [Wykonanie decyzji o nakazie rozbiórki] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 1

2. Jeżeli wykonanie decyzji o nakazie rozbiórki obiektu budowlanego odbywa się w trybie wykonania zastępczego, o którym mowa w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, opłatę legalizacyjną zalicza się w poczet kosztów wykonania zastępczego.

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki]
- Orzeczenia: tezowane 222, nietezowane 2444
- Komentarze: 26
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 49b [Nakaz rozbiórki]

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 1
- Orzeczenia: tezowane 55, nietezowane 1207
- Praktyczne wyjaśnienia: 2

1. Organ nadzoru budowlanego nakazuje, z zastrzeżeniem ust. 2, w drodze decyzji, rozbiórkę obiektu budowlanego, lub jego części, będącego w budowie albo wybudowanego bez wymaganego zgłoszenia bądź pomimo wniesienia sprzeciwu przez organ administracji architektoniczno-budowlanej

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 2
- Orzeczenia: tezowane 71, nietezowane 736
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Wzory: 1

2. Jeżeli budowa, o której mowa w ust. 1, jest zgodna z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a w szczególności ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innymi aktami prawa miejscowego, oraz nie narusza przepisów, w tym techniczno-budowlanych, w zakresie uniemożliwiających doprowadzenie obiektu budowlanego lub jego części do stanu zgodnego z prawem

, organ nadzoru
budowlanego

wstrzymuje postanowieniem - gdy budowa nie została zakończona - prowadzenie robót
budowlanych oraz nakłada na inwestora obowiązek przedłożenia w wyznaczonym terminie:

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 46

1) dokumentów, o których mowa w art. 30 ust. 2 albo art. 30 ust. 2 i 3,
albo art. 30 ust. 2 i 4;

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 10

2) projektu zagospodarowania działki lub terenu;

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 2 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 58

3) zaświadczenia wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o
zgodności budowy z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku
braku obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego.

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 2a
- Orzeczenia: nietezowane 2

2a. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie.

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 3
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 228
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

3. W przypadku niespełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 2, stosuje się
przepis ust. 1.

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 4
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 85
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Wzory: 1

4. Jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w ust. 2, organ nadzoru

budowlanego, w drodze postanowienia, ustala wysokość opłaty legalizacyjnej. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 5
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 68

5. Do opłaty legalizacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy art. 59g, z tym że wysokość opłaty w przypadku budowy, o której mowa w:

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 5 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 15

1) art. 29 ust. 1 pkt 9-11, 14 oraz w art. 30 ust. 1 pkt 3 i 4 - wynosi 2500 zł;

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 5 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 23

2) art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b-d, pkt 2, 2a, 3, 3a, 6, 12, 13, 16, 19, 20b oraz 28 - wynosi 5000 zł.

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 6
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 9
- Wzory: 1

6. Organ nadzoru budowlanego, w przypadku gdy budowa nie została zakończona, po wniesieniu opłaty, o której mowa w ust. 5, zezwala, w drodze postanowienia, na dokończenie budowy.

- Art. 49b [Nakaz rozbiórki] § 7
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 20

7. W przypadku nieuiszczenia w terminie opłaty legalizacyjnej organ nadzoru budowlanego wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem art. 49c ust. 2.

- Art. 49c [Odpowiednie stosowanie przepisów Ordynacji podatkowej]
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 55
- Komentarze: 12
- [Porównaj](#)

Art. 49c [Odpowiednie stosowanie przepisów Ordynacji podatkowej]

- Art. 49c [Odpowiednie stosowanie przepisów Ordynacji podatkowej] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 30

1. Do opłat legalizacyjnych, o których mowa w art. 49 ust. 1 i art. 49b ust. 4, w

zakresie nieuregulowanym w ustawie, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900), z tym że uprawnienia organu podatkowego przysługują wojewodzie.

- Art. 49c [Odpowiednie stosowanie przepisów Ordynacji podatkowej] § 2

- Orzeczenia: nietezowane 12

2. Złożenie wniosku, o którym mowa w art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, powoduje zawieszenie postępowania administracyjnego prowadzonego na podstawie art. 48, art. 49 i art. 49b do dnia rozstrzygnięcia wniosku.

- Art. 50 [Wstrzymanie robót]
- Orzeczenia: tezowane 684, nietezowane 7439
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 6
- Czasopisma: 5
- ius.focus: 1
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 50 [Wstrzymanie robót]

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 1
- Orzeczenia: tezowane 371, nietezowane 4273
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 1
- Kierunki orzecznicze: 1
- Wzory: 1

1. W przypadkach innych niż określone w art. 48 ust. 1 lub w art. 49b ust. 1 organ nadzoru budowlanego wstrzymuje postanowieniem prowadzenie robót budowlanych wykonywanych:

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 55, nietezowane 1471

1) bez wymaganego pozwolenia na budowę albo zgłoszenia lub

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 39, nietezowane 587

- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

2) w sposób mogący spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia bądź zagrożenie środowiska, lub

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 35, nietezowane 547

3) na podstawie zgłoszenia z naruszeniem art. 30 ust. 1, lub

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 77, nietezowane 1259
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

4) w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w pozwoleniu na budowę, projekcie budowlanym lub w przepisach.

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 2
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 145
- Piśmiennictwo : 1
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 1

2. W postanowieniu o wstrzymaniu robót budowlanych należy:

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 10

1) podać przyczynę wstrzymania robót;

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 32

2) ustalić wymagania dotyczące niezbędnych zabezpieczeń.

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 3
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 255

3. W postanowieniu o wstrzymaniu robót budowlanych można nałożyć obowiązek przedstawienia, w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia, inwentaryzacji

wykonanych robót budowlanych lub odpowiednich ocen technicznych bądź ekspertyz.

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 4
- Orzeczenia: tezowane 25, nietezowane 362

4. Postanowienie o wstrzymaniu robót budowlanych traci ważność po upływie 2 miesięcy od dnia doręczenia, chyba że w tym terminie zostanie wydana decyzja, o której mowa w art. 50a pkt 2 albo w art. 51 ust. 1.

- Art. 50 [Wstrzymanie robót] § 5
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 57
- Wzory: 1

5. Na postanowienie o wstrzymaniu robót budowlanych służy zażalenie.

- Art. 50a [Nakazanie rozbiórki]
- Orzeczenia: tezowane 45, nietezowane 408
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 50a [Nakazanie rozbiórki] Organ nadzoru budowlanego w przypadku wykonywania robót w budowlanych

budo

- pomimo wstrzymania ich wykonywania postanowieniem:

- Art. 50a [Nakazanie rozbiórki] Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 68

1) o którym mowa w art. 48 ust. 2 oraz w art. 49b ust. 2 - nakazuje, w drodze decyzji, rozbiórkę obiektu budowlanego lub jego części;

- Art. 50a [Nakazanie rozbiórki] Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 14, nietezowane 173

2) o którym mowa w art. 50 ust. 1 - nakazuje, w drodze decyzji, rozbiórkę części obiektu budowlanego wykonanego po doręczeniu postanowienia albo doprowadzenie obiektu budowlanego do

stanu poprzedniego.

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem]
- Orzeczenia: tezowane 1515, nietezowane 10282
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 13
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 9
- ius.focus: 3
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem]

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 1
- Orzeczenia: tezowane 894, nietezowane 7499
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Wzory: 1

1. Przed upływem 2 miesięcy od dnia wydania postanowienia, o którym mowa w art. 50 ust. 1, organ nadzoru budowlanego w drodze decyzji:

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 146, nietezowane 2590
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 1
- ius.focus: 1

1) nakazuje zaniechanie dalszych robót budowlanych bądź rozbiórkę obiektu budowlanego lub jego części, bądź doprowadzenie obiektu do stanu poprzedniego albo

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 404, nietezowane 4154
- Piśmiennictwo : 8

- Monografie: 1
- Czasopisma: 4
- n.ius: 2
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 2

2) nakłada obowiązek wykonania określonych czynności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonywanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem , określając termin ich wykonania, albo

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 193, nietezowane 1935
- Piśmiennictwo : 2
- ius.focus: 2
- Interpretacje: 3

3) w przypadku istotnego odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę - nakłada, określając termin wykonania, obowiązek sporządzenia i przedstawienia projektu budowlanego zamiennego, uwzględniającego zmiany wynikające z dotychczas wykonanych robót budowlanych oraz - w razie potrzeby - wykonania określonych czynności lub robót budowlanych w celu doprowadzenia wykonywanych robót budowlanych do stanu zgodnego z prawem ; przepisy dotyczące projektu budowlanego stosuje się odpowiednio do zakresu tych zmian.

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 1a
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 201

1a. W przypadku istotnego odstąpienia od projektu budowlanego z naruszeniem art. 36a ust. 1a, przepisy ust. 1 pkt 3 oraz ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 2
- Orzeczenia: tezowane 18, nietezowane 377

2. W przypadku wydania nakazu, o którym mowa w art. 50a pkt 2, decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lub 3, wydaje się po wykonaniu obowiązku określonego w tym nakazie.

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 3
- Orzeczenia: tezowane 54, nietezowane 851
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1
- Wzory: 2

3. Po upływie terminu lub na wniosek inwestora, organ nadzoru budowlanego sprawdza wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, i wydaje decyzję:

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 3 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 286

1) o stwierdzeniu wykonania obowiązku albo

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 3 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 15, nietezowane 238

2) w przypadku niewykonania obowiązku - nakazującą zaniechanie dalszych robót budowlanych bądź rozbiórkę obiektu lub jego części, bądź doprowadzenie obiektu do stanu poprzedniego.

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 4
- Orzeczenia: tezowane 87, nietezowane 1474

- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 2

4. Po upływie terminu lub na wniosek inwestora, organ nadzoru budowlanego sprawdza wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, i wydaje decyzję w sprawie zatwierdzenia projektu budowlanego i pozwolenia na wznowienie robót budowlanych albo - jeżeli budowa została zakończona - o zatwierdzeniu projektu budowlanego zamiennego. W decyzji tej nakłada się obowiązek uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 5
- Orzeczenia: tezowane 37, nietezowane 448
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 1
- ius.focus: 1

5. W przypadku niewykonania w terminie obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, organ nadzoru budowlanego wydaje decyzję nakazującą zaniechanie dalszych robót budowlanych bądź rozbiórkę obiektu lub jego części, bądź doprowadzenie obiektu do stanu poprzedniego.

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 6
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 10

6. Przepisów ust. 4 i 5 dotyczących pozwolenia na użytkowanie nie stosuje się do robót budowlanych innych niż budowa bądź przebudowa obiektu budowlanego lub jego części.

- Art. 51 [Doprowadzenie do zgodności z prawem] § 7

- Orzeczenia: tezowane 80, nietezowane 1967
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2

7. Przepisy ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 stosuje się odpowiednio, jeżeli roboty budowlane, w przypadkach innych niż określone w art. 48 albo w art. 49b, zostały wykonane w sposób, o którym mowa w art. 50 ust. 1.

- Art. 52 [Wykonanie nakazanych czynności]
- Orzeczenia: tezowane 164, nietezowane 1590
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- ius.focus: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 52 [Wykonanie nakazanych czynności] Inwestor, właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany na swój koszt dokonać czynności nakazanych w decyzji, o której mowa w art. 48, art. 49b, art. 50a oraz art. 51.

- Art. 53 [Rozwinięcie]
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 20
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE

Art. 53 [Rozwinięcie] Przepis art. 52 stosuje się również do obiektów budowlanych, podlegających rozbiórce w terminach, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 3.

- Art. 54 [Zawiadomienie właściwego organu]
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: tezowane 192, nietezowane 1453

- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 9
- Monografie: 4
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 3
- n.ius: 1
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 96
- Wzory: 4
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 54 [Zawiadomienie właściwego organu]

- Art. 54 [Zawiadomienie właściwego organu] § 1
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 32
- Interpretacje: 8

1. Do użytkowania obiektu budowlanego, na budowę którego wymagane jest pozwolenie na budowę albo zgłoszenie budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a i 19a, można przystąpić, z zastrzeżeniem art. 55 i art. 57, po zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji. Przepis art. 30 ust. 6a stosuje się.

- Art. 54 [Zawiadomienie właściwego organu] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 6
- Interpretacje: 3

2. Organ nadzoru budowlanego może z urzędu przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1, oraz uprawnia inwestora do rozpoczęcia użytkowania obiektu, o którym mowa w ust. 1.

- Art. 55 [Pozwolenie na użytkowanie]
- Orzeczenia: tezowane 119, nietezowane 1559
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 8
- Monografie: 2
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Czasopisma: 4

- n.ius: 1
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 58
- Wzory: 3
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 55 [Pozwolenie na użytkowanie]

- Art. 55 [Pozwolenie na użytkowanie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 588
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 5

1. Przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli:

- Art. 55 [Pozwolenie na użytkowanie] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 98
- Piśmiennictwo : 1
- Kierunki orzecznicze: 1

1) na budowę obiektu budowlanego jest wymagane pozwolenie na budowę i jest on zaliczony do kategorii: a) V, IX-XVI,

b)

XVII - z wyjątkiem warsztatów rzemieślniczych, stacji obsługi pojazdów, myjni samochodowych i garaży do pięciu stanowisk włącznie,

c)

XVIII - z wyjątkiem obiektów magazynowych: budynki składowe, chłodnie, hangary i wiaty, a także budynków kolejowych: nastawnie, podstacje trakcyjne, lokomotywownie, wagonownie, strażnice przejazdowe i myjnie taboru kolejowego,

d)

XX,

e)

XXII - z wyjątkiem placów składowych, postojowych i parkingów,

f)

XXIV - z wyjątkiem stawów rybnych,

g)

XXVII - z wyjątkiem jazów, wałów przeciwpowodziowych, opasek i ostróg brzegowych oraz rowów melioracyjnych,

h)

XXVIII-XXX

- o których mowa w załączniku do ustawy;

- Art. 55 [Pozwolenie na użytkowanie] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 56

ust. 4; 2) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 49 ust. 5 albo art. 51

- Art. 55 [Pozwolenie na użytkowanie] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 130

3) przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

- Art. 55 [Pozwolenie na użytkowanie] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 194

2. Inwestor zamiast dokonania zawiadomienia o zakończeniu budowy może wystąpić z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.

- Art. 55a (*uchylony*)
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 1
- Komentarze: 22
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 55a (*uchylony*)

- Art. 56 [Obowiązek zawiadamiania]
- Orzeczenia: tezowane 17, nietezowane 627

- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 1
- Wzory: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 56 [Obowiązek zawiadamiania]

- Art. 56 [Obowiązek zawiadamiania] § 1
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 273
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 6

1. Inwestor, w stosunku do którego nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego, jest obowiązany zawiadomić, zgodnie z właściwością wynikającą z przepisów szczególnych, organy:

- Art. 56 [Obowiązek zawiadamiania] § 1 Pkt. 1 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 5

1) (*uchylony*)

- Art. 56 [Obowiązek zawiadamiania] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 12

2) Państwowej Inspekcji Sanitarnej,

- Art. 56 [Obowiązek zawiadamiania] § 1 Pkt. 3 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 1

3) (*uchylony*)

- Art. 56 [Obowiązek zawiadamiania] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: nietezowane 9

4) Państwowej Straży Pożarnej

- o zakończeniu budowy obiektu budowlanego i zamiarze przystąpienia do jego użytkowania. Organy zajmują stanowisko w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym.

- Art. 56 [Obowiązek zawiadamiania] § 1a
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

1a. Przepisy ust. 1 stosuje się również w przypadku, gdy projekt budowlany obiektu budowlanego nieobjętego obowiązkiem uzyskania pozwolenia na użytkowanie wymagał

uzgodnienia pod względem ochrony przeciwpożarowej lub wymagań higienicznych i zdrowotnych.

- Art. 56 [Obowiązek zawiadomienia] § 2
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 30
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

2. Niezajęcie stanowiska przez organy, wymienione w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, traktuje się jak niezgłoszenie sprzeciwu lub uwag.

- Art. 57 [Rozwinięcie]
- Orzeczenia: tezowane 388, nietezowane 2053
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 8
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 6
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 12
- Wzory: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 57 [Rozwinięcie]

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 35, nietezowane 574
- Piśmiennictwo : 4
- Monografie: 2
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 4

1. Do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie inwestor jest obowiązany dołączyć:

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 20
- Interpretacje: 1
- 1) oryginał dziennika budowy;
- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 77

- Interpretacje: 7

2) oświadczenie kierownika budowy: a) o zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym lub warunkami pozwolenia na budowę oraz przepisami,

b) o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy, a także - w razie korzystania - drogi, ulicy, sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu;

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 3

- Orzeczenia: nietezowane 4

3) oświadczenie o właściwym zagospodarowaniu terenów przyległych, jeżeli eksploatacja wybudowanego obiektu jest uzależniona od ich odpowiedniego zagospodarowania;

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 4

- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 19

- Wzory: 1

4) protokoły badań i sprawdzeń;

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 5

- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 23

5) dokumentację geodezyjną, zawierającą wyniki geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej oraz informację o zgodności usytuowania obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu lub odstępstwach od tego projektu, sporządzoną przez osobę wykonującą samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii oraz posiadającą odpowiednie uprawnienia zawodowe;

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 6

- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 23

6) potwierdzenie, zgodnie z odrębnymi przepisami, odbioru wykonanych przyłączy;

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 7 (*uchylony*)

- Orzeczenia: nietezowane 5

7) (*uchylony*) 7a) zaświadczenie wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art.

37i ust. 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2018 r. poz. 1945 oraz z 2019 r. poz. 60, 235 i 730), o ile jest wymagane;

8)

w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej:

a)

wynik audytu bezpieczeństwa ruchu drogowego, o którym mowa w art. 24l ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,

b)

uzasadnienie zarządcy drogi, o którym mowa w art. 24l ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 1a
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 4

1a. W przypadku zawiadomienia o zakończeniu budowy lub złożenia wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie budynku mieszkalnego lub budynku z częścią mieszkalną, w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, zamieszcza się informację o dokonaniu pomiarów powierzchni użytkowej budynku i poszczególnych lokali mieszkalnych, w sposób zgodny z przepisami rozporządzenia, o którym mowa w art. 34 ust. 6 pkt 1.

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 2
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 121

2. W razie zmian nieodstępujących w sposób istotny od zatwierdzonego projektu lub warunków pozwolenia na budowę, dokonanych podczas wykonywania robót, do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć kopie rysunków wchodzących w skład zatwierdzonego projektu budowlanego, z naniesionymi zmianami, a w razie potrzeby także uzupełniający opis. W takim przypadku oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a,

powinno być potwierdzone przez projektanta i inspektora nadzoru inwestorskiego, jeżeli został ustanowiony.

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 3
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 77
- Interpretacje: 5

3. Inwestor jest obowiązany dołączyć do wniosku, o którym mowa w ust. 1, albo do zawiadomienia w przypadku, o którym mowa w art. 56 ust. 1a, oświadczenia o braku sprzeciwu lub uwag ze strony organów wymienionych w art. 56.

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 4
- Orzeczenia: tezowane 12, nietezowane 111

4. Inwestor jest obowiązany uzupełnić dokumenty wymienione w ust. 1-3, jeżeli, w wyniku ich sprawdzenia przez organ nadzoru budowlanego, okaże się, że są one niekompletne lub posiadają braki i nieścisłości.

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 5 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 13

5. (*uchylony*)

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 6
- Orzeczenia: nietezowane 69

6. Wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie stanowi wezwanie organu nadzoru budowlanego do przeprowadzenia obowiązkowej kontroli, o której mowa w art. 59a.

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 7
- Orzeczenia: tezowane 312, nietezowane 1077
- Piśmiennictwo : 15
- Monografie: 1
- Czasopisma: 5
- Kierunki orzecznicze: 9

7. W przypadku stwierdzenia przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego lub jego części z naruszeniem przepisów art. 54 i 55, organ nadzoru budowlanego wymierza karę z tytułu nielegalnego użytkowania obiektu budowlanego. Do kary tej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kar, o których mowa w art. 59f ust. 1, z tym że stawka opłaty podlega dziesięciokrotnemu podwyższeniu.

- Art. 57 [Rozwinięcie] § 8
- Orzeczenia: nietezowane 10

8. Po zakończeniu postępowania w sprawie zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego albo udzieleniu pozwolenia na użytkowanie, organ nadzoru budowlanego

zwraca bezzwłocznie inwestorowi dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 4 i 5.

- Art. 58 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 88
- Komentarze: 8
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 58 (*uchylony*)

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie]
- Orzeczenia: tezowane 254, nietezowane 1897
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 3
- Monografie: 2
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 16
- Wzory: 3
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie]

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 76, nietezowane 758
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 1
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 34

1. Organ nadzoru budowlanego wydaje decyzję w sprawie pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego po przeprowadzeniu obowiązkowej kontroli, o której mowa w art. 59a.

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie] § 2
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 102
- Interpretacje: 4

2. Organ nadzoru budowlanego może w pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego określić warunki użytkowania tego obiektu albo uzależnić jego użytkowanie od wykonania, w oznaczonym terminie, określonych robót budowlanych.

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie] § 3
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 81
- Piśmiennictwo : 1

- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 4

3. Jeżeli organ nadzoru budowlanego stwierdzi, że obiekt budowlany spełnia warunki, określone w ust. 1, pomimo niewykonania części robót wykończeniowych lub innych robót budowlanych związanych z obiektem, w wydanym pozwoleniu na użytkowanie może określić termin wykonania tych robót.

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 13

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska.

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie] § 4a
- Orzeczenia: nietezowane 10
- Interpretacje: 4

4a. Inwestor jest obowiązany zawiadomić organ nadzoru budowlanego o zakończeniu robót budowlanych prowadzonych, po przystąpieniu do użytkowania obiektu budowlanego, na podstawie pozwolenia na użytkowanie.

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie] § 5
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 254
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 1
- Wzory: 2

5. Organ nadzoru budowlanego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, odmawia wydania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego w przypadku niespełnienia wymagań określonych w ust. 1 i w art. 57 ust. 1-4. Przepisy art. 51 stosuje się odpowiednio.

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie] § 6
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 3

6. Decyzję o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego organ nadzoru budowlanego przesyła niezwłocznie organowi, który wydał decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub pozwolenia, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1, oraz decyzji, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

6a. W przypadku inwestycji KZN organ nadzoru budowlanego przesyła niezwłocznie Prezesowi Krajowego Zasobu Nieruchomości decyzję o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego albo decyzję o odmowie wydania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego.

- Art. 59 [Pozwolenie na użytkowanie] § 7
- Orzeczenia: tezowane 119, nietezowane 555
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1
- Interpretacje: 6

7. Stroną w postępowaniu w sprawie pozwolenia na użytkowanie jest wyłącznie inwestor, a w przypadku inwestycji KZN - inwestor i Prezes Krajowego Zasobu Nieruchomości.

- Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy]
- Orzeczenia: tezowane 41, nietezowane 503
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 9
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy]

- Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy] § 1
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 130
- Interpretacje: 5

1. Organ nadzoru budowlanego przeprowadza, na wezwanie inwestora, obowiązkową kontrolę budowy w celu stwierdzenia prowadzenia jej zgodnie z ustaleniami i warunkami określonymi w pozwoleniu na budowę.

- Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy] § 2
- Orzeczenia: tezowane 19, nietezowane 178
- Interpretacje: 1

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, obejmuje sprawdzenie:

- Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 49
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1

1) zgodności obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu;

- Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy] § 2 Pkt. 2

- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 37
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1

2) zgodności obiektu budowlanego z projektem architektoniczno-budowlanym
, w zakresie:

a)
charakterystycznych parametrów technicznych: kubatury, powierzchni zabudowy, wysokości, długości, szerokości i liczby kondygnacji,

b)
wykonania widocznych elementów nośnych układu konstrukcyjnego obiektu budowlanego

,

c)
geometrii dachu (kąt nachylenia, wysokość kalenicy i układ połączeń dachowych),

d)
wykonania urządzeń budowlanych

,

e)
zasadniczych elementów wyposażenia budowlanego
-instalacyjnego, zapewniających użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem,

f)
zapewnienia warunków niezbędnych do korzystania z tego obiektu przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r., w tym osoby starsze - w stosunku do obiektu użyteczności publicznej i budynku mieszkalnego wielorodzinnego;

- Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy] § 2 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 2

3) wyrobów budowlanych szczególnie istotnych dla bezpieczeństwa konstrukcji i bezpieczeństwa pożarowego;

- Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy] § 2 Pkt. 4
- Orzeczenia: nietezowane 1

4) w przypadku nałożenia w pozwoleniu na budowę obowiązku rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania lub tymczasowych obiektów budowlanych - wykonania tego obowiązku, jeżeli upłynął termin rozbiórki określony w pozwoleniu;

- Art. 59a [Obowiązkowa kontrola budowy] § 2 Pkt. 5
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 8

5) uporządkowania terenu budowy.

- Art. 59b (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 5
- Komentarze: 8
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 59b (*uchylony*)

- Art. 59c [Wyznaczenie terminu; udział inwestora]
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 75
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 59c [Wyznaczenie terminu; udział inwestora]

- Art. 59c [Wyznaczenie terminu; udział inwestora] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 31

1. Organ nadzoru budowlanego przeprowadza obowiązkową kontrolę przed upływem 21 dni od dnia doręczenia wezwania albo uzupełnionego wezwania. O terminie obowiązkowej kontroli organ zawiadamia inwestora w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania albo uzupełnionego wezwania.

- Art. 59c [Wyznaczenie terminu; udział inwestora] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 9

2. Inwestor jest obowiązany uczestniczyć w obowiązkowej kontroli w wyznaczonym terminie.

- Art. 59d [Protokół pokontrolny]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 45
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 59d [Protokół pokontrolny]

- Art. 59d [Protokół pokontrolny] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 30

1. Organ nadzoru budowlanego, po przeprowadzeniu obowiązkowej kontroli, sporządza protokół w trzech egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu doręcza się inwestorowi bezzwłocznie po przeprowadzeniu kontroli, drugi egzemplarz przekazuje się organowi wyższego stopnia, a trzeci pozostaje we właściwym organie. 1a.
Dopuszcza się przekazanie protokołu organowi wyższego stopnia w postaci elektronicznej. W takim przypadku sporządza się dwa egzemplarze protokołu, a protokół w postaci elektronicznej przekazuje się również Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, przechowuje się przez okres istnienia obiektu budowlanego.

- Art. 59d [Protokół pokontrolny] § 3
- Akty wykonawcze: 1

3. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór protokołu obowiązkowej kontroli.

- Art. 59d [Protokół pokontrolny] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 4

4. Wzór protokołu powinien obejmować w szczególności informacje dotyczące danych osobowych osób uczestniczących w kontroli oraz informacje niezbędne do ustalenia przebiegu i wyniku przeprowadzonej kontroli, w tym: adres i kategorię obiektu budowlanego, ustalenia dotyczące zgodności wykonania obiektu budowlanego z zatwierdzonym projektem budowlanym i innymi warunkami określonymi w pozwoleniu na budowę.

- Art. 59e [Podmiot kontrolujący]

- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 13
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 59e [Podmiot kontrolujący] Obowiązkową kontrolę budowy lub obiektu budowlanego może przeprowadzać, z upoważnienia właściwego organu nadzoru budowlanego, wyłącznie osoba zatrudniona w tym organie i posiadająca uprawnienia budowlane.

- Art. 59f [Kara za odstępstwa od projektu]
- Orzeczenia: tezowane 112, nietezowane 1261
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 59f [Kara za odstępstwa od projektu]

- Art. 59f [Kara za odstępstwa od projektu] § 1
- Orzeczenia: tezowane 79, nietezowane 975
- Piśmiennictwo : 2
- ius.focus: 1
- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 2

1. W przypadku stwierdzenia w trakcie obowiązkowej kontroli nieprawidłowości w zakresie, o którym mowa w art. 59a ust. 2, wymierza się karę stanowiącą iloczyn stawki opłaty (s), współczynnika kategorii obiektu budowlanego (k) i współczynnika wielkości obiektu budowlanego (w).

- Art. 59f [Kara za odstępstwa od projektu] § 2
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 101

2. Stawka opłaty (s) wynosi 500 zł.

- Art. 59f [Kara za odstępstwa od projektu] § 3
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 19

3. Kategorie obiektów, współczynnik kategorii obiektu oraz współczynnik wielkości obiektu określa załącznik do ustawy.

- Art. 59f [Kara za odstępstwa od projektu] § 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 27

4. W przypadku gdy w skład obiektu budowlanego, z wyjątkiem budynku mieszkalnego jednorodzinnego, wchodzi części odpowiadające różnym kategoriom, karę stanowi suma kar obliczonych dla różnych kategorii.

- Art. 59f [Kara za odstępstwa od projektu] § 5
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 19

5. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie, o którym mowa w art. 59a ust. 2, karę oblicza się odrębnie za każdą stwierdzoną nieprawidłowość. Karę stanowi suma tak obliczonych kar.

- Art. 59f [Kara za odstępstwa od projektu] § 6
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 53

6. W przypadku wymierzenia kary organ nadzoru budowlanego, w drodze decyzji, odmawia wydania pozwolenia na użytkowanie i przeprowadza, w odpowiednim zakresie, postępowanie, o którym mowa w art. 51.

- Art. 59g [Egzekucja kary]
- Orzeczenia: tezowane 41, nietezowane 578
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 2
- Kierunki orzecznicze: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 59g [Egzekucja kary]

- Art. 59g [Egzekucja kary] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 245
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1
- Wzory: 1

1. Karę, o której mowa w art. 59f ust. 1, organ nadzoru budowlanego wymierza w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

- Art. 59g [Egzekucja kary] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 29

2. Wymierzoną karę wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w ust. 1, w kasie właściwego urzędu wojewódzkiego lub na rachunek bankowy tego urzędu.

- Art. 59g [Egzekucja kary] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 20

3. W przypadku nieuiszczenia kary w terminie podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

- Art. 59g [Egzekucja kary] § 4

- Orzeczenia: nietezowane 3

4. Uprawnionym do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązków, o których mowa w ust. 3, jest wojewoda.

- Art. 59g [Egzekucja kary] § 5
- Orzeczenia: tezowane 25, nietezowane 182
- Interpretacje: 1

5. Do kar, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organu podatkowego, z wyjątkiem określonego w ust. 1, przysługują wojewodzie.

- Art. 59g [Egzekucja kary] § 6
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 2

6. Organ właściwy do wydania, zmiany, uchylecia lub stwierdzenia nieważności postanowienia niezwłocznie przesyła kopię wydanego postanowienia właściwemu wojewodzie.

- Art. 60 [Przekazanie dokumentacji]
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 88
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 2
- Tłumaczenia GB DE

Art. 60 [Przekazanie dokumentacji] Inwestor, oddając do użytkowania obiekt budowlany, przekazuje właścicielowi lub zarządcy obiektu dokumentację budowy i dokumentację powykonawczą. Przekazaniu podlegają również inne dokumenty i decyzje dotyczące obiektu, a także, w razie potrzeby, instrukcje obsługi i eksploatacji: obiektu, instalacji i urządzeń związanych z tym obiektem.

Rozdział 6. Utrzymanie obiektów budowlanych.

- Art. 61 [Zasady prawidłowego użytkowania]
- Orzeczenia: tezowane 130, nietezowane 1574
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 8
- Monografie: 2
- Praktyczne wyjaśnienia: 3
- Czasopisma: 3
- ius.focus: 2

- Kierunki orzecznicze: 1
- Interpretacje: 16
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 61 [Zasady prawidłowego użytkowania] Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany:

- Art. 61 [Zasady prawidłowego użytkowania] Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 331
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Interpretacje: 2

1) utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2;

- Art. 61 [Zasady prawidłowego użytkowania] Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 42
- Wzory: 2

2) zapewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powódzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

- Art. 62 [Rozwinięcie]
- Orzeczenia: tezowane 51, nietezowane 733
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 3
- Monografie: 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 18
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 62 [Rozwinięcie]

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 293
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Interpretacje: 4
- Wzory: 1

1. Obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli:

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 105
- Interpretacje: 9
- Wzory: 1

1) okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego: a) elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,

b) instalacji i urządzeń służących ochronie środowiska,

c) instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych);

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 75
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Interpretacje: 5
- Wzory: 3

2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, estetyki obiektu budowlanego oraz jego otoczenia; kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów;

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 18

3) okresowej w zakresie, o którym mowa w pkt 1, co najmniej dwa razy w roku, w terminach do 31 maja oraz do 30 listopada, w przypadku budynków o powierzchni zabudowy przekraczającej 2000 m² oraz innych obiektów budowlanych o powierzchni dachu przekraczającej 1000 m²

; osoba dokonująca kontroli jest obowiązana bezzwłocznie pisemnie zawiadomić organ nadzoru budowlanego o przeprowadzonej kontroli;

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: nietezowane 15

4) bezpiecznego użytkowania obiektu każdorazowo w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 61 pkt 2;

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 4a
- Orzeczenia: nietezowane 3

4a) w przypadku zgłoszenia przez osoby zamieszkujące lokal mieszkalny znajdujący się w obiekcie budowlanym o dokonaniu nieuzasadnionych względami technicznymi lub użytkowymi ingerencji lub naruszeń, powodujących, że nie są spełnione warunki określone w art. 5 ust. 2.

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 1 Pkt. 5 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 1

5) (*uchylony*) 6) (*uchylony*)

1a. W trakcie kontroli, o której mowa w ust. 1, należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.

1b.
(*uchylony*)

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 33
- Interpretacje: 1

2. Obowiązek kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, nie obejmuje właścicieli i zarządców:

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 2 Pkt. 1

- Orzeczenia: nietezowane 7

1) budynków mieszkalnych jednorodzinnych;

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 2 Pkt. 2

- Orzeczenia: nietezowane 3

2) obiektów budowlanych: a) budownictwa
zagrodowego i letniskowego,

b)

wymienionych w art. 29 ust. 1.

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 2a

- Orzeczenia: nietezowane 1

2a. Kontrolę, o której mowa w ust. 1 pkt 4a, właściciel lub zarządca jest zobowiązany przeprowadzić w terminie 3 dni od otrzymania zgłoszenia.

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 3

- Orzeczenia: tezowane 42, nietezowane 354

- Wzory: 3

3. Organ nadzoru budowlanego - w razie stwierdzenia nieodpowiedniego stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części, mogącego spowodować zagrożenie: życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska - nakazuje przeprowadzenie kontroli, o której mowa w ust. 1, a także może żądać przedstawienia ekspertyzy stanu technicznego obiektu lub jego części.

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 4

- Orzeczenia: nietezowane 8

- Interpretacje: 1

4. Kontrole, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 5-6a, przeprowadzają osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 5

- Orzeczenia: nietezowane 2

- Interpretacje: 2

5. Kontrole stanu technicznego instalacji elektrycznych, piorunochronnych i gazowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2, mogą przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń, instalacji oraz sieci energetycznych i gazowych.

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 6
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 7

6. Kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c, powinny przeprowadzać:

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 6 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 4

1) osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominiarskim - w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych;

2) osoby posiadające uprawnienia budowlane odpowiedniej specjalności - w odniesieniu do przewodów kominowych, o których mowa w pkt 1, oraz do kominów przemysłowych, kominów wolno stojących oraz kominów lub przewodów kominowych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych.

6a. Kontrolę stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących mogą przeprowadzać także upoważnieni pracownicy państwowej służby do spraw bezpieczeństwa budowli piętrzących.

- Art. 62 [Rozwinięcie] § 7
- Akty wykonawcze: 1

7. Szczegółowy zakres kontroli niektórych budowli oraz obowiązek przeprowadzania ich części, niż zostało to ustalone w ust. 1, może być określony w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 pkt 2.

- Art. 63 [Przechowywanie dokumentów]
- Orzeczenia: tezowane 14, nietezowane 214
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 63 [Przechowywanie dokumentów]

- Art. 63 [Przechowywanie dokumentów] § 1
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 71

1. Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany przechowywać przez okres istnienia obiektu dokumenty, o których mowa w art. 60, oraz opracowania projektowe i dokumenty techniczne robót budowlanych wykonywanych w obiekcie w toku jego użytkowania.

- Art. 63 [Przechowywanie dokumentów] § 2 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 12

2. (*uchylony*)

- Art. 63 [Przechowywanie dokumentów] § 3 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 6

3. (*uchylony*)

- Art. 63a (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 1
- Komentarze: 24
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 63a (*uchylony*)

- Art. 64 [Książka obiektu budowlanego]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 68
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 4
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 64 [Książka obiektu budowlanego]

- Art. 64 [Książka obiektu budowlanego] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 25

1. Właściciel lub zarządca jest obowiązany prowadzić dla każdego budynku oraz obiektu budowlanego niebędącego budynkiem, którego projekt jest objęty obowiązkiem sprawdzenia, o którym mowa w art. 20 ust. 2, książkę obiektu budowlanego, stanowiącą dokument przeznaczony do zapisów dotyczących przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektu budowlanego.

- Art. 64 [Książka obiektu budowlanego] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 11

2. Obowiązek prowadzenia książki obiektu budowlanego, o którym mowa w ust. 1, nie obejmuje właścicieli i zarządców:

- Art. 64 [Książka obiektu budowlanego] § 2 Pkt. 1

- Orzeczenia: nietezowane 1

1) budynków mieszkalnych jednorodzinnych;

- Art. 64 [Książka obiektu budowlanego] § 2 Pkt. 2

- Orzeczenia: nietezowane 2

2) obiektów budowlanych: a) budownictwa
zagrodowego i letniskowego,

b)

wymienionych w art. 29 ust. 1;

3)

dróg lub obiektów mostowych, jeżeli prowadzą książkę drogi lub książkę obiektu mostowego na podstawie przepisów o drogach publicznych.

- Art. 64 [Książka obiektu budowlanego] § 3

- Orzeczenia: nietezowane 3

3. Protokoły z kontroli obiektu budowlanego, w tym protokoły z kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz.U. z 2018 r. poz. 1984 oraz z 2019 r. poz. 730), oceny i ekspertyzy dotyczące jego stanu technicznego, świadectwo charakterystyki energetycznej oraz dokumenty, o których mowa w art. 60, są dołączone do książki obiektu budowlanego.

- Art. 64 [Książka obiektu budowlanego] § 4

- Akty wykonawcze: 2

4. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór książki obiektu budowlanego i sposób jej prowadzenia.

- Art. 65 [Udostępnianie dokumentów]

- Orzeczenia: tezone 1, nietezowane 131

- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 65 [Udostępnianie dokumentów] Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany udostępniać dokumenty, o których mowa w art. 64 ust. 3, przedstawicielom organu nadzoru budowlanego oraz innych jednostek organizacyjnych i organów upoważnionych do kontroli utrzymania obiektów budowlanych we właściwym stanie technicznym oraz do kontroli przestrzegania przepisów obowiązujących w budownictwie.

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości]
- Orzeczenia: tezowane 471, nietezowane 2732
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 4
- Czasopisma: 4
- Interpretacje: 3
- Wzory: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości]

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości] § 1
- Orzeczenia: tezowane 291, nietezowane 1996
- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1
- Interpretacje: 1
- Wzory: 1

1. W przypadku stwierdzenia, że obiekt budowlany:

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 34, nietezowane 894

1) może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi, bezpieczeństwu mienia bądź środowiska albo

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 21, nietezowane 217

2) jest użytkowany w sposób zagrażający życiu lub zdrowiu ludzi, bezpieczeństwu mienia lub środowisku, albo

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 51, nietezowane 639

3) jest w nieodpowiednim stanie technicznym, albo

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości] § 1 Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 28

4) powoduje swym wyglądem oszpecenie otoczenia

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości] § 1
- Orzeczenia: tezowane 8

- organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, określając termin wykonania tego obowiązku.

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości] § 1a
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 13

1a. W przypadku stwierdzenia nieuzasadnionych względami technicznymi lub użytkowymi ingerencji lub naruszenia wymagań dotyczących obiektu budowlanego, których charakter uniemożliwia lub znacznie utrudnia użytkowanie go do celów mieszkalnych, organ nadzoru budowlanego nakazuje, w drodze decyzji, usunięcie skutków ingerencji lub naruszeń lub przywrócenie stanu poprzedniego. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być ogłoszona ustnie.

- Art. 66 [Usuwanie nieprawidłowości] § 2
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 162
- Interpretacje: 3

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1-3, organ nadzoru budowlanego może zakazać użytkowania obiektu budowlanego lub jego części do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Decyzja o zakazie użytkowania obiektu, jeżeli występują okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być ogłoszona ustnie.

- Art. 67 [Rozbiórka]
- Orzeczenia: tezowane 50, nietezowane 516
- Komentarze: 26
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 67 [Rozbiórka]

- Art. 67 [Rozbiórka] § 1
- Orzeczenia: tezowane 40, nietezowane 398
- Piśmiennictwo : 2
- Monografie: 2

- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Wzory: 1

1. Jeżeli nieużytkowany lub niewykończony obiekt budowlany nie nadaje się do remontu, odbudowy lub wykończenia, organ nadzoru budowlanego wydaje decyzję nakazującą właścicielowi lub zarządcy rozbiórkę tego obiektu i uporządkowanie terenu oraz określającą terminy przystąpienia do tych robót i ich zakończenia. 1a. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do całości elektrowni wiatrowej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 654), z zastrzeżeniem, że obowiązującym do rozbiórki i przywrócenia użytkowanego terenu do stanu pierwotnego jest podmiot, który w przypadku:

1)
nieuzyskania pozwolenia na użytkowanie - uzyskał pozwolenie na budowę dla danej elektrowni wiatrowej;

2)
instalacji, dla których uzyskano pozwolenie na użytkowanie - jako ostatni prowadził eksploatację danej elektrowni wiatrowej.

- Art. 67 [Rozbiórka] § 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 10

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do obiektów budowlanych wpisanych do rejestru zabytków.

- Art. 67 [Rozbiórka] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 17
- Interpretacje: 1

3. W stosunku do obiektów budowlanych niewpisanych do rejestru zabytków, a objętych ochroną konserwatorską na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzję, o której mowa w ust. 1, organ nadzoru budowlanego wydaje po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

- Art. 67 [Rozbiórka] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 3

4. Wojewódzki konserwator zabytków jest obowiązany zająć stanowisko w terminie 30 dni. Niezajęcie stanowiska w tym terminie uznaje się za uzgodnienie.

- Art. 68 [Opróżnienie budynku]
- Orzeczenia: tezowane 45, nietezowane 350
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 10
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 68 [Opróżnienie budynku] W razie stwierdzenia potrzeby opróżnienia w całości lub w części budynku przeznaczonego na pobyt ludzi, bezpośrednio grożącego zawaleniem, organ nadzoru budowlanego jest obowiązany:

- Art. 68 [Opróżnienie budynku] Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 103
- Praktyczne wyjaśnienia: 1

1) nakazać, w drodze decyzji, na podstawie protokołu oględzin, właścicielowi lub zarządcy obiektu budowlanego opróżnienie bądź wyłączenie w określonym terminie całości lub części budynku z użytkowania;

- Art. 68 [Opróżnienie budynku] Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 29

2) przesłać decyzję, o której mowa w pkt 1, obowiązanemu do zapewnienia lokali zamiennych na podstawie odrębnych przepisów;

- Art. 68 [Opróżnienie budynku] Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 15
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Wzory: 1

3) zarządzić: a) umieszczenie na budynku zawiadomienia o stanie zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia oraz o zakazie jego użytkowania, b) wykonanie doraźnych zabezpieczeń i usunięcie zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia, z określeniem, technicznie uzasadnionych, terminów ich wykonania.

- Art. 69 [Usuwanie niebezpieczeństw]
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 100
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 69 [Usuwanie niebezpieczeństw]

- Art. 69 [Usuwanie niebezpieczeństw] § 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 34
- Wzory: 1

1. W razie konieczności niezwłocznego podjęcia działań mających na celu usunięcie niebezpieczeństwa dla ludzi lub mienia, lub ingerencji lub naruszeń, o których mowa w art. 66 ust. 1a, organ nadzoru budowlanego zapewni, na koszt właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego, zastosowanie niezbędnych środków zabezpieczających.

- Art. 69 [Usuwanie niebezpieczeństw] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 3

2. Do zastosowania, na koszt właściciela lub zarządcy, środków przewidzianych w ust. 1 są upoważnione również organy Policji i Państwowej Straży Pożarnej. O podjętych działaniach organy te powinny niezwłocznie zawiadomić organ nadzoru budowlanego.

- Art. 70 [Rozwinięcie]
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 172
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 3
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 70 [Rozwinięcie]

- Art. 70 [Rozwinięcie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 60
- Interpretacje: 1

1. Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu budowlanego, na których spoczywają obowiązki w zakresie napraw, określone w przepisach odrębnych bądź umowach,

są obowiązani w czasie lub bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1-4a, usunąć stwierdzone uszkodzenia oraz uzupełnić braki, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska, a w szczególności katastrofę budowlaną, pożar, wybuch, porażenie prądem elektrycznym albo zatrucie gazem.

- Art. 70 [Rozwinięcie] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 33

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, powinien być potwierdzony w protokole z kontroli obiektu budowlanego. Osoba dokonująca kontroli jest obowiązana bezzwłocznie przesłać kopię tego protokołu do organu nadzoru budowlanego. Organ nadzoru budowlanego, po otrzymaniu kopii protokołu, przeprowadza bezzwłocznie kontrolę obiektu budowlanego w celu potwierdzenia usunięcia stwierdzonych uszkodzeń oraz uzupełnienia braków, o których mowa w ust. 1.

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania]
- Orzeczenia: tezowane 305, nietezowane 2061
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 5
- Czasopisma: 5
- Interpretacje: 13
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania]

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 1
- Orzeczenia: tezowane 125, nietezowane 835
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 22

1. Przez zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części rozumie się w szczególności:

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 1 Pkt. 1 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 37
- Interpretacje: 2

1) (*uchylony*)

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 55, nietezowane 393
- Piśmiennictwo : 5
- Monografie: 1
- Czasopisma: 2
- n.ius: 2
- Interpretacje: 14

2) podjęcie bądź zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki: bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, pracy, zdrowotne, higieniczno-sanitarne, ochrony środowiska bądź wielkość lub układ obciążeń.

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 2
- Orzeczenia: tezowane 54, nietezowane 813
- Interpretacje: 4
- Wzory: 1

2. Zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wymaga zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej. W zgłoszeniu należy określić dotychczasowy i zamierzony sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Do zgłoszenia należy dołączyć:

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 44

1) opis i rysunek określający usytuowanie obiektu budowlanego w stosunku do granic nieruchomości i innych obiektów budowlanych istniejących lub budowanych na tej i sąsiednich nieruchomościach, z oznaczeniem części obiektu budowlanego, w której zamierza się dokonać zmiany sposobu użytkowania;

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 59

2) zwięzły opis techniczny, określający rodzaj i charakterystykę obiektu budowlanego oraz jego konstrukcję, wraz z danymi techniczno-użytkowymi, w tym wielkościami i rozkładem obciążeń, a w razie potrzeby, również danymi technologicznymi;

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 2 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 43
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

3) oświadczenie, o którym mowa w art. 32 ust. 4 pkt 2;

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 2 Pkt. 4

- Orzeczenia: tezowane 12, nietezowane 108

4) zaświadczenie wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o zgodności zamierzonego sposobu użytkowania obiektu budowlanego z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 2 Pkt. 5
- Orzeczenia: nietezowane 20

5) w przypadku zmiany sposobu użytkowania, o której mowa w ust. 1 pkt 2 - ekspertyzę techniczną, wykonaną przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane bez ograniczeń w odpowiedniej specjalności;

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 2 Pkt. 6
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 9

6) w zależności od potrzeb - pozwolenia, uzgodnienia lub opinie wymagane odrębnymi przepisami.

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 3
- Orzeczenia: tezowane 49, nietezowane 534

3. W razie konieczności uzupełnienia zgłoszenia organ administracji architektoniczno-budowlanej nakłada na zgłaszającego, w drodze postanowienia, obowiązek uzupełnienia, w określonym terminie, brakujących dokumentów, a w przypadku ich nieuzupełnienia, wnosi sprzeciw w drodze decyzji.

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 4
- Orzeczenia: tezowane 22, nietezowane 111
- Interpretacje: 2

4. Zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2, należy dokonać przed dokonaniem zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Zmiana sposobu użytkowania może nastąpić, jeżeli w terminie 30 dni, od dnia doręczenia zgłoszenia, organ administracji architektoniczno-budowlanej, nie wniesie sprzeciwu w drodze decyzji i nie później niż po upływie 2 lat od doręczenia zgłoszenia.

4a. (*uchylony*)

4b.

Do sprzeciwu, o którym mowa w ust. 4, przepis art. 30 ust. 6a stosuje się.

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 4c
- Orzeczenia: tezowane 1

4c. Organ administracji architektoniczno-budowlanej może z urzędu przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 4, wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia

sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 4, oraz uprawnia inwestora do zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 5
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 106
- Wzory: 1

5. Organ administracji architektoniczno-budowlanej wnosi sprzeciw, jeżeli zamierzona zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części:

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 5 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 32

1) wymaga wykonania robót budowlanych, objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę;

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 5 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 30

2) narusza ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i innych aktów prawa miejscowego albo decyzji o warunkach budowy i zagospodarowania terenu, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 5 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 19

3) może spowodować niedopuszczalne: a)

zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia,

b)

pogorszenie stanu środowiska lub stanu zachowania zabytków,

c)

pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych,

d)

wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 6
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 102
- Interpretacje: 2

6. Jeżeli zamierzona zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wymaga wykonania robót budowlanych:

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 6 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 72

1) objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę - rozstrzygnięcie w sprawie zmiany sposobu użytkowania następuje w decyzji o pozwoleniu na budowę;

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 6 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 13

2) objętych obowiązkiem zgłoszenia - do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 ust. 2-4.

- Art. 71 [Zmiana sposobu użytkowania] § 7
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 54

7. Dokonanie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2, po zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części nie wywołuje skutków prawnych.

8. Zmiana sposobu użytkowania domu jednorodzinnego lub jego części jest niedopuszczalna, jeśli obiekt ten jest zlokalizowany na nieruchomości, o której mowa w art. 53 ust. 6 oraz ust. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości.

- Art. 71a [Opłata legalizacyjna]
- Orzeczenia: tezowane 64, nietezowane 618
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 71a [Opłata legalizacyjna]

- Art. 71a [Opłata legalizacyjna] § 1
- Orzeczenia: tezowane 21, nietezowane 261
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1
- Wzory: 1

1. W razie zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części bez wymaganego zgłoszenia, organ nadzoru budowlanego, w drodze postanowienia:

- Art. 71a [Opłata legalizacyjna] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 91

1) wstrzymuje użytkowanie obiektu budowlanego lub jego części;

- Art. 71a [Opłata legalizacyjna] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 37

2) nakłada obowiązek przedstawienia w wyznaczonym terminie dokumentów, o których mowa w art. 71 ust. 2.

- Art. 71a [Opłata legalizacyjna] § 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 43

- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1
- Wzory: 1

2. Po upływie terminu lub na wniosek zobowiązanego, organ nadzoru budowlanego sprawdza wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, i - w przypadku stwierdzenia jego wykonania - w drodze postanowienia ustala wysokość opłaty legalizacyjnej. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

- Art. 71a [Opłata legalizacyjna] § 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 11

3. Do opłaty legalizacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące kar, o których mowa w art. 59f ust. 1, z tym że stawka opłaty podlega dziesięciokrotnemu podwyższeniu.

- Art. 71a [Opłata legalizacyjna] § 4
- Orzeczenia: tezowane 17, nietezowane 181
- Piśmiennictwo : 1
- ius.focus: 1
- Wzory: 1

4. W przypadku niewykonania w terminie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, albo dalszego użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, pomimo jego wstrzymania, albo zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, pomimo wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 71 ust. 3-5, organ nadzoru budowlanego, w drodze decyzji, nakazuje przywrócenie poprzedniego sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części.

- Art. 72 [Upoważnienie]
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 91
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 72 [Upoważnienie]

- Art. 72 [Upoważnienie] § 1
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 54

1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb postępowania w sprawach rozbiórek, o których mowa w art. 67.

- Art. 72 [Upoważnienie] § 2
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 6

2. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania

przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób i warunki przeprowadzania oraz tryb postępowania w sprawach rozbiórek obiektów budowlanych, wykonywanych metodą wybuchową.

- Art. 72 [Upoważnienie] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 2

3. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, należy określić czynności organu nadzoru budowlanego prowadzącego postępowanie w sprawie rozbiórki oraz obowiązki nakładane na właściciela lub zarządcę obiektu budowlanego oraz warunki ich wykonania, mając na uwadze, że obowiązki te powinny być technicznie uzasadnione i nie powodować nadmiernego obciążenia właściciela lub zarządcy.

Rozdział

7. Katastrofa budowlana.

- Art. 73 [Definicja]
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 37
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 3
- Tłumaczenia GB DE

Art. 73 [Definicja]

- Art. 73 [Definicja] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 20

1. Katastrofą budowlaną jest niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów.

- Art. 73 [Definicja] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 4

2. Nie jest katastrofą budowlaną:

- Art. 73 [Definicja] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 2

1) uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany, nadającego się do naprawy lub wymiany; 2)
uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych związanych z budynkami;

3)
awaria instalacji.

- Art. 74 [Postępowanie wyjaśniające]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 32
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 74 [Postępowanie wyjaśniające] Postępowanie wyjaśniające w sprawie przyczyn katastrofy budowlanej prowadzi właściwy organ nadzoru budowlanego.

- Art. 75 [Obowiązki różnych podmiotów]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 48
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 75 [Obowiązki różnych podmiotów]

- Art. 75 [Obowiązki różnych podmiotów] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 31

1. W razie katastrofy budowlanej w budowanym, rozbieranym lub użytkowanym obiekcie budowlanym, kierownik budowy (robót), właściciel, zarządca lub użytkownik jest obowiązany:

- Art. 75 [Obowiązki różnych podmiotów] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 1

1) zorganizować doraźną pomoc poszkodowanym i przeciwdziałać rozszerzaniu się skutków katastrofy; 2)
zabezpieczyć miejsce katastrofy przed zmianami uniemożliwiającymi prowadzenie postępowania, o którym mowa w art. 74;

- Art. 75 [Obowiązki różnych podmiotów] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 21

3) niezwłocznie zawiadomić o katastrofie: a)

organ nadzoru budowlanego,

b)
właściwego miejscowo prokuratora i Policję,

c)
inwestora, inspektora nadzoru inwestorskiego i projektanta obiektu budowlanego, jeżeli katastrofa nastąpiła w trakcie budowy,

d)
inne organy lub jednostki organizacyjne zainteresowane przyczynami lub skutkami katastrofy z mocy szczególnych przepisów.

- Art. 75 [Obowiązki różnych podmiotów] § 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 1

2. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się do czynności mających na celu ratowanie życia lub zabezpieczenie przed rozszerzaniem się skutków katastrofy. W tych przypadkach należy szczegółowo opisać stan po katastrofie oraz zmiany w nim wprowadzone, z oznaczeniem miejsc ich wprowadzenia na szkicach i, w miarę możliwości, na fotografiach.

- Art. 76 [Obowiązki organu]
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 46
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 76 [Obowiązki organu]

- Art. 76 [Obowiązki organu] § 1
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 10

1. Organ, o którym mowa w art. 74, po otrzymaniu zawiadomienia o katastrofie budowlanej jest obowiązany:

- Art. 76 [Obowiązki organu] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 3

1) niezwłocznie powołać komisję w celu ustalenia przyczyn i okoliczności katastrofy oraz zakresu czynności niezbędnych do likwidacji zagrożenia bezpieczeństwa ludzi lub mienia;

- Art. 76 [Obowiązki organu] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 2

2) niezwłocznie zawiadomić o katastrofie budowlanej właściwy organ nadzoru budowlanego wyższego stopnia oraz Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

2. W skład komisji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wchodzi: przedstawiciel organu nadzoru budowlanego jako przewodniczący, przedstawiciele innych zainteresowanych lub właściwych rzeczowo organów administracji rządowej, przedstawiciele samorządu terytorialnego, a także, w miarę potrzeby, rzeczoznawca budowlany lub inne osoby posiadające wymagane kwalifikacje zawodowe.

- Art. 76 [Obowiązki organu] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 2

3. Do udziału w czynnościach komisji mogą być wezwani:

- Art. 76 [Obowiązki organu] § 3 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 1

1) inwestor, właściciel lub zarządca oraz użytkownik obiektu budowlanego; 2) projektant, przedstawiciel wykonawcy i producenta lub importera wyrobów budowlanych;

3)

osoby odpowiedzialne za nadzór nad wykonywanymi robotami budowlanymi.

- Art. 76 [Obowiązki organu] § 4
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 10

4. Organ, o którym mowa w art. 74, może nakazać właścicielowi lub zarządcy, w drodze decyzji, zabezpieczenie miejsca katastrofy oraz obiektu budowlanego, który uległ katastrofie, uporządkowanie terenu lub wykonanie innych niezbędnych czynności i robót budowlanych. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i może być ogłoszona ustnie. W razie niewykonania lub nadmiernej zwłoki w wykonaniu decyzji przez właściciela lub zarządcę obiektu budowlanego, organ zapewni jej wykonanie na koszt i ryzyko zobowiązanego.

- Art. 76a [Wspólne postępowanie wyjaśniające dla wszystkich obiektów uszkodzonych w wyniku katastrofy]
- Komentarze: 3
- [Porównaj](#)

Art. 76a [Wspólne postępowanie wyjaśniające dla wszystkich obiektów uszkodzonych w wyniku katastrofy] W przypadku, kiedy okoliczności wskazują na duże prawdopodobieństwo wspólnej przyczyny katastrofy budowlanej obejmującej kilka obiektów budowlanych, organ nadzoru budowlanego może prowadzić jedno postępowanie wyjaśniające dla wszystkich obiektów uszkodzonych w wyniku katastrofy.

- Art. 77 [Sytuacja szczególna]
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 31
- Komentarze: 26
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 77 [Sytuacja szczególna] Organy, o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 2, mogą przejąć prowadzenie postępowania wyjaśniającego przyczyny i okoliczności powstania katastrofy budowlanej.

- Art. 78 [Czynności zabezpieczające]
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 62
- Komentarze: 26

- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 78 [Czynności zabezpieczające]

- Art. 78 [Czynności zabezpieczające] § 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 17
- Wzory: 1

1. Po zakończeniu prac komisji organ nadzoru budowlanego niezwłocznie wydaje decyzję określającą zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia obiektu budowlanego do czasu wykonania robót doprowadzających obiekt do stanu właściwego.

- Art. 78 [Czynności zabezpieczające] § 2
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 12
- Piśmiennictwo : 1
- n.ius: 1
- Wzory: 1

2. Organ, o którym mowa w ust. 1, może zlecić na koszt inwestora, właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego sporządzenie ekspertyzy, jeżeli jest to niezbędne do wydania decyzji lub do ustalenia przyczyn katastrofy.

- Art. 79 [Usunięcie skutków katastrofy]
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 15
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE

Art. 79 [Usunięcie skutków katastrofy] Inwestor, właściciel lub zarządca obiektu budowlanego po zakończeniu postępowania, o którym mowa w art. 78, jest obowiązany podjąć niezwłocznie działania niezbędne do usunięcia skutków katastrofy budowlanej.

Rozdział 8. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru]
- Orzeczenia: tezowane 20, nietezowane 3768
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE

- [Porównaj](#)

Art. 80 [Sprawowanie nadzoru]

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 1
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 835
- Interpretacje: 8

1. Zadania administracji architektoniczno-budowlanej wykonują, z zastrzeżeniem *ust. 3* i 4, następujące organy:

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 227
- Interpretacje: 1

1) starosta;

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 495

2) wojewoda;

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 6

3) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 2
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 2809
- Interpretacje: 49
- Wzory: 1

2. Zadania nadzoru budowlanego wykonują, z zastrzeżeniem *ust. 3* i 4, następujące organy:

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 1364
- Interpretacje: 3

1) powiatowy inspektor nadzoru budowlanego;

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 1522

2) wojewoda przy pomocy wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego jako kierownika wojewódzkiego nadzoru budowlanego, wchodzącego w skład zespolonej administracji wojewódzkiej; 3)

Główny Inspektor Nadzoru
Budowlanego

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 3 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 7

3. (*uchylony*)

- Art. 80 [Sprawowanie nadzoru] § 4
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 7

4. Administrację architektoniczno-budowlaną i nadzór budowlany w dziedzinie górnictwa sprawują organy określone w odrębnych przepisach.

- Art. 81 [Zadania]
- Orzeczenia: tezone 61, nietezowane 3721
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2
- Wzory: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 81 [Zadania]

- Art. 81 [Zadania] § 1
- Orzeczenia: tezone 26, nietezowane 2529

1. Do podstawowych obowiązków organów administracji architektoniczno-budowlanej nadzoru budowlanego należy:

i

- Art. 81 [Zadania] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 391

1) nadzór i kontrola nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego, a w szczególności:

- a) zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska,
- b) warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia w rozwiązaniach przyjętych w projektach budowlanych, przy wykonywaniu robót budowlanych oraz utrzymywaniu obiektów budowlanych,
- c) zgodności rozwiązań architektoniczno-budowlanych z przepisami techniczno-budowlanymi oraz zasadami wiedzy technicznej,
- d) właściwego wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie,
- e) stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych wyrobów zgodnie z art. 10;

- Art. 81 [Zadania] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 1495
- Interpretacje: 1

2) wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach określonych ustawą; 2a) współpraca z Prezesem Krajowego Zasobu Nieruchomości w realizacji zadań określonych w art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości;

2b)

nadzór nad użytkowaniem elektrowni wiatrowych w zakresie oceny stanu technicznego tych elektrowni.

3)

(uchylony)

- Art. 81 [Zadania] § 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 55

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 lit. b, c i e nie stosuje się do budownictwa doświadczalnego, wykonywanego na zamkniętych terenach badawczych.

- Art. 81 [Zadania] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 14

3. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego kontrolują posiadanie przez osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie uprawnień do pełnienia tych funkcji.

- Art. 81 [Zadania] § 4
- Orzeczenia: tezowane 23, nietezowane 299

4. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego przy wykonywaniu obowiązków określonych przepisami prawa budowlanego mogą dokonywać czynności kontrolnych. Protokolarne ustalenia dokonane w toku tych czynności stanowią podstawę do wydania decyzji oraz podejmowania innych środków przewidzianych w przepisach

prawa
budowlanego

.

- Art. 81a [Czynności kontrolne]
- Orzeczenia: tezowane 22, nietezowane 245
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 81a [Czynności kontrolne]

- Art. 81a [Czynności kontrolne] § 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 50

1. Organy nadzoru budowlanego lub osoby działające z ich upoważnienia mają prawo wstępu:

- Art. 81a [Czynności kontrolne] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 8

1) do obiektu budowlanego; 2) na teren:
budowy, a)

b)
zakładu pracy.

c)

(uchylona)

- Art. 81a [Czynności kontrolne] § 2
- Orzeczenia: tezowane 9, nietezowane 87

2. Czynności kontrolne, związane z wykonywaniem uprawnień organów nadzoru budowlanego, przeprowadza się w obecności inwestora, kierownika budowy lub robót, kierownika zakładu pracy lub wyznaczonego pracownika, bądź osób przez nich upoważnionych albo w obecności właściciela lub zarządcy obiektu, a w lokalu mieszkalnym - w obecności pełnoletniego domownika i przedstawiciela administracji lub zarządcy budynku.

- Art. 81a [Czynności kontrolne] § 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 14

3. W przypadku kontroli podmiotu niebędącego przedsiębiorcą, w razie nieobecności osób, o których mowa w ust. 2, w uzasadnionych przypadkach, czynności kontrolne mogą być dokonywane w obecności przywołanego pełnoletniego świadka.

- Art. 81a [Czynności kontrolne] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 2

4. Czynności kontrolne dotyczące obiektów budowlanych, które są w zarządzie państw obcych albo są użytkowane przez przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych tych państw lub przez inne osoby zrównane z nimi na podstawie ustaw, umów lub powszechnie ustalonych zwyczajów międzynarodowych, mogą być wykonywane za zgodą tych przedstawicieli lub osób.

- Art. 81b (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 1
- Komentarze: 8
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 81b (*uchylony*)

- Art. 81c [Udzielanie informacji]
- Orzeczenia: tezowane 300, nietezowane 1732
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 81c [Udzielanie informacji]

- Art. 81c [Udzielanie informacji] § 1

- Orzeczenia: tezowane 32, nietezowane 258
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

1. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego przy wykonywaniu zadań określonych przepisami prawa budowlanego mogą żądać od uczestników procesu budowlanego, właściciela lub zarządcy obiektu budowlanego, informacji lub udostępnienia dokumentów:

- Art. 81c [Udzielanie informacji] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 69

1) związanych z prowadzeniem robót, przekazywaniem obiektu budowlanego do użytkowania, utrzymaniem i użytkowaniem obiektu budowlanego;

- Art. 81c [Udzielanie informacji] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 5

2) świadczących, że wyroby stosowane przy wykonywaniu robót budowlanych, a w szczególności wyroby budowlane, zostały wprowadzone do obrotu lub udostępnione na rynku krajowym zgodnie z przepisami odrębnymi.

- Art. 81c [Udzielanie informacji] § 2
- Orzeczenia: tezowane 226, nietezowane 1299
- Wzory: 1

2. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, w razie powstania uzasadnionych wątpliwości co do jakości wyrobów budowlanych lub robót budowlanych, a także stanu technicznego obiektu budowlanego, mogą nałożyć, w drodze postanowienia, na osoby, o których mowa w ust. 1, obowiązek dostarczenia w określonym terminie odpowiednich ocen technicznych lub ekspertyz. Koszty ocen i ekspertyz ponosi osoba zobowiązana do ich dostarczenia.

- Art. 81c [Udzielanie informacji] § 3
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 46

- Wzory: 1

3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie.

- Art. 81c [Udzielanie informacji] § 4
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 112
- Wzory: 1

4. W razie niedostarczenia w wyznaczonym terminie żądanych ocen lub ekspertyz albo w razie dostarczenia ocen lub ekspertyz, które niedostatecznie wyjaśniają sprawę będącą ich przedmiotem, organ administracji architektoniczno-budowlanej lub nadzoru budowlanego może zlecić wykonanie tych ocen lub ekspertyz albo wykonanie dodatkowych ocen lub ekspertyz na koszt osoby zobowiązanej do ich dostarczenia.

- Art. 82 [Kompetencje]
- Orzeczenia: tezowane 46, nietezowane 3611
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 4
- Monografie: 1
- Czasopisma: 3
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 82 [Kompetencje]

- Art. 82 [Kompetencje] § 1
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 653
- Interpretacje: 1
- Wzory: 1

1. Do właściwości organów administracji architektoniczno-budowlanej należą sprawy określone w ustawie i niezastrzeżone do właściwości innych organów.

- Art. 82 [Kompetencje] § 2
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 551
- Piśmiennictwo : 2
- Czasopisma: 2
- Interpretacje: 9
- Wzory: 1

2. Organem administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, jest starosta.

- Art. 82 [Kompetencje] § 3
- Orzeczenia: tezowane 23, nietezowane 2654
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

- Interpretacje: 1

3. Wojewoda jest organem administracji architektoniczno-budowlanej wyższego stopnia w stosunku do starosty oraz organem pierwszej instancji w sprawach obiektów i robót budowlanych:

- Art. 82 [Kompetencje] § 3 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 28

1) usytuowanych na terenie pasa technicznego, portów i przystani morskich, morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, a także na innych terenach przeznaczonych do utrzymania ruchu i transportu morskiego;

- Art. 82 [Kompetencje] § 3 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 55

2) hydrotechnicznych piętrzących, upustowych, regulacyjnych, melioracji podstawowych oraz kanałów i innych obiektów służących kształtowaniu zasobów wodnych i korzystaniu z nich, wraz z obiektami towarzyszącymi;

- Art. 82 [Kompetencje] § 3 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 100

3) dróg publicznych krajowych i wojewódzkich wraz z obiektami i urządzeniami służącymi do utrzymania tych dróg i transportu drogowego oraz sytuowanymi w granicach pasa drogowego sieciami uzbrojenia terenu - niezwiązanymi z użytkowaniem drogi, a w odniesieniu do dróg ekspresowych i autostrad - wraz z obiektami i urządzeniami obsługi podróźnych, pojazdów i przesyłek;

- Art. 82 [Kompetencje] § 3 Pkt. 3a
- Orzeczenia: nietezowane 12

3a) usytuowanych na obszarze kolejowym;

- Art. 82 [Kompetencje] § 3 Pkt. 4
- Orzeczenia: nietezowane 1

4) lotnisk cywilnych wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi;

- Art. 82 [Kompetencje] § 3 Pkt. 5
- Orzeczenia: nietezowane 15

5) usytuowanych na terenach zamkniętych;

- Art. 82 [Kompetencje] § 3 Pkt. 5a
- Orzeczenia: nietezowane 1

5a) dotyczących strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, o których mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 404 oraz z 2019 r. poz. 630);

- Art. 82 [Kompetencje] § 3 Pkt. 5b
- Orzeczenia: nietezowane 15
- Interpretacje: 1

5b) elektrowni wiatrowych, w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych;

5c)
inwestycji KZN.

6)

(uchylony)

- Art. 82 [Kompetencje] § 4
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 5

4. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, także inne niż wymienione w ust. 3 obiekty i roboty budowlane, w sprawach których organem pierwszej instancji jest wojewoda.

- Art. 82a [Czynności powierzone]
- Orzeczenia: tezone 2, nietezowane 33
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 82a [Czynności powierzone] Starosta nie może powierzyć gminom, w drodze porozumienia, sprawy z zakresu swojej właściwości jako organu administracji architektoniczno-budowlanej. Przepisu art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511) nie stosuje się.

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej]
- Orzeczenia: nietezowane 36
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej]

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 19

1. Organy administracji architektoniczno-budowlanej:

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 5

1) prowadzą rejestr wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę oraz rejestr zgłoszeń budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, a także przekazują do organu wyższego stopnia wprowadzone do nich dane;

1a)

prowadzą odrębny rejestr wniosków o pozwolenie na budowę, decyzji o pozwoleniu na budowę oraz rejestr zgłoszeń budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, dotyczący terenów zamkniętych;

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 5

2) przekazują bezzwłocznie organom nadzoru budowlanego:

a)

kopie ostatecznych decyzji o pozwoleniu na budowę wraz z zatwierdzonym projektem budowlanym

b)
kopie ostatecznych odrębnych decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego wraz z tym projektem,

c)
kopie innych decyzji, postanowień i zgłoszeń wynikających z przepisów prawa budowlanego
;

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 3

3) uczestniczą, na wezwanie organów nadzoru budowlanego, w czynnościach inspekcyjnych i kontrolnych oraz udostępniają wszelkie dokumenty i informacje związane z tymi czynnościami.

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 2

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, prowadzony jest w formie elektronicznej. Dane wprowadza się do rejestru i przesyła drogą elektroniczną do organu wyższego stopnia na bieżąco.

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 3

3. Rejestr, o którym mowa w ust. 1 pkt 1a, może być prowadzony przez wojewodę w postaci papierowej. W takim przypadku wojewoda uwierzytelnioną kopię rejestru przekazuje do organu wyższego stopnia do piątego dnia każdego miesiąca lub, jeżeli dzień ten jest dniem wolnym od pracy, pierwszego dnia roboczego po tym terminie. 3a. W rejestrze wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę zamieszcza się następujące dane:

1)

w zakresie dotyczącym wniosków o pozwolenie na budowę:

a)

nazwę i adres organu administracji architektoniczno-budowlanej,

b)

numer lub numery ewidencyjne wniosku,

c)

datę wpływu wniosku i datę rejestracji wniosku,

d)

imię i nazwisko albo nazwę inwestora,

e)

adres zamieszkania lub siedziby inwestora,

f)

informacje dotyczące obiektu budowlanego i zamierzenia budowlanego w zakresie: rodzaju i kategorii obiektu budowlanego, a w przypadku budynku także jego kubatury, oraz nazwy, rodzaju i adresu zamierzenia budowlanego,

g)

imię i nazwisko oraz numer uprawnień budowlanych projektanta opracowującego projekt budowlany, który został załączony do wniosku,

h)

informacje o:

-

wezwanie inwestora do uzupełnienia braków na podstawie art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie: daty wysłania wezwania, daty uzupełnienia braków oraz liczby dni związanych z uzupełnieniem braków,

-

wycofaniu wniosku przez inwestora oraz datę jego wycofania,

-
przekazaniu wniosku zgodnie z właściwością,

-
pozostawieniu wniosku bez rozpoznania,

i)
inne uwagi organu;

2)
w zakresie dotyczącym decyzji o pozwoleniu na budowę:

a)
nazwę i adres organu administracji architektoniczno-budowlanej wydającego decyzję,

b)
numer lub numery ewidencyjne wniosku,

c)
datę wpływu wniosku i datę rejestracji wniosku,

d)
informację o wezwaniu inwestora do:

-
uzupełnienia braków na podstawie art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego i datę uzupełnienia braków,

-
uzupełnienia braków na podstawie art. 35 ust. 3 w zakresie: daty wysłania postanowienia, daty uzupełnienia braków oraz liczby dni związanych z uzupełnieniem braków,

e)
numer lub numery ewidencyjne decyzji,

f)
datę wydania decyzji,

g)
informacje o rozstrzygnięciu zawartym w decyzji,

h)
informacje dotyczące zawieszenia postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę w zakresie: daty zawieszenia postępowania, daty podjęcia postępowania oraz liczby dni trwania zawieszenia postępowania,

i)
informacje o:

-
uzgodnieniach z wojewódzkim konserwatorem zabytków w zakresie: daty wysłania dokumentów do konserwatora, daty otrzymania uzgodnień oraz liczby dni trwania uzgodnienia,

-
innych przyczynach wydłużenia terminu wydania decyzji w zakresie: przyczyn wydłużenia terminu oraz liczby dni trwania wydłużenia,

-
przekroczeniu ustawowego terminu wydania decyzji w zakresie kalendarzowej liczby dni prowadzenia postępowania, liczby dni wskazującej czas prowadzenia postępowania po odjęciu okoliczności wskazanych w art. 35 ust. 8 i liczby dni wskazującej przekroczenie terminu, o którym mowa w art. 35 ust. 6,

j)
inne uwagi.

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej] § 4 (*uchylony*)

- Akty wykonawcze: 2

4. (*uchylony*) 4a. W rejestrze zgłoszeń dotyczących budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, zamieszcza się następujące dane:

1)
nazwę i adres organu administracji architektoniczno-budowlanej;

2)
numer lub numery ewidencyjne zgłoszenia;

3)
datę wpływu zgłoszenia i datę rejestracji zgłoszenia;

4)
imię i nazwisko albo nazwę inwestora;

5)
adres zamieszkania lub siedziby inwestora;

6)
informacje dotyczące obiektu budowlanego i zamierzenia budowlanego w zakresie: rodzaju i kategorii obiektu budowlanego, a w przypadku budynku także jego kubatury, oraz nazwy,

rodzaju i adresu zamierzenia budowlanego;

7)

imię i nazwisko oraz numer uprawnień budowlanych projektanta opracowującego projekt budowlany, który został załączony do zgłoszenia;

8)

informacje o:

a)

wezwanie inwestora do uzupełnienia braków na podstawie art. 30 ust. 5c w zakresie: daty wysłania postanowienia i daty uzupełnienia braków,

b)

wycofaniu zgłoszenia przez inwestora oraz datę jego wycofania,

c)

przekazaniu zgłoszenia zgodnie z właściwością,

d)

pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania;

9)

datę zamieszczenia informacji o doręczeniu zgłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej;

10)

informacje w zakresie decyzji o wniesieniu sprzeciwu:

a)

numer lub numery ewidencyjne decyzji,

b)

data wydania decyzji,

c)

data nadania decyzji albo wprowadzenia do systemu, zgodnie z art. 30 ust. 6a;

11)

informację o niewniesieniu sprzeciwu;

12)

inne uwagi.

5.

(uchylony)

6. Rejestry wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę oraz rejestr zgłoszeń dotyczących budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, są prowadzone w sposób uniemożliwiający zmianę dokonanych wpisów.

7. Dane, o których mowa w ust. 3a i 4a, są jawne i publikowane na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 3a pkt 1 lit. e i lit. i oraz w pkt 2 lit. i tiret trzecie i lit. j oraz w ust. 4a pkt 5 i 12, oraz danych zawartych w rejestrach, o których mowa w ust. 1 pkt 1a.

- Art. 82b [Organy administracji architektoniczno-budowlanej] § 8
- Akty wykonawcze: 1

8. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru wniosków o pozwolenie na budowę i decyzji o pozwoleniu na budowę oraz rejestru zgłoszeń dotyczących budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b i 19a, uwzględniając dane i informacje podlegające wpisowi do rejestru.

- Art. 83 [Kompetencje]
- Orzeczenia: tezowane 64, nietezowane 8649
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 83 [Kompetencje]

- Art. 83 [Kompetencje] § 1
- Orzeczenia: tezowane 33, nietezowane 4203
- Interpretacje: 53
- Wzory: 1

1. Do właściwości powiatowego inspektora nadzoru budowlanego, jako organu pierwszej instancji, należą zadania i kompetencje, o których mowa w art. 37 ust. 3, art. 40 ust. 2, art. 41 ust. 4, art. 48-51, art. 54, art. 55, art. 57 ust. 4, 7 i 8, art. 59, art. 59a, art. 59c ust. 1, art. 59d ust. 1, art. 59g ust. 1, art. 62 ust. 1 pkt 3 i ust. 3, art. 65, art. 66, art. 67 ust. 1 i 3, art. 68, art. 69, art. 70 ust. 2, art. 71a, art. 74, art. 75 ust. 1 pkt 3 lit. a, art. 76, art. 78 oraz art. 97 ust. 1.

- Art. 83 [Kompetencje] § 2
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: tezowane 13, nietezowane 5293

2. Organem wyższego stopnia w stosunku do powiatowego inspektora nadzoru budowlanego jest wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego.

- Art. 83 [Kompetencje] § 3
- Orzeczenia: tezowane 10, nietezowane 211

3. Do właściwości wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego, jako organu pierwszej instancji, należą zadania i kompetencje określone w ust. 1, w sprawach, o których mowa w art. 82 ust. 3 i 4, oraz zadania i kompetencje określone w art. 7b ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

- Art. 83a (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 1

- Komentarze: 8
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 83a (*uchylony*)

- Art. 84 [Badania]
- Orzeczenia: tezowane 32, nietezowane 638
- Komentarze: 26
- Wzory: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 84 [Badania]

- Art. 84 [Badania] § 1
- Orzeczenia: tezowane 22, nietezowane 432

1. Do zadań organów nadzoru budowlanego należy:

- Art. 84 [Badania] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 11, nietezowane 274
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

1) kontrola przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego

;

- Art. 84 [Badania] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 15

2) kontrola działania organów administracji architektoniczno-budowlanej

;

3)

badanie przyczyn powstawania katastrof budowlanych

;

- Art. 84 [Badania] § 1 Pkt. 4

- Orzeczenia: nietezowane 1

4) współdziałanie z organami kontroli państwowej.

- Art. 84 [Badania] § 2

- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 40

2. Organy nadzoru budowlanego są obowiązane do:

- Art. 84 [Badania] § 2 Pkt. 1

- Orzeczenia: nietezowane 5

1) bezzwłocznego przesyłania organom administracji architektoniczno-budowlanej kopii decyzji i postanowień wynikających z przepisów prawa budowlanego ;

- Art. 84 [Badania] § 2 Pkt. 2

- Orzeczenia: nietezowane 1

2) prowadzenia ewidencji decyzji, postanowień i zgłoszeń, o których mowa w art. 82b ust. 1 pkt 2; 3) prowadzenia ewidencji rozpoczynanych i oddawanych do użytkowania obiektów budowlanych;

4)

prowadzenia ewidencji zawiadomień o kontrolach, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 3.

- Art. 84 [Badania] § 3 (*uchylony*)

- Akty wykonawcze: 1

- Orzeczenia: nietezowane 4

3. (*uchylony*)

- Art. 84 [Badania] § 4 (*uchylony*)

- Akty wykonawcze: 4
- Orzeczenia: nietezowane 4

4. (uchylony)

- Art. 84 [Badania] § 5
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 1

5. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzór i sposób prowadzenia ewidencji rozpoczynanych i oddawanych do użytkowania obiektów budowlanych .

6. Ewidencja rozpoczynanych i oddawanych do użytkowania obiektów budowlanych powinna zawierać w szczególności: określenie organu prowadzącego ewidencję, dane osobowe lub nazwę inwestora oraz inne niezbędne dane pochodzące ze składanych zawiadomień i decyzji.

- Art. 84a [Kontrola]
- Orzeczenia: tezowane 16, nietezowane 310
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 84a [Kontrola]

- Art. 84a [Kontrola] § 1
- Orzeczenia: tezowane 8, nietezowane 176

1. Kontrola przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego obejmuje:

- Art. 84a [Kontrola] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 121

1) kontrolę zgodności wykonywania robót budowlanych z przepisami pr
awa

budowlanego

, projektem

budowlanym

lub warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę;

- Art. 84a [Kontrola] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 3

2) sprawdzanie posiadania przez osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie właściwych uprawnień do pełnienia tych funkcji;

- Art. 84a [Kontrola] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 2

3) sprawdzanie wyrobów stosowanych przy wykonywaniu robót budowlanych w zakresie zgodności z art. 10, w szczególności wyrobów budowlanych

- Art. 84a [Kontrola] § 2
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 53

2. Organy nadzoru budowlanego, kontrolując stosowanie przepisów prawa budowlanego :

- Art. 84a [Kontrola] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 16

1) badają prawidłowość postępowania administracyjnego przed

organami administracji architektoniczno-
jego toku decyzji i postanowień;

budowlanej oraz wydawanych w

- Art. 84a [Kontrola] § 2 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 22

2) sprawdzają wykonywanie obowiązków wynikających z decyzji i
postanowień wydanych na podstawie przepisów prawa budowlanego.

3. Wykonując kontrolę, o której mowa w art. 84 ust. 1 pkt 1, organ nadzoru
budowlanego kontroluje również spełnianie przez podmiot kontrolowany obowiązków, o których mowa w art. 23r ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. -

Prawo

energetyczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 755 i 730), oraz może kontrolować spełnianie przez podmiot kontrolowany obowiązku, o którym mowa w art. 23r ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. -

Prawo

energetyczne.

- Art. 84aa [Ograniczenie]
- [Porównaj](#)

Art. 84aa [Ograniczenie]
administracji architektoniczno-
nadzoru
dowlanego

1. W związku z przetwarzaniem przez organy
budowlanej i organy

bu

danych osobowych w toku realizacji zadań określonych w ustawie
prawo

, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.

3)

), przysługuje w zakresie, w jakim nie ma wpływu na ochronę

praw
i wolności osoby, od której dane pozyskano.

2. Organy administracji architektoniczno-budowlanej informują o ograniczeniu, o którym mowa w ust. 1, odpowiednio przy pierwszej czynności skierowanej do osoby, której dane dotyczą, lub w trybie określonym w art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.

3. Organy nadzoru budowlanego informują o ograniczeniu, o którym mowa w ust. 1, przy pierwszej czynności skierowanej do osoby, której dane dotyczą.

4. W przypadku gdy okres przechowywania danych osobowych, o których mowa w ust. 1, nie wynika z przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz.U. z 2019 r. poz. 553 i 730) albo przepisów odrębnych, organy administracji architektoniczno-budowlanej i organy nadzoru budowlanego przechowują dane przez okres ustalony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 6 ust. 2 i 2b ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

5. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazaniu polegającym co najmniej na:

1)
dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających upoważnienie wydane przez administratora danych;

2)
pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do

zachowania ich w tajemnicy.

- Art. 84ab [Skutki wystąpienia z żądaniem]
- [Porównaj](#)

Art. 84ab [Skutki wystąpienia z żądaniem] Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), nie wpływa na:

1)
prowadzenie rejestrów i ewidencji, o których mowa w art. 82b ust. 1 i 1a, art. 84 ust. 2 pkt 2-4 i art. 88a ust. 1 pkt 3;

2)
przebieg i wynik postępowań, o których mowa w art. 97 ust. 1;

3)
czynności związane z kontrolą przestrzegania i stosowania przepisów
prawa
budowlanego

- Art. 84b [Wykonywanie kontroli]
- Orzeczenia: tezowane 5, nietezowane 67
- Komentarze: 26

- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 84b [Wykonywanie kontroli]

- Art. 84b [Wykonywanie kontroli] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 18

1. Kontrolę działalności organów administracji architektoniczno-budowlanej wykonują Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego oraz wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego, który wykonuje tę kontrolę w stosunku do starosty.

- Art. 84b [Wykonywanie kontroli] § 2 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 4

2. (*uchylony*)

- Art. 84b [Wykonywanie kontroli] § 3
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 31

3. W przypadku ustalenia przez organy nadzoru budowlanego, że zachodzą okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania albo stwierdzenie nieważności decyzji wydanej przez organ administracji architektoniczno-budowlanej, właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej wznawia lub wszczyna z urzędu postępowanie.

- Art. 84b [Wykonywanie kontroli] § 4
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 4

4. Kontrolę działalności organów administracji architektoniczno-budowlanej i organów nadzoru budowlanego przeprowadza się na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.

- Art. 85 [Współdziałanie organów]
- Akty wykonawcze: 4
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 24
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 85 [Współdziałanie organów] Współdziałanie organów nadzoru budowlanego z organami administracji architektoniczno-budowlanej i organami kontroli państwowej obejmuje w szczególności:

1)

uzgadnianie w miarę potrzeb planów kontroli i prowadzenie wspólnych działań kontrolnych;

- Art. 85 [Współdziałanie organów] Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 5

2) przekazywanie i wymianę informacji o wynikach kontroli.

- Art. 85a [Odesłanie]
- Orzeczenia: nietezowane 9
- Komentarze: 17
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 85a [Odesłanie] Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo
przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212).

- Art. 86 [Powiatowy inspektor nadzoru]
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 49
- Komentarze: 26
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 86 [Powiatowy inspektor nadzoru]

- Art. 86 [Powiatowy inspektor nadzoru] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 18
- Interpretacje: 44

1. Powiatowy inspektor nadzoru budowlanego jest powoływany przez starostę spośród co najmniej trzech kandydatów wskazanych przez wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego. Jeżeli starosta nie powoła powiatowego inspektora nadzoru budowlanego w terminie 30 dni od dnia przedstawienia kandydatów, wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego wskazuje spośród nich kandydata, którego starosta powołuje na stanowisko powiatowego inspektora nadzoru budowlanego.

- Art. 86 [Powiatowy inspektor nadzoru] § 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 3
- Interpretacje: 49

2. Starosta odwołuje powiatowego inspektora nadzoru budowlanego:

1)

w uzgodnieniu z wojewódzkim inspektorem nadzoru budowlanego albo

2)

na wniosek wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego.

- Art. 86 [Powiatowy inspektor nadzoru] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 2
- Interpretacje: 49

3. Powiatowy inspektor nadzoru budowlanego wykonuje swoje zadania przy pomocy powiatowego inspektoratu nadzoru budowlanego.

- Art. 86 [Powiatowy inspektor nadzoru] § 3a
- Interpretacje: 15

3a. W uzasadnionych przypadkach zakres działania powiatowego inspektora nadzoru budowlanego może obejmować więcej niż jeden powiat. 3b. Wojewoda, na wniosek właściwych starostów, może rozszerzyć zakres działania powiatowego inspektora nadzoru budowlanego na więcej niż jeden powiat.

- Art. 86 [Powiatowy inspektor nadzoru] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 4
- Interpretacje: 42

4. Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań powiatowego inspektoratu nadzoru budowlanego określa powiatowy inspektor nadzoru budowlanego w regulaminie organizacyjnym.

- Art. 87 [Powoływanie]

- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 68
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 87 [Powoływanie]

- Art. 87 [Powoływanie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 48

1. Wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego powołuje i odwołuje wojewoda, za zgodą Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

- Art. 87 [Powoływanie] § 2 (*uchylony*)
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: nietezowane 1

2. (*uchylony*)

- Art. 87 [Powoływanie] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 1

3. Wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego wykonuje swoje zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektoratu nadzoru budowlanego.

- Art. 87 [Powoływanie] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 9

4. Organizację wojewódzkiego inspektoratu nadzoru budowlanego określa regulamin ustalony przez wojewódzkiego inspektora nadzoru budowlanego i zatwierdzony przez wojewodę.

- Art. 88 [Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 65
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 88 [Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego]

- Art. 88 [Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 35

1. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego jest centralnym organem administracji

rządowej w sprawach administracji architektoniczno-
budowlanej
i nadzoru
budowlanego

- Art. 88 [Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 7

2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego jest organem właściwym w sprawach indywidualnych, rozstrzyganych w drodze postępowania administracyjnego, w zakresie wynikającym z przepisów prawa budowlanego

3. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Prezes Rady Ministrów odwołuje Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego

3a. Stanowisko Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego może zajmować osoba, która:

1)
posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;

2)
jest obywatelem polskim;

3)
korzysta z pełni
praw
publicznych;

4)
nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne
przestępstwo skarbowe;

5)
posiada kompetencje kierownicze;

6)
ma co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku
kierowniczym;

7)
posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Głównego
Inspektora Nadzoru
Budowlanego

3b. Informację o naborze na stanowisko Głównego Inspektora Nadzoru
Budowlanego
ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie
urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1)
nazwę i adres urzędu;

- 2)
określenie stanowiska;

- 3)
wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów
prawa
;

- 4)
zakres zadań wykonywanych na stanowisku;

- 5)
wskazanie wymaganych dokumentów;

- 6)
termin i miejsce składania dokumentów;

- 7)
informację o metodach i technikach naboru.

3c. Termin, o którym mowa w ust. 3b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3d. Nabór na stanowisko Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

3e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

3f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

3g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

3h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1)
nazwę i adres urzędu;

- 2)
określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;

3)

imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;

4)

informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;

5)

uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;

6)

skład zespołu.

3i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

1)

nazwę i adres urzędu;

2)

określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;

3)

imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

3j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

4.

(uchylony)

5.

(uchylony)

6.

(uchylony)

7.

(uchylony)

8.

(uchylony)

9. Zastępcy Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego są powoływani przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Głównego Inspektora Nadzoru

Budowlanego

. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa odwołuje zastępców Głównego Inspektora Nadzoru

Budowlanego

.

10. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 9, powołuje
Główny Inspektor Nadzoru
Budowlanego

11. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 9, stosuje się odpowiednio ust. 3a-3j.

- Art. 88a [Wykonywanie zadań]
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 156
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 88a [Wykonywanie zadań]

- Art. 88a [Wykonywanie zadań] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 141

1. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego wykonuje zadania określone przepisami prawa budowlanego, a w szczególności:

- Art. 88a [Wykonywanie zadań] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 103

1) pełni funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do wojewodów i wojewódzkich inspektorów nadzoru budowlanego oraz sprawuje nadzór nad ich działalnością;

- Art. 88a [Wykonywanie zadań] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 4
- Interpretacje: 1

2) kontroluje działanie organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego;

- Art. 88a [Wykonywanie zadań] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 7

3) prowadzi w formie elektronicznej centralne rejestry:

a) osób posiadających uprawnienia budowlane,

b)

(uchylona)

c)

ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej.

2. W rejestrach, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zamieszcza się następujące dane:

1)

imiona i nazwisko;

2)

adres;

3)

numer PESEL - w stosunku do osób posiadających obywatelstwo polskie, albo numer

paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość - w stosunku do osób nieposiadających obywatelstwa polskiego;

4)
informację o wykształceniu i tytułach naukowych;

5)
numer, datę i miejsce wydania decyzji;

6)
organ wydający decyzję;

7)
podstawę prawną wydania decyzji;

8)
numer, specjalność i zakres uprawnień budowlanych;

9)
informację o przynależności do właściwej okręgowej izby samorządu zawodowego;

10)

(uchylony)

11)

informację o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie - w rejestrze ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej;

12)

numer kancelaryjny;

13)

pozycję rejestru;

14)

datę wpisu do rejestru.

- Art. 88a [Wykonywanie zadań] § 3
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 1

3. Zakres informacji o nałożonej karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie obejmuje dane identyfikujące decyzję o nałożeniu kary oraz dane dotyczące nałożonej kary.

dane:

uprawnień;

2)

datę i miejsce wydania decyzji o nałożeniu kary;

4. Zakres, o którym mowa w ust. 3, obejmuje następujące

1) numer decyzji o nadaniu

3)

wskazanie organu wydającego decyzję;

4)
podstawę prawną;

5)
funkcję uczestnika;

6)
datę, miejsce i kwalifikację prawną popełnionego czynu;

7)
rodzaj kary;

8)
terminy egzaminów;

9)
datę upływu kary;

10)
status kary;

11)

inne uwagi dotyczące kary.

5. Udostępnieniu podlegają dane wymienione w ust. 2 pkt 1, 8-11 i w ust. 4 pkt 2, 3, 5-7, 9 i 10, a dane osób wpisanych do rejestrów przed dniem 1 stycznia 2007 r. - na ich wnioski złożony w formie pisemnej.

- Art. 88a [Wykonywanie zadań] § 6
- Akty wykonawcze: 2

6. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wzory i sposób prowadzenia rejestrów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, oraz dokumenty dołączane do wniosku o wpis do rejestrów, stanowiące podstawę dokonania wpisu, uwzględniając dane i informacje podlegające wpisowi do rejestru.

- Art. 88b [Główny Urząd Nadzoru Budowlanego]
- Orzeczenia: nietezowane 3
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 88b [Główny Urząd Nadzoru Budowlanego]

- Art. 88b [Główny Urząd Nadzoru Budowlanego] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 2

1. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego wykonuje swoje zadania przy pomocy Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego.

- Art. 88b [Główny Urząd Nadzoru Budowlanego] § 2
- Akty wykonawcze: 1

2. Organizację Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego określa statut nadany, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

- Art. 88b [Główny Urząd Nadzoru Budowlanego] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 1

3. Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego określa Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego w regulaminie organizacyjnym.

- Art. 89 (*uchylony*)
- Akty wykonawcze: 1
- Orzeczenia: tezowane 6, nietezowane 12
- Komentarze: 8
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 89 (*uchylony*)

- Art. 89a [Właściwość – górnictwo]
- Orzeczenia: nietezowane 3
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 89a [Właściwość – górnictwo] Do właściwości organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego w dziedzinie górnictwa należą sprawy i związane z nimi środki działania określone w ustawie, dotyczące obiektów i robót budowlanych zakładów górniczych.

- Art. 89b [Pozwolenie na budowę]
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 89b [Pozwolenie na budowę] Wojewoda w sprawach, o których mowa w art. 82 ust. 3 pkt 1 i 5, oraz właściwe organy administracji architektoniczno-budowlanej w dziedzinie górnictwa przy wydawaniu pozwolenia na budowę są obowiązani do sprawdzenia posiadania przez inwestora postanowienia o uzgodnieniu, o którym mowa w art. 33 ust. 2 pkt 4.

- Art. 89c [Bezpośrednie zagrożenie]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 4
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 89c [Bezpośrednie zagrożenie]

- Art. 89c [Bezpośrednie zagrożenie] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 1

1. W przypadkach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzi związanych z budową, utrzymaniem lub rozbiórką obiektów budowlanych starosta, wójt, burmistrz i prezydent miasta mogą wydać właściwemu powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego polecenie podjęcia działań zmierzających do usunięcia tego zagrożenia. Przepisy art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1897) stosuje się odpowiednio.

- Art. 89c [Bezpośrednie zagrożenie] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 1

2. Starosta, wójt, burmistrz i prezydent miasta ponoszą wyłączną odpowiedzialność za treść polecenia, o którym mowa w ust. 1. 3. Polecenie przekazane ustnie wymaga potwierdzenia na piśmie.

4. Polecenie podlega niezwłocznemu wykonaniu. Powiatowy inspektor nadzoru budowlanego przedkłada bezzwłocznie sprawę wojewódzkiemu inspektorowi nadzoru budowlanego, jeżeli nie jest w stanie wykonać polecenia albo jeżeli polecenie narusza prawo

5. Polecenie naruszające prawo jest nieważne. O nieważności polecenia rozstrzyga wojewoda.

Rozdział 9. Przepisy karne.

- Art. 90 [Naruszanie wymagań ustawy]
- Orzeczenia: tezowane 12, nietezowane 199
- Komentarze: 28
- Piśmiennictwo : 4

- Czasopisma: 4
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 90 [Naruszanie wymagań ustawy] Kto, w przypadkach określonych w art. 48, art. 49b, art. 50 ust. 1 pkt 1 lub art. 50 ust. 1 pkt 2, wykonuje roboty budowlane

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

- Art. 91 [Przeszkadzanie organom nadzoru]
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 57
- Komentarze: 28
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 2
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 91 [Przeszkadzanie organom nadzoru]

- Art. 91 [Przeszkadzanie organom nadzoru] § 1
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 38

1. Kto:

- Art. 91 [Przeszkadzanie organom nadzoru] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 19

1) udaremnia określone ustawą czynności organów administracji architektoniczno-budowlanej lub nadzoru budowlanego,

- Art. 91 [Przeszkadzanie organom nadzoru] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 7

2) wykonuje samodzielnie funkcję techniczną w budownictwie, nie posiadając odpowiednich uprawnień budowlanych lub prawa wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

- Art. 91 [Przeszkadzanie organom nadzoru] § 2 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 6

2. (*uchylony*)

- Art. 91a [Użytkowanie obiektu niezgodne z przepisami]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 21
- Komentarze: 27
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 91a [Użytkowanie obiektu niezgodne z przepisami] Kto nie spełnia, określonego w art. 61, obowiązku utrzymania obiektu budowlanego

w należytych warunkach technicznych, użytkuje obiekt w sposób niezgodny z przepisami lub nie zapewnia bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego, podlega grzywnie nie mniejszej niż 100 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

- Art. 92 [Niespełnianie obowiązków; utrudnianie]
- Orzeczenia: nietezowane 38
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 92 [Niespełnianie obowiązków; utrudnianie]

- Art. 92 [Niespełnianie obowiązków; utrudnianie] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 18

1. Kto: 1) w razie katastrofy budowlanej nie dopełnia obowiązków określonych w art. 75 lub art. 79,

- Art. 92 [Niespełnianie obowiązków; utrudnianie] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 2

2) nie spełnia, określonego w art. 70 ust. 1, obowiązku usunięcia

stwierdzonych uszkodzeń lub uzupełnienia braków, mogących spowodować niebezpieczeństwo dla ludzi lub mienia bądź zagrożenie środowiska,

- Art. 92 [Niespełnianie obowiązków; utrudnianie] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 16
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

3) utrudnia, określone ustawą, czynności organów administracji architektoniczno-budowlanej lub nadzoru budowlanego, podlega karze aresztu albo karze ograniczenia wolności, albo karze grzywny.

- Art. 92 [Niespełnianie obowiązków; utrudnianie] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 11

2. Tej samej karze podlega kto, pomimo zastosowania środków egzekucji administracyjnej:

- Art. 92 [Niespełnianie obowiązków; utrudnianie] § 2 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 1

1) nie stosuje się do wydanych, na podstawie ustawy, decyzji organów administracji architektoniczno-budowlanej lub nadzoru budowlanego.

- Art. 92 [Niespełnianie obowiązków; utrudnianie] § 2 Pkt. 2 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 2

2) (*uchylony*)

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy]
- Orzeczenia: tezewane 9, nietezowane 179
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Kto:

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 1
- Orzeczenia: tezewane 2, nietezowane 46

1) przy projektowaniu lub wykonywaniu robót budowlanych w sposób rażąco nie przestrzegając przepisów art. 5 ust. 1-2b, 1a)
przy wykonywaniu robót budowlanych stosuje wyroby, naruszając przepis art. 10,

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 2 (*uchylony*)
- Orzeczenia: nietezowane 2

2) (*uchylony*)

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 3
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 6

3) dokonuje rozbiórki obiektu budowlanego lub jego części, naruszając przepisy art. 28 lub art. 31 ust. 2,

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 3, nietezowane 12

4) przystępuje do budowy lub prowadzi roboty budowlane bez dopełnienia wymagań określonych w art. 41 ust. 4, art. 42, art. 44, art. 45,

5)

dostarcza lub umożliwia dostarczenie energii, wody, ciepła lub gazu, naruszając przepis art. 41 ust. 5,

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 6
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 15

6) wykonuje roboty budowlane w sposób odbiegający od ustaleń i warunków określonych w przepisach, pozwoleniu na budowę lub rozbiórkę bądź w zgłoszeniu budowy lub rozbiórki, bądź istotnie odbiegający od zatwierdzonego projektu,

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 7 (*uchylony*)
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 33

7) (*uchylony*)

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 8

- Orzeczenia: nietezowane 4

8) nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1-4a,

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 9

- Orzeczenia: nietezowane 11

9) nie spełnia, określonych w art. 63 ust. 1 lub art. 64 ust. 1 i 3, obowiązków przechowywania dokumentów, związanych z obiektem budowlanym lub prowadzenia książki obiektu budowlanego, 9a) nie spełnia obowiązku przesłania protokołu, o którym mowa w art. 70 ust. 2,

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 9b

- Orzeczenia: nietezowane 17

9b) zmienia sposób użytkowania obiektu budowlanego lub jego części bez wymaganego zgłoszenia, o którym mowa w art. 71 ust. 2, albo pomimo wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 71 ust. 3-5,

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 10

- Orzeczenia: nietezowane 6

10) nie udziela informacji lub nie udostępnia dokumentów, o których mowa w art. 81c ust. 1, żądanych przez organ nadzoru budowlanego, związanych z prowadzeniem robót budowlanych, przekazaniem obiektu budowlanego do użytkowania lub jego utrzymaniem,

11)

(uchylony)

- Art. 93 [Naruszenie wymagań ustawy] Pkt. 12

- Orzeczenia: nietezowane 1

12) nie stosuje się do decyzji, o której mowa w art. 66 ust. 1a, w terminie w

niej określonym, podlega karze grzywny.

- Art. 94 [Tryb orzekania]
- Orzeczenia: nietezowane 17
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE

Art. 94 [Tryb orzekania] Orzekanie w sprawach o czyny, określone w art. 92 i art. 93, następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

- Rozdział 10. Odpowiedzialność zawodowa w budownictwie.
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

Rozdział 10. Odpowiedzialność zawodowa w budownictwie.

- Art. 95 [Osoby odpowiedzialne]
- Orzeczenia: tezowane 12, nietezowane 115
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Praktyczne wyjaśnienia: 1
- Czasopisma: 1
- Interpretacje: 1
- Tłumaczenia GB DE

Art. 95 [Osoby odpowiedzialne] Odpowiedzialności zawodowej w budownictwie podlegają osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, które:

- Art. 95 [Osoby odpowiedzialne] Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 6

1) dopuściły się występków lub wykroczeń, określonych ustawą;

- Art. 95 [Osoby odpowiedzialne] Pkt. 2
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 5

2) zostały ukarane w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie;

- Art. 95 [Osoby odpowiedzialne] Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 8

3) wskutek rażących błędów lub zaniedbań, spowodowały zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska albo znaczne szkody materialne;

- Art. 95 [Osoby odpowiedzialne] Pkt. 4
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 40

4) nie spełniają lub spełniają niedbale swoje obowiązki;

- Art. 95 [Osoby odpowiedzialne] Pkt. 5
- Orzeczenia: nietezowane 4
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

5) uchylają się od podjęcia nadzoru autorskiego lub wykonują niedbale obowiązki wynikające z pełnienia tego nadzoru.

- Art. 96 [Rodzaje kar]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 35
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE

Art. 96 [Rodzaje kar]

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 18

1. Popęlnienie czynów powodujących odpowiedzialność zawodową w budownictwie jest zagrożone następującymi karami:

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 1 Pkt. 1
- Orzeczenia: nietezowane 13

1) upomnieniem;

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 1 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 4

2) upomnieniem z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu, o którym mowa w art. 12 ust. 3;

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 1 Pkt. 3
- Orzeczenia: nietezowane 3

3) zakazem wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, na okres od roku do 5 lat, połączonym z obowiązkiem złożenia, w wyznaczonym terminie, egzaminu, o którym mowa w art. 12 ust. 3.

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 2

2. Przy nakładaniu kary należy uwzględnić dotychczasową karalność z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie.

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 2

3. O zakazie wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie orzeka się w przypadku znacznego społecznego niebezpieczeństwa czynu.

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 4
- Orzeczenia: nietezowane 1

4. Zakaz wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie może być orzeczony również w stosunku do osoby, która: 1) pomimo dwukrotnego upomnienia ponownie dopuściła się czynu, powodującego odpowiedzialność zawodową;

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 4 Pkt. 2
- Orzeczenia: nietezowane 1

2) uchyla się od złożenia nakazanego egzaminu. 5. Zakaz wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie określa się w latach i miesiącach. Kara biegnie od dnia, w którym decyzja o ukaraniu stała się ostateczna.

- Art. 96 [Rodzaje kar] § 6
- Orzeczenia: nietezowane 2

6. Osobie ukaranej z jednoczesnym nałożeniem obowiązku złożenia egzaminu, która w wyznaczonym terminie egzaminu nie zdała, wyznacza się termin dodatkowy, nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy. W przypadku nieuzyskania oceny pozytywnej w terminie dodatkowym, stwierdza się utratę uprawnień do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

- Art. 97 [Tryb postępowania]
- Orzeczenia: tezone 9, nietezowane 79
- Komentarze: 26

- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 97 [Tryb postępowania]

- Art. 97 [Tryb postępowania] § 1
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 59

1. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie wszczyna się na wniosek organu nadzoru budowlanego, właściwego dla miejsca popełnienia czynu lub stwierdzającego popełnienie czynu, złożony po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego.

- Art. 97 [Tryb postępowania] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 1

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać określenie zarzucanego czynu, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz wskazanie dowodów.

- Art. 97 [Tryb postępowania] § 3
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 8

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może złożyć w zakresie swojej właściwości organ samorządu zawodowego.

- Art. 98 [Właściwości organu]
- Orzeczenia: tezowane 4, nietezowane 31
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 98 [Właściwości organu]

- Art. 98 [Właściwości organu] § 1
- Orzeczenia: tezowane 2, nietezowane 20

1. W sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie orzekają organy samorządu zawodowego.

- Art. 98 [Właściwości organu] § 2
- Orzeczenia: nietezowane 2

2. Właściwość organów samorządu zawodowego w sprawach odpowiedzialności zawodowej w budownictwie regulują odrębne przepisy.

- Art. 99 [Decyzje o ukaraniu]
- Orzeczenia: nietezowane 4
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 99 [Decyzje o ukaraniu]

- Art. 99 [Decyzje o ukaraniu] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 1

1. Ostateczną decyzję o ukaraniu, w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, przesyła się do wiadomości: 1) jednostce organizacyjnej zatrudniającej osobę ukaraną;

2)
właściwemu stowarzyszeniu;

3)
organowi, który wydał ukaranemu uprawnienia do pełnienia samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie;

4)
Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego.

2. Informacja o karze z tytułu odpowiedzialności zawodowej, orzeczonej decyzją, o której mowa w ust. 1, podlega wpisowi do centralnego rejestru ukaranych.

- Art. 100 [Przedawnienie]
- Orzeczenia: tezewane 6, nietezowane 20
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 100 [Przedawnienie] Nie można wszcząć postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie po upływie 6 miesięcy od dnia powzięcia przez

organy nadzoru budowlanego wiadomości o popełnieniu czynu, powodującego tę odpowiedzialność i nie później niż po upływie 3 lat od dnia zakończenia robót budowlanych albo zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego.

- Art. 101 [Zatarcie kary]
- Orzeczenia: nietezowane 4
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 101 [Zatarcie kary]

- Art. 101 [Zatarcie kary] § 1
- Orzeczenia: nietezowane 3

1. Organ, który orzekał w I instancji o odpowiedzialności zawodowej w budownictwie, na wniosek ukaranego, orzeka o zatarciu kary, jeżeli ukarany:

1)

wykonywał samodzielną funkcję techniczną w budownictwie przez okres:

a)

2 lat - w przypadku kary określonej w art. 96 ust. 1 pkt 1,

b)

3 lat - od złożenia egzaminu - w przypadku kary określonej w art. 96 ust. 1 pkt 2,

c)

5 lat - po przywróceniu

prawa

wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie - w przypadku kary określonej w art. 96 ust. 1 pkt 3;

2)

w okresach, o których mowa w pkt 1, nie był ponownie ukarany jedną z kar określonych w art. 96 ust. 1.

2. Informację o zatarciu kary organ, o którym mowa w ust. 1, przesyła do wiadomości

zainteresowanemu oraz jednostkom organizacyjnym, stowarzyszeniom i organom, o których mowa w art. 99 ust. 1.

3. Zatarcie kary podlega odnotowaniu w centralnym rejestrze ukaranych.

- Art. 102 (*uchylony*)
- Akty wykonawcze: 2
- Orzeczenia: nietezowane 2
- Komentarze: 8
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 102 (*uchylony*)

Rozdział 11. Przepisy

przejściowe i końcowe.

- Art. 103 [Sprawy wszczęte wcześniej]
- Orzeczenia: tezowane 176, nietezowane 3237
- Komentarze: 26
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1
- Tłumaczenia GB DE
- [Porównaj](#)

Art. 103 [Sprawy wszczęte wcześniej]

- Art. 103 [Sprawy wszczęte wcześniej] § 1
- Orzeczenia: tezowane 14, nietezowane 411
- Piśmiennictwo : 1
- Monografie: 1

1. Do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, a niezakończonych decyzją ostateczną, stosuje się przepisy ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2.

- Art. 103 [Sprawy wszczęte wcześniej] § 2
- Orzeczenia: tezowane 147, nietezowane 2902
- Piśmiennictwo : 3
- Czasopisma: 3
- Interpretacje: 1

2. Przepisu art. 48 nie stosuje się do obiektów, których budowa została zakończona przed dniem wejścia w życie ustawy lub w stosunku do których przed tym dniem zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Do takich obiektów stosuje się przepisy dotychczasowe.

- Art. 103 [Sprawy wszczęte wcześniej] § 3
- Orzeczenia: nietezowane 23
- Piśmiennictwo : 1
- Czasopisma: 1

3. Właściwość organów do załatwiania spraw, o których mowa w ust. 1, określa się na podstawie przepisów ustawy.

- Art. 104 [Dotychczasowe uprawnienia]
- Orzeczenia: tezowane 7, nietezowane 92
- Komentarze: 26
- Praktyczne wyjaśnienia: 2
- Tłumaczenia GB DE

Art. 104 [Dotychczasowe uprawnienia] Osoby, które, przed dniem wejścia w życie ustawy, uzyskały uprawnienia budowlane lub stwierdzenie posiadania przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, zachowują uprawnienia do pełnienia tych funkcji w dotychczasowym zakresie.

- Art. 105 [Sytuacje szczególne]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 24
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE

Art. 105 [Sytuacje szczególne]

- Art. 105 [Sytuacje szczególne] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 15

1. Decyzje o dopuszczeniu do powszechnego stosowania w budownictwie nowych materiałów budowlanych, wydane przed dniem wejścia w życie ustawy, pozostają w mocy w dotychczasowym zakresie.

2. *(pominięty)*

- Art. 106 *(pominięty)*
- Orzeczenia: nietezowane 3

- Komentarze: 8
- Tłumaczenia GB DE

Art. 106 (*pominięty*)

- Art. 107 [Derogacja]
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 62
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE

Art. 107 [Derogacja]

- Art. 107 [Derogacja] § 1
- Orzeczenia: tezowane 1, nietezowane 36

1. Traci moc ustawa z dnia 24 października 1974 r. - Prawo budowlane (Dz.U. poz. 229, z późn. zm.

⁴⁾

), z zastrzeżeniem art. 103 ust. 2.

- Art. 107 [Derogacja] § 2 (*pominięty*)
- Orzeczenia: nietezowane 6

2. (*pominięty*)

- Art. 108 [Wejście w życie]
- Orzeczenia: nietezowane 35
- Komentarze: 26
- Tłumaczenia GB DE

Art. 108 [Wejście w życie] Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1995 r.

Odnośnik

Niniejsza ustawa wdraża postanowienia następujących dyrektyw Unii Europejskiej:

1)

dyrektywy Rady 92/57/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósma szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.Urz. WE L 245 z 26.08.1992, str. 6; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 71);

2)

częściowo dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r.

w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13);

3)

częściowo dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16, z późn. zm.).

- Załącznik
- Orzeczenia: tezowane 1

Załącznik

Kategorie obiektów budowlanych		Współczynnik kategorii obiektów
Kategoria I - budynki mieszkalne jednorodzinne	2,0	1,0
Kategoria II - budynki służące rolnictwu, jak: produkcyjne, gospodarcze, inwentaryjne	1,0	1,0
Kategoria III - inne niewielkie budynki, jak: domy letniskowe, budynki gospodarcze, garaże	1,0	1,0
Kategoria IV - elementy dróg publicznych i kolejowych dróg szynowych, jak: skrzyżowania	5,0	1,0
Kategoria V - obiekty sportu i rekreacji, jak: stadiony, amfiteatry, skocznie i wyciągi narciarskie	10,0	1,0
Kategoria VI - cmentarze	8,0	1,0
Kategoria VII - obiekty służące nawigacji wodnej, jak: dalby, wysepki cumownicze	7,0	1,0
Kategoria VIII - inne budowle	5,0	1,0
	Współczynnik wielkości obiektu (w) (kubatura)	
		≤ 2500
		> 2500
Kategoria IX - budynki kultury, nauki i oświaty, jak: teatry, opery, kina, muzea, galerie sztuki	4,0	1,0

			1,5
Kategoria X - budynki kultury religijnej, jak: kościoły, kaplice, klasztory, cerkwie, zbory, synagogi			1,5
Kategoria XI - budynki służby zdrowia, opieki społecznej i społecznej, jak: szpitale, sanatoria			1,5
Kategoria XII - budynki administracji publicznej, budynki Sejmu, Senatu, Kancelarii Prezydenta			1,5
Kategoria XIII - pozostałe budynki mieszkalne	1,0		1,5
Kategoria XIV - budynki zakwaterowania turystycznego i rekreacyjnego, jak: hotele, motele	1,5		1,5
Kategoria XV - budynki sportu i rekreacji, jak: hale sportowe, widowiskowe, kryte baseny	1,0		1,5
Kategoria XVI - budynki biurowe i konferencyjne	1,0		1,5
Kategoria XVII - budynki handlowe, gastronomii i usług, jak: sklepy, centra handlowe, domy	1,5		1,5
Kategoria XVIII - budynki przemysłowe, jak: budynki produkcyjne, służące energetyce, m	1,0		1,5

Kategoria XIX - zbiorniki przelewnicowe, jak: silosy, elewatory, bunkry do magazynowania	10,0			1,5
		Współczynnik wielkości obiektu (w) (powierzchnia)		
			≤ 1000	
				>1000
Kategoria XX - stacje paliw	15,0		1,0	1,5
Kategoria XXI - obiekty związane z transportem wodnym, jak: porty, przystanie, sztuczne	10,0		1,0	1,5
Kategoria XXII - place składowe, postojowe, składowiska odpadów, parkingi	8,0		1,0	1,5
		Współczynnik wielkości obiektu (w) (powierzchnia)		
			≤ 1	
				> 1-1
Kategoria XXIII - obiekty lotniskowe, jak: pasy startowe, drogi kołowania, płyty lotniskowe	10,0		1,0	1,5
Kategoria XXIV - obiekty gospodarki wodnej, jak: zbiorniki wodne i nadziemne, stawy	9,0		1,0	1,5

		Współczynnik wielkości obiektu (w) (długość w	
		≤ 1	> 1-1
Kategoria XXV - drogi i kolejowe drogi szynowe		1,0	1,5
Kategoria XXVI - sieci, jak: elektroenergetyczne, telekomunikacyjne, gazowe, ciepłownic			1,5
		Współczynnik wielkości obiektu (w) (długość w	
		≤ 20	> 20-
Kategoria XXVII - budowle hydrotechniczne piętrzące, upustowe i regulacyjne, jak: zapor			1,5
Kategoria XXVIII - drogowe i kolejowe obiekty mostowe, jak: mosty, estakady, kładki, prz			1,5
		Współczynnik wielkości obiektu (w) (wysokość w	
		≤ 20	> 20-
Kategoria XXIX - wolno stojące, dominy i maszty oraz częściowo budowlane elektrowni wiatr			1,5

Współczynnik wielkości obiektu (w) (wydajność

≤ 50 > 50-

Kategoria XXX - obiekty służące do korzystania z zasobów wodnych, jak: ujęcia wód mo 1,5